

Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată

Ghid

Pentru mobilizarea comunității în scopul abilitării

Republica Moldova

august 2011

Simon Forrester, consultant internațional în domeniul mobilizării comunității

Sumar

GHID

Informații de referință	4
Despre ghid	6
PARTEA ÎNTÂIA: Abilitarea comunitară sensibilă la dimensiunea gen și bazată pe drepturi.....	8
Introducere	8
Abordarea PCDLI a mobilizării comunității în scopul abilitării	13
Cadrul abilitării comunității în vederea sensibilizării la dimensiunea de gen și la drepturile omului	17
MCA - componentă integrată a planificării mai eficiente a dezvoltării locale.....	18
PARTEA A DOUA: Etape practice de mobilizare a comunității în scopul abilitării	19
Introducere	19
Modalități de organizare în scopul facilitării mobilizării eficiente a comunității	19
Ciclul de mobilizare a comunității în scopul abilitării	23
Termeni, abilități și alte resurse	24
10 Etapele mobilizării comunității în scopul abilitării	26
10 Etapele mobilizării comunității în scopul abilitării	26
ETAPA 2: Profilarea comunității.....	29
ETAPA 3: Formarea grupurilor de abilitare.....	34
ETAPA 4: Identificarea necesităților prioritare și consolidarea grupului	37
ETAPA 5: Implicare!.....	42
ETAPA 6: Implementarea proiectului.....	45
ETAPA 7: Proiecte și acțiuni secundare.....	48
ETAPA 8: Lucrul cu APL-urile	50
ETAPA 9: Monitorizarea procesului de instruire, durabilizare și abilitare	54
ETAPA 10: Evaluarea și următoarele etape	56
SCOPUL !	58

Set de instrumente

Introducere.....	61
Tipologia „organizațiilor comunitare”	65
Modelul profilului comunității.....	67

<i>Matrice pentru analiza părților interesate</i>	<i>71</i>
<i>Matrice pentru analiza de tip SWOT și explicarea acesteia</i>	<i>72</i>
<i>Câteva instrumente de colectare a datelor calitative</i>	<i>73</i>
<i>O selecție a metodelor de eșantionare pentru colectarea unor date calitative</i>	<i>75</i>
<i>Gestionarea discuțiilor cu grupurile focale</i>	<i>76</i>
<i>Cronologii.....</i>	<i>78</i>
<i>Diagramele Venn.....</i>	<i>79</i>
<i>Dezvoltarea grupului - modelul etapelor.....</i>	<i>80</i>
<i>Schema de analiză a problemelor/Arborele problemei.....</i>	<i>81</i>
<i>Analiza traseului critic.....</i>	<i>84</i>
<i>Înțelegerea conceptului de „putere” și a cadrelor de abilitare:</i>	<i>86</i>
<i>Surse de putere – Imagini.....</i>	<i>88</i>
<i>Analiza grafică sub forma scheletului de pește</i>	<i>89</i>
<i>Formarea rețelelor și alianțelor.....</i>	<i>90</i>
<i>PCDLI MCA – Descrierea postului de mobilizator al comunității</i>	<i>91</i>

Informații de referință

Ținând cont de bunele practici înregistrate la nivel internațional, dar și în Republica Moldova în domeniul facilitării autonomiei locale și a dezvoltării comunitare, PNUD și UN Women oferă asistență Cancelariei de Stat pentru implementarea Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată (PCDLI). Acest program oferă consultanță în domeniul politicilor bazate pe studii și cercetări realizate la nivel central și regional, precum și pe intervenții comunitare de proporții, care vizează integrarea autorităților administrației locale în procesele de dezvoltare la nivel regional și comunitar. PCDLI este dedicat nu doar aprofundării angajamentelor față de comunitățile și autoritățile locale, ci și creării unui fundament, pentru a asigura dezvoltarea la nivel regional și comunitar în raioanele și comunitățile selectate din regiunea(ile) vizate ale Republicii Moldova.

În cadrul autorităților centrale, precum și în unele regiuni și zone avizate, PCDLI va contribui la consolidarea cadrului juridic și de reglementare precum și la eficientizarea procedurilor și sistemelor de administrare locală. O atenție deosebită se va acorda cadrului de delegare eficientă a autonomiei decizionale către APL-uri, a descentralizării fiscale mai extinse, pentru a permite furnizarea serviciilor de bază într-un mod mai eficient, precum și acordării unui rol mai semnificativ femeilor în cadrul procesului decizional. În al doilea rând, PCDLI va contribui la formarea capacităților APL-urilor vizate pentru planificarea, implementarea programelor și serviciilor precum și monitorizarea succesului lor, asigurând o participare cât mai activă a cetățenilor. Pe lângă aceasta, prin intermediul PCDLI se va susține participarea mai activă a comunității și a societății civile la elaborarea și implementarea planurilor de dezvoltare locală și a strategiilor regionale. PCDLI va contribui și la dezvoltarea capacităților ONG-urilor locale, pentru a le ajuta să dețină un rol mai important în procesul de planificare a dezvoltării locale și regionale, precum și în implementarea și monitorizarea acestor strategii.

Astfel, obiectivul general al PCDLI este de a oferi asistență Republicii Moldova pentru a asigura faptul că grupurile vulnerabile din zonele rurale și urbane sărace beneficiază de oportunități de dezvoltare socio-economică durabilă cu suportul politicilor regionale și locale corespunzătoare, implementate de către APL și de parteneri într-un mod bazat pe drepturile omului și sensibil la dimensiunea de gen. Pentru a realiza acest program au fost elaborate patru componente de bază:

Componenta 1: Consultanță în domeniul politicilor și promovării

Componenta 2: Autonomie locală și participare

Componenta 3: Abilitare comunitară

Componenta 4: Transnistria și Zona de securitate

Conform Componentei 3, obiectivul direct al PCDLI este:

Abilitarea comunităților rurale și a organizațiilor societății civile (OSC) din regiunile-țintă în scopul asigurării participării active la procesul de planificare, implementare și monitorizare a dezvoltării locale, precum și în scopul sporirii accesului la servicii de calitate și la infrastructura îmbunătățită la nivel comunitar.

Acest obiectiv va fi atins prin intermediul mobilizării și abilitării comunităților și prin asigurarea accesului localităților selectate la infrastructura de bază (cum ar fi aprovizionarea cu apă și gaze naturale,

gestionarea deșeurilor, infrastructura rutieră etc.), precum și prin îmbunătățirea serviciilor sociale (servicii pentru victimele violenței), asigurarea cu creșe și grădinițe comunitare, asistență pentru cele mai vulnerabile grupuri, consultanță în domeniul afacerilor și altele). Prioritățile de dezvoltare vor fi planificate, aprobate și gestionate cu implicarea maximă și consultarea beneficiarilor, precum și cu asigurarea dreptului lor asupra inițiativelor. Pentru a asigura corespunderea inițiativelor proiectului cu necesitățile comunităților, precum și implicarea maximă a beneficiarilor, PCDLI va asigura faptul că activitățile desfășurate în cadrul Componentei vor viza în primul rând abilitarea membrilor comunităților, plasând un accent special pe grupurile vulnerabile, precum și pe Abordarea Bazată pe Drepturile Omului (ABDO) și abordările de integrare a dimensiunii de gen în procesul de dezvoltare locală. Această abordare va contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață pentru femeile și bărbații din aceste localități, dar va identifica și unele exemple de gestiune comunitară durabilă care vor putea fi replicate la nivel național.

Despre ghid

Luând în considerare obiectivul abilitării comunitare abordat în capitolul anterior – „Informații de referință”, acest ghid a fost elaborat pentru a susține activitatea celor implicați în scopul realizării acestui obiectiv. Astfel, ghidul a fost elaborat, în primul rând, pentru colaboratorii și asociații organizațiilor partenere contractate de către PNUD și UN Women, în scopul implementării activităților desfășurate în cadrul Componentei 3 a PCDLI. Cu toate acestea, sperăm că ghidul, sau cel puțin unele părți componente ale acestuia, va fi util pentru alte organizații și instituții implicate în procesul de abilitare comunitară, cum ar fi funcționarii aleși și desemnați din cadrul administrațiilor publice locale, ONG-urile și grupurile societății civile, precum și membrii comunităților rurale. Astfel, se preconizează că ghidul va juca un rol semnificativ în explicarea și promovarea avantajelor mobilizării comunității în localitățile rurale din Republica Moldova.

Mai exact, **ghidul oferă asistență practicienilor** prin următoarele modalități:

- Consolidarea percepției conceptelor-cheie privind dimensiunea de gen și drepturile omului în domeniul planificării dezvoltării locale și formarea unei viziuni comune asupra modului în care cele mai vulnerabile grupuri din comunitățile rurale din Republica Moldova pot fi abilitate prin mobilizare;
- Oferirea recomandărilor practice cu privire la modul în care un proces de mobilizare a comunității poate fi facilitat etapizat, inclusiv oferirea serviciilor de consiliere despre instrumentele care pot fi aplicate și modalitatea de utilizare a acestora la nivel comunitar;
- Prezentarea modului, locului și timpului în care procesul de mobilizare a comunității poate fi integrat și poate suplimenta procesele de planificare și bugetare ale APL.

Utilizatorii acestui ghid pot implica:

- Colaboratorii și asociații ONG-urilor atrase în procesul de dezvoltare a comunității în mediul rural din Republica Moldova, și în special ONG-urile partenere ale PCDLI;
- Activiști individuali și mobilizatori comunitari, în special cei care lucrează direct cu cele mai vulnerabile grupuri din comunități;
- Funcționari aleși și desemnați din cadrul APL;
- Colaboratorii și asociații din cadrul PCDLI.

Ghidul este constituit din două părți și un set de instrumente de însoțire:

Prima parte – contribuie la explicarea conceptelor-cheie care se referă la abilitarea, mobilizarea comunității, precum și la explicarea importanței integrării dimensiunii de gen și a preocupărilor față de drepturile omului în cadrul proceselor de dezvoltare locală în Republica Moldova.

Partea a doua – este un ghid practic constituit din etape care abordează modul în care un proces de mobilizare a comunității în scopul abilitării poate fi facilitat în comunitățile rurale din Republica Moldova. Este oferită o explicație a unui "ciclu complet" de mobilizare a comunității, care ar putea fi cele mai

potrivite măsuri instituționale pentru a implementa ciclul, după care urmează o descriere detaliată a asistenței și a activităților necesare la fiecare din cele 10 etape.

Setul de instrumente - constituie o colecție de metodologii și modele care vor fi utile practicienilor la fiecare etapă a ciclului de mobilizare.

Utilizatorii ghidului ar trebui să țină cont de faptul că acesta este un "document de lucru" și că, pe durata implementării PCDLI, echipa de program intenționează să actualizeze ghidul incluzând lecțiile învățate din activitățile mobilizării comunitare. Astfel, utilizatorii sunt încurajați să ofere PCDLI informații și să povestească în ce mod au utilizat ghidul (Anastasia Divinskaya, Specialist Gender Internațional în cadrul Programului Comun UNWomen/PNUD de Dezvoltare Locală Integrată, Republica Moldova, Chișinău, str. Nicolae Iorga 21, birou 3, MD-2012, Fax: (+373 22) 820 846, e-mail: anastasia.divinskaya@unwomen.org)

PARTEA ÎNTÂIA: Abilitarea comunitară sensibilă la dimensiunea gen și bazată pe drepturi

Introducere

Înțelegerea conceptelor-cheie

Abordarea bazată pe drepturile omului (ABDO) în scopul dezvoltării este un cadru care integrează normele, principiile, standardele și obiectivele sistemului internațional al drepturilor omului în planurile și procesele de dezvoltare. Aceasta se caracterizează prin metode și activități care conectează sistemul drepturilor omului și noțiunile de putere și de provocări ale dezvoltării. ABDO identifică sărăcia cu in justiția, iar marginalizarea, discriminarea și exploatarea cu principalele cauze ale sărăciei. Conform ABDO, sărăcia nu este pur și simplu greșeala persoanei, și nici soluția acesteia nu poate fi exclusiv personală. Cu toate acestea, ABDO nu abordează sărăcia și in justiția ca fenomene cauzate doar de astfel de noțiuni abstracte cum ar societatea sau globalizarea. Revendicarea drepturilor omului vizează în permanență un anumit decident. Astfel scopul principal al ABDO este de a identifica cauzele de bază ale sărăciei, a abilita titularii de drepturi să-și revendice drepturile și de a abilita decidenții să-și îndeplinească obligațiile.

Astfel ABDO atrage atenția asupra unor caracteristici principale ale sărăciei și dezvoltării:

- Reaparitia statului și a guvernării în calitate de element principal al procesului de dezvoltare, prin accentuarea interacțiunii dintre stat și cetățenii săi în privința drepturilor și obligațiilor fiecăruia. ABDO atrage atenția asupra obligației de bază a statului de a avea grijă de cetățenii cei mai vulnerabili, inclusiv de cei care nu pot să-și revendice propriile drepturi.
- Recunoașterea faptului că sărăcia extremă este o încălcare a drepturilor omului, și că sărăcia în sine este cauza principală a numeroaselor încălcări ale drepturilor omului. Abordând sărăcia prin prisma justiției, se atrage atenția asupra faptului că sărăcia de multe ori este un fenomen impus populației ca fiind o acțiune activă de discriminare și marginalizare. De asemenea, se atrage atenția spre ceea ce *nu* se face. Uneori, cele mai grave sunt încălcările prin acte de omisiune.
- Recunoaștere categorică a faptului că sărăcia înseamnă ceva mai mult decât un șir de necesități economice și că dezvoltarea axată pe creștere economică trebuie să abordeze mai multe cauze complexe și fundamentale ale sărăciei și inegalității, cum ar fi discriminarea, exploatarea și abuzul. Acest lucru asigură, de asemenea, faptul că sărăcia nu este privită doar ca un ansamblu de circumstanțe sau capacități individuale, ci mai degrabă este percepută în cadrul structurilor de putere ca inechitate în context local, național și global.

Descentralizarea și reforma administrației publice locale în Republica Moldova se efectuează în baza unei Abordări Bazate pe Drepturile Omului, precum și a integrării dimensiunii de gen și abilitării femeilor. Astfel, PCDLI depune eforturi pentru ca activitățile desfășurate în cadrul programului să asigure faptul că: a) rezultatul final va consta în îmbunătățirea standardelor aplicabile ale egalității de gen și ale drepturilor omului; b) accesul la standardele îmbunătățite ale drepturilor omului va fi asigurat pentru orice persoană în conformitate cu principiile care stau la baza egalității de gen și a drepturilor omului; c) procesul de optimizare a standardelor se va realiza în conformitate cu principiile care stau la baza egalității de gen și a drepturilor omului.

Sumar al drepturilor omului

Drepturile necesare pentru a supraviețui și a avea o viață decentă sunt:

- dreptul la viață și libertate
- dreptul la un nivel de viață corespunzător pentru a asigura sănătatea și bunăstarea omului și a familiei lui
- dreptul la protecția socială în cazuri de necesitate
- dreptul la cel mai înalt standard posibil de sănătate fizică și mentală
- dreptul la muncă și la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă
- dreptul la alimente și locuință
- dreptul la viața privată și la viața de familie

Drepturile omului se referă de asemenea la drepturile și libertățile care asigură demnitatea umană, creativitatea și dezvoltarea intelectuală și spirituală, de exemplu:

- dreptul la educație și accesul la informație
- libertatea de religie, opinie, și de expresie
- libertatea de asociere
- dreptul de a participa la procesul politic
- dreptul de a participa la viața culturală

Acestea mai includ și drepturile care garantează libertatea și securitatea fizică, de exemplu:

- libertatea de sclavie sau servitute
- dreptul la securitatea persoanei (integritate fizică)
- dreptul de a nu fi arestat sau deținut în mod arbitrar
- libertatea de acțiunile de tortură și maltratare, de tratamente sau pedepse degradante sau inumane.

Acestea sunt traversate de principiile-pereche ale egalității în drepturi pentru femei și bărbați, precum și de interzicerea discriminării de orice fel pe motiv de rasă, culoare, gen, limbă, religie, opinie politică sau de altă natură, origine națională sau socială, proprietate, naștere sau alt statut.

Sursa: Häusemann 1998:56

S-a stabilit că încălcarea drepturilor grupurilor și persoanelor care sunt caracterizate ca fiind "vulnerabile" în baza unui sau a mai multor **criterii de vulnerabilitate** corelează între ele. Prin urmare, înțelegerea situației reale a vulnerabilității diferitor grupuri asigură o înțelegere mai bună a unor încălcări ale drepturilor omului eventuale și curente, dintre care multe nu sunt documentate și recunoscute în mod oficial. Analiza ABDO în cadrul intervențiilor de dezvoltare se refera la grupurile vulnerabile în baza unor criterii și situații de facto ale grupurilor și segmentelor societății. Astfel, trebuie să avem o înțelegere clară a modului în care ar putea fi definită "vulnerabilitatea". (Punctele care urmează mai jos sunt bazate pe un **Studiu al vulnerabilității efectuat în Republica Moldova în anul 2010 de către ONG CReDO pentru UN Women**).

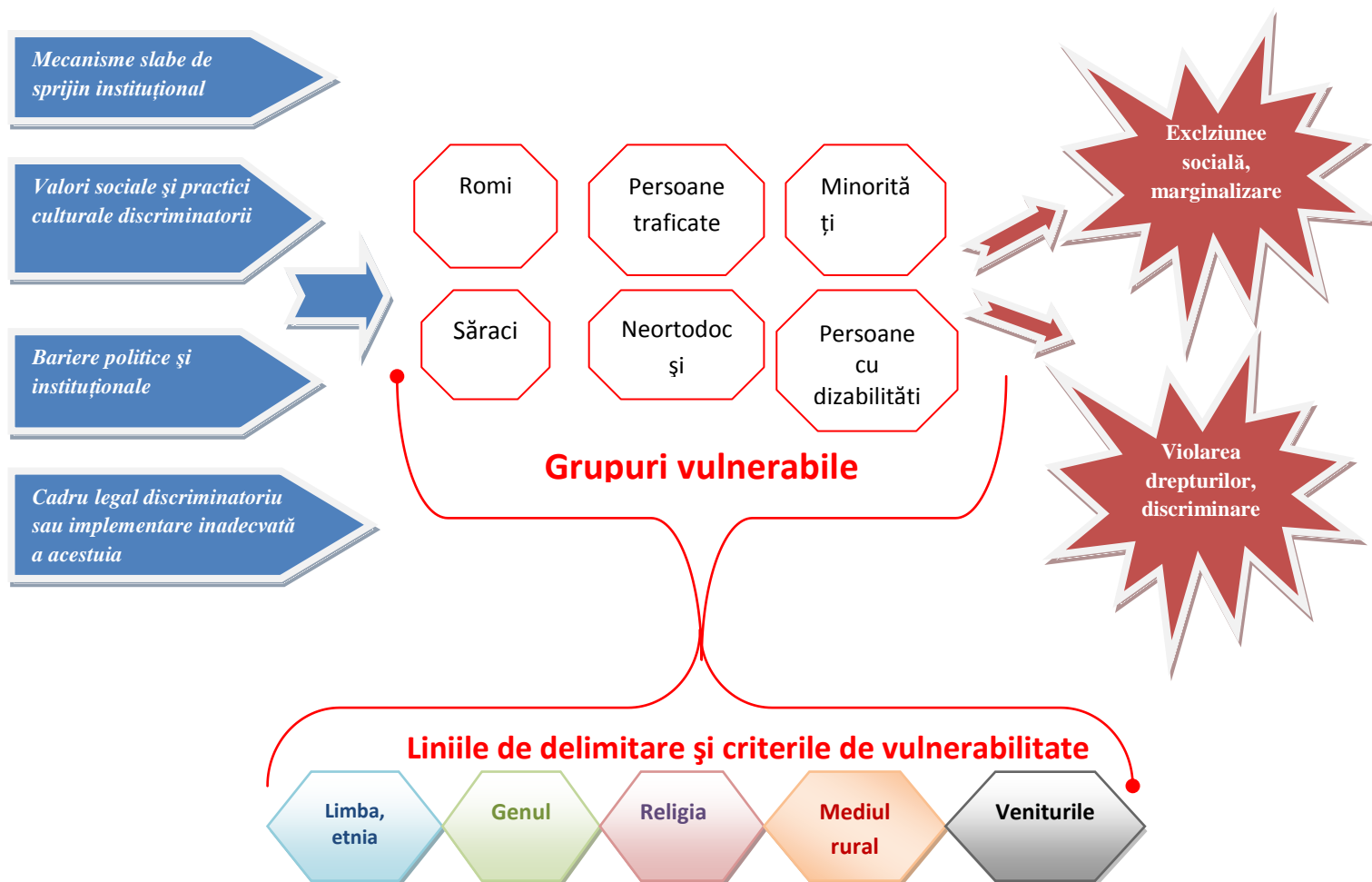
Vulnerabilitatea este deseori cauzată de anumiți factori invizibili. Acești factori rezidă în caracteristicile care divizează în mod oficial societatea în baza unor criterii, cum ar fi limba, statutul social, veniturile și vârsta. Factorii invizibili ar putea declanșa starea de vulnerabilitate a anumitor grupuri în funcție de situația reală a acestora. În general, caracteristicile factorilor invizibili se transformă în criterii de vulnerabilitate și ulterior grupurile sunt caracterizate ca fiind vulnerabile, atunci când depistăm încălcarea drepturilor acestor grupuri și, de asemenea, în comparație cu alte grupuri. Nu întotdeauna factorii invizibili se transformă în criterii de vulnerabilitate, dar în dependență de situația socială exactă și de cauzele de bază, putem afirma că drepturile omului pentru unele grupuri vulnerabile sunt încălcate și grupurile sunt percepute prin prisma acestor criterii speciale.

Vulnerabilitatea nu este un concept general acceptat. Conceptul este legat de noțiunea de excluziune socială, sărăcie, discriminare și marginalizare. Excluziunea socială este rezultatul interacțiunii unor factori determinanți. **Excluziunea socială** este rezultatul mai multor probleme interdependente, care sunt determinate consecutiv de unele cauze de bază, sau de interacțiunea factorilor. Interacțiunea factorilor determinanți se asociază și se

manifestă odată cu unii factori și unele caracteristici specifice care formează caracteristicile vulnerabilității. Relația dintre excluziunea socială, vulnerabilitate și cauzele acestora este prezentată în graficul de mai jos.

Schemă: Relația dintre excluziunea socială, grupurile vulnerabile, factorii vulnerabili și cauzele lor

Schema 1: Relația dintre excluziunea socială, grupurile vulnerabile, factorii de vulnerabilitate și cauze

Înțelegerea dinamicii "structurilor" de putere, care nu doar influențează, ci și domină în multe cazuri factorii locali de luare a deciziilor și perpetuează vulnerabilitatea, este crucială pentru orice intervenție care are scopul de a abilita femeile și bărbații cei mai marginalizați de puterea centrală. Și pentru a înțelege aceste "structuri", va trebui, în primul rând, să înțelegem cum poate fi definită și manifestată puterea.

Puterea poate fi definită¹ ca un grad de control asupra resurselor materiale, umane, intelectuale și financiare exercitat de diferiți actori ai societății. Controlul asupra acestor resurse devine o sursă de putere individuală și socială. Puterea este mai degrabă dinamică și relațională, decât absolută, aceasta fiind exercitată în cadrul relațiilor sociale, economice și politice ale persoanelor și grupurilor. De asemenea, puterea este distribuită în mod inechitabil – unele persoane și grupuri exercită un control mai mare asupra surselor energetice, pe când altele exercită un control redus sau nu-l exercită deloc. Autoritatea unei persoane sau a unui grup este corelată cu faptul cât de multe tipuri diferite de resurse pot fi accesate și controlate.

Gradele diferite de autoritate sunt menținute prin intermediul diviziunilor sociale, cum ar fi cele de gen, vârstă, clasă, etnie, rasă; și prin intermediul instituțiilor, cum ar fi familia, sau entitățile religioase,

¹ Această definiție este luată din lucrarea cu FAI "Women & Empowerment in South Asia" realizată de S. Batliwala, 1993

educaționale, legislative, mijloacele de informare în masă, etc. Am înțelege incomplet noțiunea de putere, dacă nu am recunoaște partenerul acesteia, ideologia. Ideologia este o structură complexă de credințe, valori, atitudini și modalități de a percepe și a analiza realitatea socială. Ideologiile sunt răspândite pe scară largă și menținute prin intermediul instituțiilor sociale, economice, politice și religioase și prin intermediul structurilor, cum ar fi familia, sistemul de educație, religia, mijloacele de informare în masă, economia și statul, cu diversele sale aparate administrative, legislative și militare. Instituțiile economice, politice, juridice și judiciare și structurile instituite și mediate de stat tind să consolideze ideologia dominantă și puterea grupurilor dominante în cadrul acesteia, chiar dacă obiectivele și politicile lor declarate pot fi egalitare la suprafață. În timp ce ideologia contribuie cu mult mai mult la susținerea unei structuri de putere inegală decât constrângerea și dominația violentă și vădită, nu trebuie să uităm de faptul că aceasta este susținută în permanență de amenințarea cu forța a celor care doresc să se revolte împotriva sistemului dominant.

În afară de gradele diferite de putere, este evident faptul că în general există trei **tipuri de putere**: puterea vizibilă; puterea invizibilă; și puterea ascunsă. Aceste trei tipuri pot fi descrise în mod succint în felul următor:

- Puterea vizibilă este puterea exercitată prin intermediul instituțiilor oficiale și prin intermediul funcționarilor (prim-ministru, parlament, poliție, judecătorii, primării), care formează fundamentele de bază ale societății noastre.
- Puterea invizibilă implică procese, practici, norme culturale și obiceiuri care formează înțelegerea de către persoane a necesităților, rolurilor, posibilităților și a acțiunilor lor, care descurajează eforturile eficiente de efectuare a schimbărilor. În rândul grupurilor marginalizate, socializarea implică sentimente de subordonare, apatie, autoculpabilizare, neputință. Informațiile cruciale sunt invizibile sau inaccesibile.
- Puterea ascunsă este cauza de bază a excluderii anumitor grupuri din procesul decizional de către societate și din regulile, practicile instituțiilor guvernamentale. Aceste grupuri și plângerile lor devin invizibile prin intimidare și dezinformare. Liderii unor astfel de grupuri sunt etichetați ca fiind factori de creare a problemelor sau că sunt nereprezentativi; multe aspecte, cum ar fi violența în familie, sunt atribuite domeniului privat și, prin urmare, nu sunt vizate de acțiunile statului.

Egalitatea de gen

Egalitatea dintre femei și bărbați (egalitatea de gen) se referă la egalitatea de drepturi, responsabilități și oportunități ale femeilor și bărbaților, fetelor și băieților. Egalitatea nu înseamnă că femeile și bărbații sunt la fel, ci drepturile femeilor și ale bărbaților, responsabilitățile și oportunitățile acestora nu vor depinde de faptul dacă s-au născut de sex masculin sau feminin.

Egalitatea de gen înseamnă că interesele, necesitățile și proprietățile femeilor și ale bărbaților sunt luate în considerație, recunoscând diversitatea diferitor grupuri de femei și bărbați.

Egalitatea de gen nu este o preocupare exclusivă a femeilor, ci din contra aceasta ar trebui să preocupe și să angajeze atât femeile, cât și bărbații. Egalitatea dintre femei și bărbați este percepută ca o problemă a drepturilor omului și o premisă, dar și un indicator al dezvoltării durabile pentru oameni².

² Concepte și definiții, UN Women, <http://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm>

Integrarea dimensiunii de gen este o strategie acceptată la nivel internațional care vizează transformarea preocupărilor și experiențelor femeilor și ale bărbaților într-o dimensiune integrală a elaborării, implementării, monitorizării și a evaluării politicilor și a programelor în domeniile politice, economice și sociale. Se pledează pentru faptul că femeile și bărbații au beneficii egale, iar inechitatea nu este perpetuată.

În contextul Reformei de Descentralizare, integrarea înseamnă asigurarea faptului că perspectivele dimensiunii de gen și de egalitatea între femei și bărbați ca obiectiv sunt esențiale pentru toate activitățile de descentralizare: dezvoltarea strategiei, a capacităților guvernului central, a administrațiilor publice locale (APL-uri) și a comunităților, a cercetării, dialogului, legislației, alocării de resurse, precum și a planificării, implementării și monitorizării.

Un instrument important pentru integrarea dimensiunii de gen în reforma de descentralizare și dezvoltare locală, care poate asigura planificarea politicilor sensibile la dimensiunea de gen și alocarea resurselor precum și accesul și prestarea serviciilor adecvate este **analiza dimensiunii de gen**. Diferite comunități și grupuri de bărbați și femei din Republica Moldova au diverse necesități (reieșind din rolurile și responsabilitățile diferite pe care le au în societate) și acces inechitabil la oportunități și resurse, inclusiv la capacități și mijloace prin care pot susține financiar diverse servicii locale. Analiza dimensiunii de gen contribuie la examinarea diferențelor dintre viața femeilor și a bărbaților, inclusiv a celor care determină inegalitatea socială și economică a femeilor; la aplicarea acestei înțelegeri în cadrul procesului de elaborare a politicilor naționale, sectoriale și locale și la prestarea serviciilor, dar și la îmbunătățirea situației femeilor discriminate pe motiv de gen, venit, apartenență etnică sau confesiune, dizabilitate sau alți factori care le fac vulnerabile. Astfel, aplicarea analizei dimensiunii de gen la începutul fiecărei etape și pe parcursul întregii reforme de descentralizare exclude posibilitatea planificării politicii și a gestiunii de resurse care se bazează pe păreri incorecte și stereotipuri.

Abilitarea femeilor se referă la obținerea de către femei a puterii și a controlului asupra propriilor vieți. Aceasta implică conștientizarea, formarea încrederii în sine, creșterea numărului de opțiuni, accesul sporit la și controlul asupra resurselor și acțiunilor pentru a transforma structurile și instituțiile care reconstituie și perpetuează discriminarea și inegalitatea bazată pe gen.

Aplicarea acestei abordări în contextul descentralizării implică acțiuni care vizează reprezentarea sporită a femeilor în organele administrației publice locale, inclusiv prin (dar fără a se limita la) acțiunile pozitive cum ar fi cotele numerice, și impactul lor sporit asupra procesului decizional local, asupra abilitării femeilor din localitate în scopul implicării lor în procesul de planificare participativă și bugetare, încurajării funcționarilor aleși să se ocupe de situația grupurilor dezavantajate ale femeilor.

Mobilizarea comunității este un proces prin care acțiunea este stimulată de comunitatea însăși, sau de alți factori, este planificată, efectuată și evaluată de către membrii, grupurile și organizațiile comunității în mod participativ și durabil pentru a îmbunătăți standardele generale de viață în cadrul comunității. Este un proces definit de faptul că un grup de persoane depășește diferențele sale, pentru a le egala în scopul facilitării procesului participativ de luare a deciziilor. Cu alte cuvinte, acest fapt poate fi perceput ca un proces care inițiază un dialog între membrii comunității pentru a determina cine, cum și ce decizii ia cu privire la probleme și de asemenea pentru a oferi fiecărei persoane oportunitatea de a participa la procesul decizional care vizează viața sa. Astfel, procesul de mobilizare a comunității poate fi perceput ca un instrument puternic de abilitare a femeilor și a grupurilor vulnerabile, ceea ce înseamnă pentru comunități soluționarea problemelor ce țin de încălcarea drepturilor omului.

Abordarea PCDLI a mobilizării comunității în scopul abilitării

În ce constă mobilizarea?

Dezvoltarea locală ține în primul rând de responsabilitatea actorilor locali, a rezidenților și a persoanelor afiliate organizațiilor neguvernamentale, fie naționale sau chiar internaționale, care activează la nivel local în calitate de contribuitori la procesele fundamentale de dezvoltare. Oamenii, trăind și lucrând, își afirmă responsabilitatea prin luarea deciziilor, mobilizarea și gestionarea resurselor, organizarea de acțiuni colective, prestarea serviciilor și asigurarea răspunderii funcționarilor și a organizațiilor care contribuie la dezvoltarea locală. Fără acest angajament față de responsabilitatea actorilor locali, dezvoltarea economică și socială va rămâne dependentă de procesul decizional și de gestiune menționat mai sus.

În Republica Moldova, evidența asupra modului în care dezvoltarea locală influențează cele mai vulnerabile persoane și măsura în care acestea au fost implicate în planificarea implementării și rezultatelor, arată că astfel de grupuri se mai confruntă cu provocări semnificative la nivel local. În acest sens, este clar că dacă reforma de descentralizare nu va include măsuri specifice de integrare a drepturilor omului, a dimensiunii de gen și nu va asigura participarea semnificativă a grupurilor vulnerabile în acest proces, progresul dat va rămâne la un nivel minim. În mod similar, în lipsa unor asemenea prevederi, planurile, bugetele și sistemele locale de monitorizare nu vor reflecta în mod corespunzător interesele sau prioritățile lor în administrația publică locală.

După cum este menționat mai sus, **abilitarea** este punctul de pornire al dezvoltării locale și elementul central al acesteia alături de administrarea publică și de prestarea serviciilor la nivel local. Abilitarea este procesul care asigură posibilitatea reală ca o persoană sau un grup de persoane, în principal persoane marginalizate, social- excluse și discriminate, să poată face și să-și exprime alegerile, și să-și transforme alegerile în acțiuni și rezultate dorite. Persoanele, gospodăriile și comunitățile au nevoie de **oportunitatea** de a lua decizii semnificative și de **capacitatea** de a face alegeri semnificative și de a acționa în legătură cu acestea sau de a le exprima prin intermediul instituțiilor care să fie receptive la apelurile lor, pentru a fi cu adevărat abilitate.

În Republica Moldova există mai multe grupuri sociale specifice care sunt vulnerabile la încălcări ale drepturilor omului (în special la discriminare) și excluziune socială, și, prin urmare, acestea ar trebui să constituie un obiectiv primordial pentru activitățile de mobilizare. Aceste grupuri sunt:

Gospodăriile sărace alcătuiesc 26% din societate; majoritatea acestora se concentrează în orașele și zonele rurale, și 5% dintre ele se confruntă cu sărăcia extremă. Începând cu anul 2008, nivelul sărăciei absolute a crescut pentru prima dată în ultimii trei ani, atingând 26,4%, comparativ cu 25,8% în anul 2007, în mare parte din cauza extinderii în mediul rural și a scăderii volumului remitențelor. Sărăcia afectează mai mult gospodăriile gestionate de femei, gospodăriile gestionate de persoane cu dizabilități, gospodăriile romilor, familiile cu mulți copii.

Oficial **persoanele cu dizabilități** reprezintă aproximativ 5% din populație, dar această cifră este considerată a fi subestimată, cifra reală constituind mai mult de 10%. Situația persoanelor cu dizabilități în mediul rural este cea mai îngrijorătoare. În anul 2009 numărul persoanelor cu dizabilități a crescut cu 2,1 la sută față de anul 2008. Deși bărbații prezintă o majoritate în rândul persoanelor cu dizabilități, femeile devin invalide la o vârstă mai precoce. Conceptul de dizabilitate, care pune accent pe componenta medicală și de sănătate mai mult decât pe cea de integrare socială, împiedică sau limitează accesul la piața muncii, atât pentru persoanele cu dizabilități, cât și pentru membrii familiilor care le îngrijesc (preponderent femei), iar pentru restul - creează un cadru de dependență. Persoanele cu dizabilități se

confruntă cu un risc sporit al sărăciei persistente, reprezentând 22,4% față de 17,5% din alte gospodării. În peste 80% din cazuri acestea sunt mame care îngrijesc copii cu dizabilități.

În Republica Moldova, în timp ce femeile și fetele de toate vârstele rareori se bucură de același statut și putere sau acces și control asupra resurselor ca bărbații și băieții, anumite grupuri de femei se confruntă cu forme suplimentare de discriminare și excluziune socială din motive de vârstă, apartenență etnică sau confesiune, dizabilități, nivel de educație, stare civilă sau de alți factori.

Femeile din cadrul minorităților etnice, în special de etnie romă, femeile cu dizabilități, femeile în etate, mamele solitare și femeile sărace din mediul rural sunt reprezentate insuficient în procesul decizional la nivel local sau nu sunt reprezentate deloc.

Acestea au acces mai redus la educație, asistență medicală, alte servicii publice și facilități de calitate și sunt mult mai vulnerabile la sărăcie, violență, traficul de ființe umane și excluziune socială.

Deficiențele în puterea și exprimarea opiniei femeilor sunt factori-cheie ai inegalității de gen în cadrul dezvoltării locale. În agendele de dezvoltare locală se acordă priorități reduse necesităților și statutului femeilor și fetelor vulnerabile și sunt întreprinse puține eforturi pentru a satisface necesitățile lor.

Persoanele în etate abandonate

Cazurile de sărăcie în gospodăriile persoanelor în etate au constituit peste 37,2% în anul 2008, prezentând o creștere cu peste 10 la sută în comparație cu media pe țară. Indemnizațiile pentru vârstnici prezintă mai puțin de 70% din minimul de existență. Există o tendință generală de abandon al persoanelor în etate, în special în localitățile rurale. Abandonarea persoanelor în etate a sporit numărul de cazuri de vulnerabilitate din cauza resurselor limitate care le-ar permite să-și asigure standarde normale de viață. Cheltuielile necesare pentru asistența medicală a persoanelor în etate contribuie la creșterea nivelului de vulnerabilitate a acestora. Femeile solitare în etate dețin proprietăți mai mici, pensii mai mici, prin urmare, acestea sunt expuse unui risc semnificativ mai mare de sărăcie la bătrânețe în special în zonele rurale, decât bărbații. În termeni cantitativi, numărul de femei cu vârsta de 60 și mai mulți ani este de 1,5 ori mai mare în Republica Moldova decât cel al bărbaților cu aceeași vârstă (16,0 la sută de femei în etate la 100 de locuitori față de 11,2 la sută de bărbați în etate la 100 de locuitori în anul 2007).

Copiii abandonați

31 la sută din copii sub vârsta de 15 ani nu locuiesc cu ambii părinți. 7 la sută din copiii din Republica Moldova locuiesc doar cu un părinte. Majoritatea acestor copii (79,5 la sută) locuiesc în zonele rurale. 37 la sută dintre migranții din mediul urban și 45 la sută dintre cei din mediul rural au lăsat cel puțin un copil și 40 la sută dintre ei - doi sau mai mulți copii.

Șomerii tineri

Tinerii din Republica Moldova suportă o discriminare vădită în cazul angajării în câmpul muncii. Există o corelație negativă între vârstă și riscul de șomaj. Persoanele din grupul de vârstă cuprinsă între 15 și 24 de ani se confruntă de două ori mai mult cu riscul de șomaj, decât persoanele următorului segment de vârstă (25 – 34). Rata șomajului în rândul tinerilor este mai mare în zonele rurale. În primul trimestru al anului 2009 rata șomajului în rândul tinerilor (adică în rândul persoanelor din grupul de vârstă 15-24 de ani) a crescut până la 16%, în comparație cu tendințele anterioare în care rata șomajului în rândul tinerilor a scăzut de la 17% în anul 2006 până la 14% în anul 2007. Șomajul de asemenea afectează sever tinerii cu

studii și bine formați din cauza lipsei de experiență profesională. Doar 22% din tineri au găsit un loc de muncă imediat după absolvirea instituțiilor de învățământ.

Minoritățile etnice: Romii

În Republica Moldova, romii reprezintă una dintre cele mai discriminate și excluse minorități etnice, fiind cel mai vulnerabil grup din populația țării. Rapoartele prezintă cazuri de inegalitate în rândul romilor privind accesul la justiție, dificultăți în accesul la educația școlară, probleme în asigurarea locativă, angajarea la muncă, profilare rasială din partea colaboratorii de poliție, precum și accesul limitat la alte servicii. Ca rezultat al acestor și al altor factori, mulți romi muncesc în economia paralelă și/sau emigrează.

Conform unui sondaj recent, 30% dintre romii din Republica Moldova (față de 7% din populația țării) trăiesc în locuințe foarte degradate sau în locuințe sărace. Cazuri de evacuare forțată a romilor din locuințe sunt raportate atunci când romii, în situații de vulnerabilitate extremă, încearcă să închirieze locuințe în localitățile centrale urbane sau rurale. Organismele regionale și internaționale de monitorizare, precum și societatea civilă, au specificat câteva situații îngrijorătoare, inclusiv cazuri de refuz de a acorda asistență medicală urgentă în localitățile romilor (a fost raportat cel puțin un caz recent de deces din această cauză), precum și stereotipurile medicilor specialiști, care în unele cazuri generează teamă, acordând tratamente inechitabile sau arbitrare. În plus, există un decalaj îngrijorător între romi și restul populației în ceea ce privește asigurarea medicală. Mijloacele de informare în masă sunt dominate de stereotipuri despre romi. Femeile de etnie romă sunt expuse riscului sporit de excludere socială și de sărăcie în comparație cu bărbații din comunitatea lor, dar și cu femeile majorității etnice, în special în cazurile de angajare în câmpul muncii, de acces la educație și servicii sociale.

Minorități lingvistice: ruși/bulgari/ucraineni/găgăuzi

În anul 2009, 25% din populație era reprezentată de minorități lingvistice etnice naționale, din care 8% erau ucraineni, 6% ruși, 4% găgăuzi, 2% bulgari, 0,4% romi. Cel puțin 11% afirmă că limba lor maternă este rusa, 6% ucraineana, 4% găgăuza, 1,6% bulgara.

Sistemul de învățământ din Republica Moldova se bazează pe principiul educației monolingve. Învățământul școlar pentru minorități se efectuează în limba rusă. Doar 0,06% din toți copiii ucraineni fac studii în limba ucraineană. Și doar 0,02% dintre toți copiii bulgari fac studii în limba bulgară. Autoritățile școlare găgăuze au solicitat o extindere a posibilităților de educație în limba maternă, inclusiv creșterea numărului de ore de la două la patru pe săptămână în învățământul primar. Au fost raportate cazuri de discriminare în angajarea la muncă a persoanelor a căror limbă maternă nu este limba română.

Minoritățile religioase

Minoritățile religioase neortodoxe (Advențiștii de ziua a șaptea, musulmanii, Martorii lui Iehova, iudaștii, Falun Gong) au fost supuse periodic discriminării și refuzului de a li se respecta unele dintre drepturile fundamentale ale omului.

Ministerul Justiției a refuzat în repetate rânduri să înregistreze orice *comunitate musulmană* în Republica Moldova. Musulmanilor li se refuză, de asemenea, alocarea unor spații separate în cimitire și parcele de înmormântare orientate spre Kaaba. *Martorii lui Iehova* au raportat numeroase cazuri de restricționare a activității lor religioase, inclusiv opt cazuri de urmărire penală pentru refuzul de a satisface serviciul militar în Transnistria. Se înregistrează cu regularitate cazuri de atac asupra exponenților Martorilor lui Iehova și ai altor grupuri creștine prozelite în zonele rurale ale Moldovei, inclusiv atacuri din partea primarilor

și/sau a preoților ortodocși. În anul 2009, grupul de demonstrați condus de preoți ortodocși au vandalizat și au demontat menorah-ul iudaic în perioada Hanukkah, care a fost plasat în mod autorizat în parcul central din Chișinău de către un grup de evrei; autoritățile publice nu s-au implicat ca să oprească vandali și să înlocuiască menorah-ul. Au fost raportate numeroase cazuri de discriminare a exponenților *Advenștilor de ziua a șaptea* și a participanților la mișcarea *Falun Gong*.

Lesbiene, gay, bisexuali și transsexuali (LGBT)

LGBT se confruntă în permanență cu discriminarea în exercitarea dreptului lor la libertatea întrunirilor. Praid-ul anual al homosexualilor din anul 2009, precum și din anii precedenți, a fost restricționat și/sau autoritățile municipiului Chișinău nu au asigurat securitatea participanților, fără niciun motiv acceptabil. Organizațiile LGBT au raportat refuzuri de angajare în câmpul muncii sau de acordare a serviciilor medicale, precum și cazuri repetate de hărțuire din partea colaboratorilor de poliție.

În general, informațiile despre grupurile vulnerabile din Republica Moldova, în special despre femeile vulnerabile, cum ar fi cele din mediul rural, proprietari unici ai gospodăriilor, persoane care aparțin grupurilor etnice, în special romii, persoane cu dizabilități și persoane în etate, rămân dispersate, ceea ce nu permite efectuarea în profunzime a unei analize și elaborarea unor politici argumentate de dezvoltare locală.

Cadrul abilitării comunității în vederea sensibilizării la dimensiunea de gen și la drepturile omului

Cum pot fi aplicate aceste concepte în practică?

În partea a doua a acestui ghid, vom aborda pe etape procesul de mobilizare a comunității în scopul abilitării. La primele etape vom explica importanța "cunoașterii" comunității și înțelegerii necesităților acesteia, în special a celor mai vulnerabili membri, și vom stabili cum să începem procesul de formare a grupurilor în cadrul comunității pentru a reprezenta interesele categoriilor vulnerabile și marginalizate. Aceste etape inițiale sunt susținute de mai multe activități-cheie care ne ajută să aplicăm conceptele de egalitate de gen și ABDO în practică.

Aceste activități includ:

- **Identificarea grupurilor vulnerabile** în baza taxonomiei din studiul vulnerabilității.
- Pentru fiecare grup (în funcție de mărimea acestuia) principiile egalității de gen și al **drepturilor omului vor fi evaluate** în corelare cu drepturile fundamentale din cadrul comunității cum ar fi: educația, protecția socială, serviciile sociale, participarea, asistența medicală, accesul la infrastructura de bază, accesul la facilitățile și instituțiile comunității, accesul la muncă și la serviciile de angajare, accesul la pensii, condiții decente de muncă, locațiile religioase.
- **Vor fi formate grupuri comunitare (OC/GAA)**, care să reprezinte și să includă femeile și bărbații din cadrul comunității, considerați cei mai vulnerabili (în raport cu taxonomia și constatările evaluării egalității de gen și a preocupărilor față de drepturile omului). Apoi aceste grupuri vor beneficia de activitățile de consolidare a capacităților și vor beneficia de eforturi susținute pentru a analiza, proiecta, implementa inițiativele și a aborda propriile necesități prioritare.
- Un **mecanism pentru monitorizarea și evaluarea** activității PCDLI la nivel comunitar va fi proiectat și implementat, aplicând criteriile care reflectă caracterul vulnerabil al comunităților și al preocupărilor lor specifice cu privire la egalitatea de gen și drepturile omului.

MCA - componentă integrată a planificării mai eficiente a dezvoltării locale

Cum influențează procesul de mobilizare planurile APL-urilor?

Mobilizarea comunității este un aspect al eficientizării planificării dezvoltării locale și al procesului de luare a deciziilor cu privire la utilizarea resurselor limitate. Cu toate acestea, în mod separat, acest proces are un impact limitat. Pentru a consolida impactul acestuia și a asigura susținerea realizărilor de abilitare a celor mai vulnerabile grupuri, este esențial ca procesul să fie complet integrat în procesele de planificare a administrațiilor publice locale. Astfel, în cadrul PCDLI, mobilizarea comunității în scopul abilitării prezintă activități complementare și relaționate cu activitățile realizate pentru susținerea formării capacităților APL.

Prin urmare, este vital pentru practicienii procesului de mobilizare ca să-și concordeze activitățile cu cele care vizează îndeplinirea obiectivului componente PCDLI privind dezvoltarea capacităților APL-urilor. Acest obiectiv este prezentat și descris mai jos:

Dezvoltarea capacității administrațiilor publice locale pentru a realiza planificarea bazată pe drepturi și dimensiunea de gen, bugetarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea inițiativelor de dezvoltare

Astfel, PCDLI va susține autoritățile locale în vederea elaborării Strategiei de dezvoltare socio-economică locală într-un mod nediscriminatoriu, participativ, transparent și responsabil, subliniind prioritățile dezvoltării socio-economice locale și coordonând la nivel local inițiativele de dezvoltare cu cadrele internaționale care susțin ABDO, precum și cu strategiile naționale și regionale (SND, ODM, strategiile regionale, strategiile sectoriale relevante). Capacitățile umane, instituționale și financiare vor fi dezvoltate în regiunile, zonele și raioanele selectate; autoritățile locale vor beneficia de asistență în elaborarea și adoptarea sistemelor și procedurilor care vor permite planificarea, bugetarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea activităților de dezvoltare într-un mod bazat pe drepturi și sensibil la dimensiunea de gen pentru a satisface mai bine necesitățile oamenilor, inclusiv ale celor mai vulnerabili. Capacitatea instituțiilor municipale de a *gestiona eficient* prestarea serviciilor în zonele vizate, precum și capacitatea de a *presta* servicii va fi evaluată și consolidată. Capacitățile asociațiilor autorităților locale vor fi consolidate pentru a pleda pentru descentralizare și politici de dezvoltare locală mai bune. O atenție deosebită va fi acordată capacităților femeilor care ocupă funcția de primar.

PARTEA A DOUA: Etape practice de mobilizare a comunității în scopul abilitării

Introducere

Despre ce este această parte a ghidului?

În acest paragraf vom vorbi despre persoanele care ar putea fi implicate într-un ciclu complet de mobilizare a comunității în scopul abilitării, vom aborda aspecte legate de timp, competențe și alte resurse necesare pentru a organiza un astfel de ciclu, și vom prezenta modul în care procesul de MCA poate fi divizat în 10 etape clare.

Pentru fiecare dintre cele 10 etape participanților le vor fi oferite îndrumări care explică:

- Care este scopul fiecărei etape și care sunt rezultatele minime necesare înainte de a trece la următoarea etapă;
- Ce instrumente și metodologii pot fi utilizate pentru a obține rezultatele scontate la fiecare etapă;
- Câteva exemple de instrumente și metode aplicate în practică;
- Sfaturi esențiale pentru obținerea succeselor la fiecare etapă;
- Posibile riscuri și modalitatea de atenuare a acestora.

Este important ca la fiecare etapă realizată în cadrul procesului să fie luate în considerație aspectele cu privire la dimensiunea de gen și abordarea bazată pe drepturile omului. Modul în care acest lucru poate funcționa în practică este explicat după descrierea fiecărei etape, și, în sfârșit este elaborat un capitol care abordează modul de asigurare a durabilității și a extensibilității rezultatelor procesului.

Modalități de organizare în scopul facilitării mobilizării eficiente a comunității

Care sunt actorii-cheie ai procesului de mobilizare?

Grupurile de auto-susținere (GAS-uri) și alte tipuri de organizații comunitare (OC-uri)

În decursul Etapei 3 din cadrul procesului MCA (formarea grupurilor de abilitare), membrii comunității vor forma diferite tipuri de grupuri în funcție de necesitățile, profilurile și așteptările lor. Aceștia se pot manifesta ca Grupuri de auto-sprrijin (GAS-uri) cu un număr de membri relativ mic și caracteristici omogene, sau Organizații Comunitare mai mari (OC-uri) cu trăsături preponderent mixte. Cu ajutorul Mobilizatorilor comunitari, Mentorii grupurilor vor determina misiunile lor, vor stabili modalitatea de reglementare și operare. În funcție de necesități, profiluri și așteptări, grupurile formate în baza dimensiunii de gen pot avea un caracter mixt fiind compuse din bărbați și femei. Ulterior, GAS-urile și OC-urile vor fi principalii factori de organizare a procesului MCA.

Mobilizatorii comunitari

Mobilizatorii comunitari vor fi aleși din rândul membrilor comunităților-țintă și vor fi identificați în decursul Etapei a 2-a (Profilarea comunității). Calificările, profilurile, sarcinile și responsabilitățile corespunzătoare sunt prezentate în "Fișele de post ale Mobilizatorilor" prezentate în Setul de instrumente. Mobilizatorii vor fi ghidați și susținuți de Mentorii comunitari și vor beneficia de rambursări oferite de Program, atât pentru orice cheltuieli suportate, cât și pentru anumite perioade de contribuție la procesul MCA. ONG-urile partenere vor trebui să întreprindă acțiuni proprii, pentru a asigura faptul că

Mobilizatorii sunt motivați și recompensați pentru eforturile depuse. Rolul principal al Mobilizatorilor este de a iniția și a elabora un proces social în cadrul comunităților țintă în scopul analizei colective a necesităților comunității, a acțiunii colective de soluționare a acestor probleme, și pentru a asigura auto-susținerea și auto-gestiunea procesului. Auto-gestiunea va fi asigurată prin formarea grupurilor (GAS-uri/OSC-uri) cu participarea Mobilizatorilor care joacă un rol important în identificarea membrilor și catalizatorilor potențiali ai grupului. Mobilizatorii vor asigura caracterul receptiv al proceselor la problemele ce țin de gen și drepturile omului.

Mentorii comunitari

Mentorii comunitari sunt selectați din cadrul ONG-urilor partenere ale programului. Rolul principal al Mentorilor este de a fi lider la etapele inițiale ale procesului de MCA, de a oferi asistență în ceea ce privește consolidarea capacităților Mobilizatorilor și grupurilor comunitare, atât prin ateliere de lucru organizate, cât și prin instruire la locul de muncă, și pentru a facilita activitățile care vor contribui la abilitarea prin auto-susținere a GAS-urilor/OC-urilor. În cadrul procesului MCA, Mentorii vor juca rolul esențial de intermediari între ONG-urile partenere (și program) și comunitățile țintă, și, utilizând instrumente participative, vor asigura integrarea aspectelor ce țin de egalitatea de gen pe parcursul ciclului integral. Mentorii, de asemenea, vor juca un rol important în crearea unei rețele a actorilor MCA, în special, pentru a contribui, împreună cu alți mentori, la activitățile de susținere colegială.

ONG-urile partenere

Este important ca toți actorii implicați la nivel local - Mobilizatorii, Mentorii și grupurile comunitare – să fie susținuți în cadrul activității lor organizaționale și de promovare de către ONG-urile mandatate, să se implice în dezvoltarea comunitară și locală, în baza valorilor și principiilor de egalitate de gen și a drepturilor omului. Aceste organizații vor oferi comunităților acces la formare, consiliere, cooperare, precum și diverse resurse necesare pentru a atinge obiectivele lor de abilitare. Intermedierea principală între comunități și ONG-urile partenere va fi realizată de mentorii comunitari, care vor fi numiți de către ONG-uri. ONG-urile, de asemenea, vor fi organizații care activează la nivel regional, național, și chiar la nivel internațional, și, astfel, vor putea acorda asistență grupurilor comunitare să colaboreze cu alte grupuri și alte părți interesate, precum și mobilizatorilor să coopereze și să-și consolideze capacitățile.

Administrațiile publice locale (APL-urile)

Obiective specifice ale programului sunt realizarea schimbărilor în cadrul autorităților locale, în special în ceea ce privește integrarea principiului EG și ABDO în procesele locale de planificare. Astfel, este esențial ca grupurile comunitare, Mobilizatorii, Mentorii și ONG-urile partenere să consolideze aceste schimbări prin angajamentul lor cu actorii APL-urilor, inclusiv să ofere instruire APL-urilor cu privire la aspectele legate de MCA și la activitățile de lobby a grupurilor comunitare.

Alte părți interesate: agenți economici, organizații ale societății civile

În cadrul primelor etape ale procesului de MCA, vor fi identificate diverse grupuri de interes atât din sectorul de afaceri, cât și din cadrul societății civile. Grupurile comunitare și Mobilizatorii vor adopta, dacă este necesar, strategii ce țin de modalitatea de angajare a acestor părți interesate, în special a celor care pot oferi oportunități alianțelor pentru realizarea scopurilor de abilitare sau a celor care pot tergiversa realizarea acestor obiective.

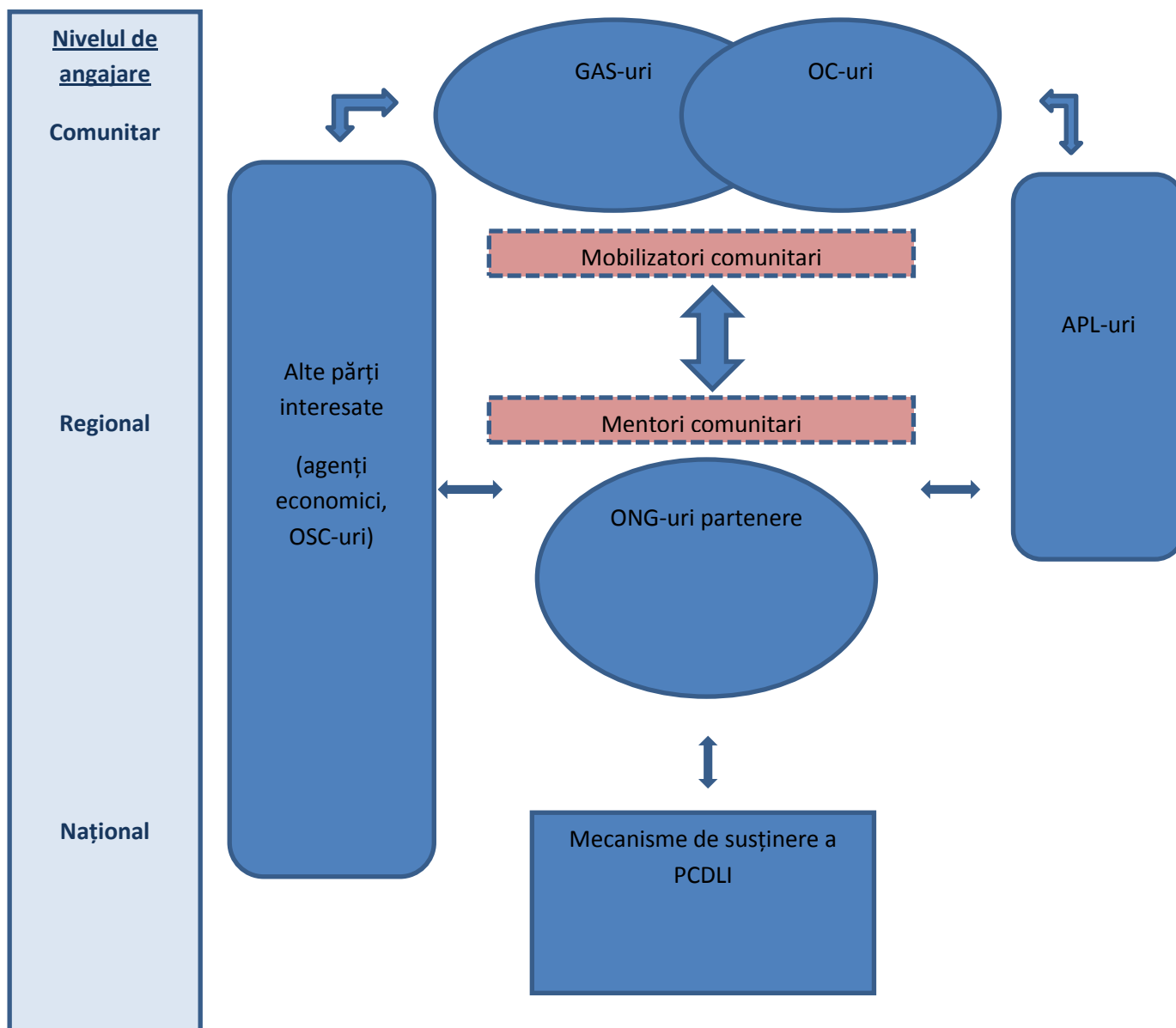
Programul de susținere: PCDLI

În anul 2010, PNUD și UN Women, în parteneriat cu Guvernul Republicii Moldova, au lansat Programul omun Dezvoltare Locală Integrată (PCDLI), finanțat de Guvernul Suediei. Programul descris mai detaliat în Prima parte a Ghidului este implementat, fiind fundamentat pe abordarea bazată pe drepturile omului și egalitatea de gen, în patru domenii principale:

- Consultanță și susținere la elaborarea și promovarea politicilor
- Auto-administrare locală și participare
- Abilitare comunitară
- Transnistria și zona de securitate

Activitatea de bază a Programului (în cadrul Componentei Abilitarea Comunitară) este lansarea unui ciclu complet de mobilizare a comunității în scopul abilitării în diverse localități-pilot din Republica Moldova. Această activitate va include acordarea asistenței tehnice și financiare unui grup de ONG-uri partenere.

De regulă, acești diverși actori operează la diferite niveluri în Republica Moldova. Astfel, relațiile dintre aceștia pot fi prezentate succint sub forma diagramei de mai jos:

Cum interacționează în practică toți acești “actori”?

Pentru a ilustra profilurile acestor actori diferiți, vom aborda un exemplu de Mobilizatori, Mentori comunitari, OSC-uri, ONG-uri și alte părți interesate, prezentat într-un exercițiu de abilitare comunitară realizat în Kazahstan.

În zonele rurale din sudul Kazahstanului, un ONG numit Moldir, care de fapt este situat în fosta capitală kazahă Almatî, oferă susținere Grupurilor de auto-sprijin ale femeilor, care prevede abilitarea economică și aplicarea ABDO pentru a aborda în instanță violența asupra femeilor tinere în familii. ONG-ul Moldir beneficiază de susținere pentru aceste activități, atât sub formă de finanțare, cât și de asistență tehnică, oferită de un consorțiu de donatori olandezi (ICCO), datorită căruia organizația trimite lucrătorii săi sociali

și lucrătorii pentru dezvoltarea comunitară, de două ori în fiecare lună, în misiuni în satele în care au contribuit la crearea grupurilor neoficiale. În fiecare dintre cele 8 sate în care activează Moldir, a fost numit un Mobilizator comunitar care a participat la cursurile de instruire de bază în domeniul mobilizării și care, din când în când, beneficiază de susținere pentru a participa la seminarele organizate în Almatî cu privire la cooperarea și învățarea colegială împreună cu alți mobilizatori cu care Moldir menține relații de colaborare în alte zone ale țării.

În aceste localități rurale din sudul Kazahstanului, colaboratorii ONG-ului Moldir au susținut formarea și dezvoltarea GAS-urilor. GAS-urile au două funcții principale: acordarea asistenței membrilor grupului (care sunt femei solitare sau căsătorite cu vârsta cuprinsă între 18 și 40 ani) pentru gestiunea economiilor și folosirea creditului de grup fie în scopul de auto-dezvoltare sau pentru întreprinderi mici, și pentru a promova interesele membrilor grupului în privința accesului la consiliere juridică, aplicare a legii și la oportunități educaționale ulterioare. Pentru a atinge obiectivele lor, GAS-urile, cu asistența colaboratorilor Moldir, au stabilit relații de cooperare cu administrația și poliția locală, cu multe alte ONG-uri care operează în domeniu (de exemplu Asociația avocaților și filiala locală a Uniunii Oamenilor de Știință), precum și cu o mare întreprindere rurală, în proprietatea căreia intră majoritatea terenurilor agricole din regiune.

Ciclul de mobilizare a comunității în scopul abilitării

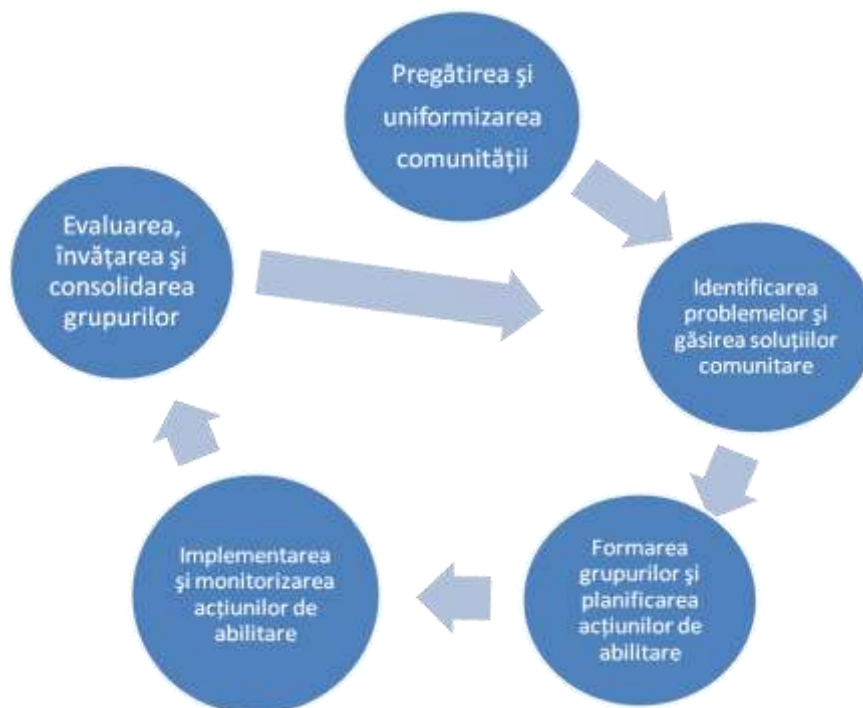
De ce este numit "ciclu"?

Deseori ciclul de mobilizare este numit în mod diferit, în funcție de scopul mobilizării: "Ciclu de promovare a participării comunitare", sau "Ciclu de soluționare a problemelor", sau "Ciclu de dezvoltare comunitară", sau "Ciclu de animare socială". Ciclul prezintă numeroase intervenții (realizate de unul sau câțiva mobilizatori) care sporesc nivelul de implicare a comunității în luarea deciziilor cu repercusiuni asupra propriei dezvoltări. În cazul mobilizării comunității în scopul abilitării, intervențiile (sau diferite "etape") au obiectivul de abilitare a celor mai vulnerabili și marginalizați bărbați și femei din cadrul comunităților.

Denumirea de "Ciclu" este datorată faptului că intervențiile se repetă de fiecare dată atunci când sunt realizate succese prealabile, când sunt comise greșeli și se învață lecții.

Ciclul:

- Este o serie de intervenții în ordine logică și progresivă;
- Este facilitat de un mobilizator sau câțiva mobilizatori, recunoscuți și legitimați de către comunitate;
- Utilizează alegerea comunitară a acțiunii ca un mijloc de consolidare, și nu ca un scop;
- Solicită ca mobilizatorul (ii) să fie informat(ți) și sensibil(i) la trăsăturile comunității;
- Poate fi implementat de către un minister sau departament la nivel central sau raional, sau de către o organizație neguvernamentală;
- Nu are loc „de jos în sus”, nu se bazează pe comunitate sau oamenii de rând, ci are loc „de sus în jos”, are scopul de a consolida comunitatea sau oamenii de rând; și
- Promovează (încurajează, pledează pentru, formează abilitățile necesare și oferă susținere pentru) participarea comunității în procesul de control și cel decizional cu privire la toate acțiunile care, de regulă, afectează comunitatea, și abilitază membrii individuali ai aceleiași comunități.

Termeni, abilități și alte resurse

Cât timp durează ciclul și ce abilități și alte resurse sunt necesare?

Experiența arată că nu există niciun **termen** standard de realizare a unui "ciclu", ci mai degrabă acesta depinde în întregime de contextul local și de necesitățile și prioritățile comunității, precum și de disponibilitatea mobilizatorilor și a altor susținători. În unele cazuri, ciclul complet poate dura 6-9 luni, în timp ce în alte situații ciclul durează mai mult de 24 de luni. Factorii care pot afecta "ritmul" de mobilizare sunt:

- Demografia populației și aspectul fizic al comunității;
- Tipurile mijloacelor de existență ale membrilor comunității și alte cerințe economice;
- Starea unității comunitare;
- Tipurile și natura oricăror oportunități sau amenințări la adresa procesului de mobilizare;
- Nivelurile de motivație a comunității;
- Gradul de susținere disponibilă a procesului din partea mobilizatorilor și a altor persoane;
- Competența și motivația mobilizatorilor;
- Tipurile acțiunilor prioritare alese de către comunitate;
- Calamitățile naturale.

În privința **resursele** necesare pentru a finaliza cu succes ciclul, cele mai importante au fost deja menționate: gradele de motivare și implicare a membrilor comunității, și, timpul, disponibilitatea, experiența și abilitățile mobilizatorilor. Resursa a doua este prezentată în mod mai detaliat în paragrafele ce urmează, dar există și alte aspecte practice aferente resurselor necesare. Acestea includ astfel de

elemente cum ar fi locațiile reuniunilor care ar putea fi accesibile, corespunzătoare diferitor condiții meteorologice, "neutre" (și inaccesibile manipulării de către elitele de putere), cu mobilier strict necesar (de exemplu, mese și scaune), echipament de bază și materiale necesare pentru reuniuni și ateliere de lucru, precum și cu acces la internet în scopuri de cercetare și comunicare, dar și mijloace de telecomunicații, transport pentru membrii mai puțin mobili ai comunității, și formatori/consilieri externi pentru activitățile de consolidare a capacităților și a competențelor tehnice.

Experiența mondială a demonstrat că, în majoritatea cazurilor, comunitățile reușesc să asigure, în mare măsură, din resursele necesitățile de mobilizare, cu toate acestea, deseori mobilizatorii și susținătorii participă la identificarea și acordarea asistenței financiare și tehnice, precum și a asistenței în atragerea resurselor altor părți interesate. Aspectele ce țin de asigurarea cu resurse a mobilizării comunității sunt abordate în cadrul descrierii detaliate a etapelor de mobilizare prezentate mai jos.

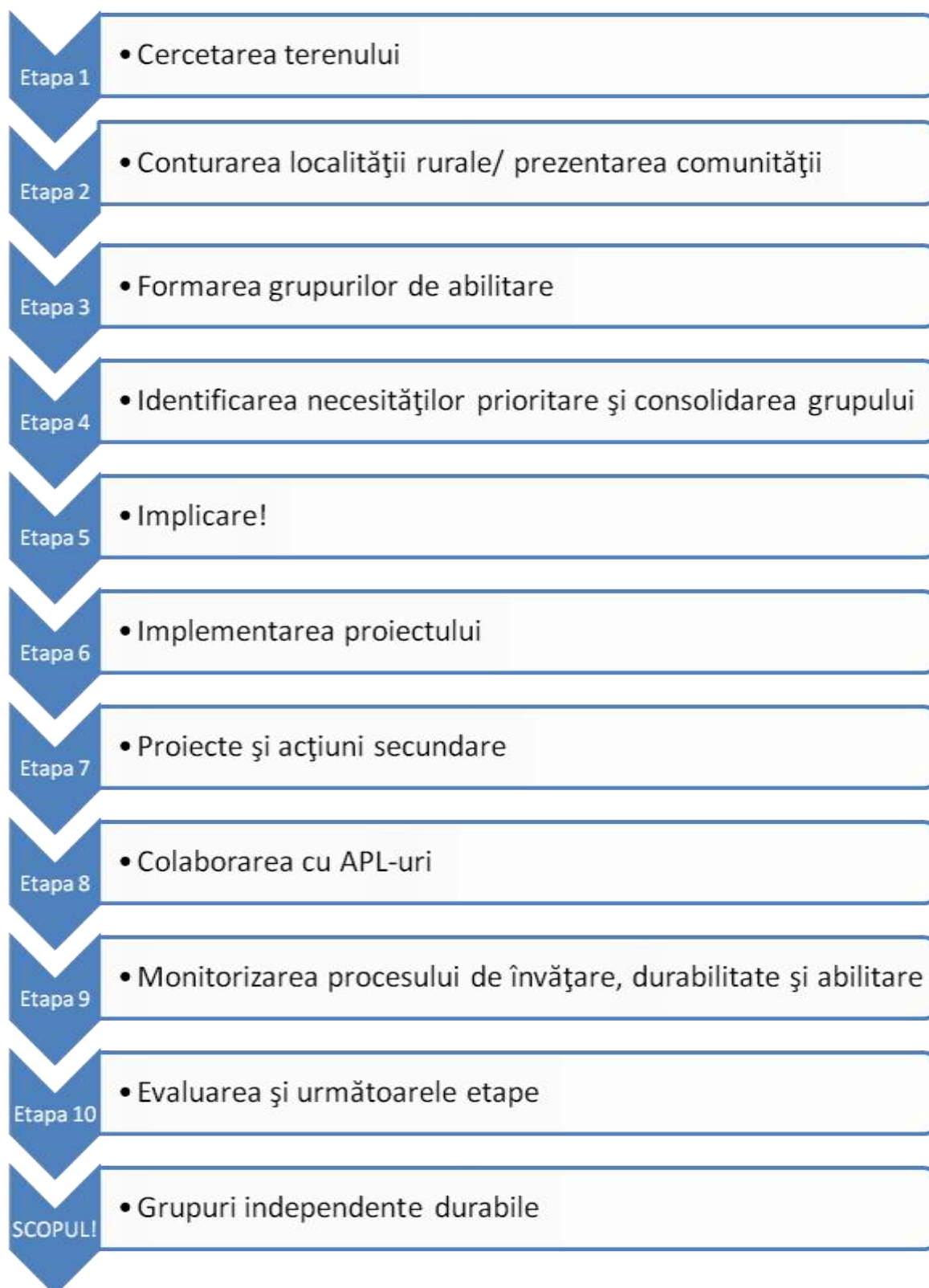
Abilitățile de care au nevoie mobilizatorii comunitari nu este foarte dificil de a le forma, dar acestea pot avea un impact semnificativ fiind utilizate în mod corespunzător. Mobilizatorii comunitari trebuie să-și formeze abilități oratorice. Aceștia trebuie să poată ține discursuri publice pentru liderism și facilitare. Mobilizatorul comunității trebuie să învețe cum să obțină informații și decizii de la grupuri, ceea ce necesită o înțelegere completă a scopului și a încrederii publicului. Acesta trebuie să poată să distingă o predică de un curs și un discurs și să evite aceste stiluri. Astfel abilitățile tehnice de care au nevoie mobilizatorii sunt ținerea discursurilor în public, planificarea, gestiunea, observarea, analiza și scrierea. Pe lângă aceste competențe, mobilizatorii comunitari de asemenea trebuie să posede un caracter personal onest, entuziast, pozitiv, tolerant, răbdător și motivat.

Mobilizatorul comunitar trebuie să știe cum să asculte și să înțeleagă ce vorbesc oamenii, și trebuie să cunoască cum:

- Să asigure exactitatea informațiilor;
- Să știe cum să prezinte o situație într-un mod interesant pentru auditoriu, în special în context local;
- Să încurajeze dialogul și discursul deschis, și să descurajeze retorica și "predica";
- Să fie sensibili la dimensiunea de gen;
- Să cunoască drepturile omului și să intervină atunci când drepturile sunt încălcate;
- Să asigure faptul că toate persoanele sunt auzite și sunt evitate discuțiile în care domină una sau două persoane.

Întrucât mobilizatorul comunitar va participa la organizarea grupurilor comunitare și la formarea comitetelor executive, acesta ,de asemenea, trebuie să posede unele abilități organizatorice aferente competențelor de bază de management, abilitatea de a utiliza programele computerizate de bază și de căutare a informației pe internet, de elaborare a proiectelor simple și capacitatea de a duce evidența exactă a înregistrărilor, inclusiv a rapoartelor financiare de bază.

10 Etapele mobilizării comunității în scopul abilitării

ETAPA 1: Cercetarea terenului

Care este obiectivul?

Partenerii programului fac cunoștință cu actorii-cheie la nivel local, prezintă programul și sensibilizează opinia publică despre conceptul și obiectivele mobilizării comunității în scopul abilitării. Partenerii de asemenea vor lua cunoștință de contextul specific local și de structurile existente, folosind analiza conceptuală prezentată în partea 1 a acestui ghid și vor identifica atât eventualele provocări, cât și oportunitățile pentru MCA.

Care sunt cerințele minime pentru a trece la următoarea etapă?

- Stabiliți o imagine clară a diverselor interese ale actorilor-cheie locali față de administrația locală, de mediul de afaceri și de societatea civilă (inclusiv organizațiile religioase), în special pentru următoarea perioadă de 12 luni. Acest lucru va contribui la identificarea oportunităților și a amenințărilor posibile pentru comunitatea țintă.
- Asigurați-vă că femeile și bărbații sunt vizati în mod egal de intervenția partenerilor de program din cadrul Etapei 1.
- Actorii-cheie la nivel local manifestă o înțelegere fundamentală a ceea ce semnifică mobilizarea comunității, obiectivul fiind abilitarea.
- Asigurați-vă de libera circulație a partenerilor programului în zona comunității-țintă.
- Luați în considerație oricare actor semnificativ cu care nu ați putut să vă întâlniți, și planificați întâlnirea cu acesta la etapa ulterioară.

Cum pot fi atinse obiectivele la această etapă?

Identificați părțile interesate în cadrul și în jurul comunităților-țintă prin efectuarea unei "cercetări de birou", pentru a întocmi o listă de instituții și organizații, și pentru a fi pregătiți în timpul următoarei vizite pe teren să aplicați tehnica de "eșantionare" pentru a identifica orice părți interesate care nu sunt incluse în listă. ("Creșterea intensivă" înseamnă că, dacă în cadrul unei reuniuni cu o anumită parte interesată auziți despre o altă parte interesată, o includeți în listă și vă întâlniți cu aceasta.)

Activitățile din cadrul Etapei 1 vor fi conduse de mentorii comunitari și personalul ONG-urilor partenere

Pregătiți materiale de sensibilizare cu privire la program, inclusiv un mesaj clar privind egalitatea de gen și ABDO, precum și o descriere a schimbărilor scontate, indicând beneficiile de cost ale abilitării. Aceste materiale ar putea fi tipărite (un simplu pliant sau un "fluturaș"), sau prezentate pe hârtie, sau ca o simplă prezentare PowerPoint. Este important ca mesajele-cheie ale programului să fie transmise cu ușurință într-un mediu de reuniune în decurs de 10-15 minute. De asemenea, este important să se pregătească o simplă listă de întrebări (nu mai mult de 5) pentru a explora obiectivele și preocupările părților interesate. Aceste întrebări pot fi bazate pe o *analiză de tip SWOT* a părților interesate.

Organizați o serie de întâlniri bilaterale la sediile diferitor părți interesate. Asigurați-vă că stabiliți reuniuni cu acele părți interesate, care ar permite identificarea modelelor sensibile la gen, a inegalităților sau a necesităților specifice ale femeilor și bărbaților în comunitate. Aceste reuniuni nu ar trebui să dureze prea mult (aproximativ 30-45 de minute). În afară de prezentarea programului, este util să se stabilească punctele forte și punctele slabe ale părților interesate în ceea ce privește susținerea Abilitării Comunitare, și Oportunitățile și Amenințările care ar putea fi reprezentate de către părțile interesate la proces. Luați notițe despre întâlniri și elaborați un raport de sinteză despre toate întâlnirile. pe care îl veți putea prezenta ulterior mobilizatorilor și comunităților.

Dacă este necesar, asigurați-vă că v-ați întâlnit cu careva autorități care ar putea restricționa sau împiedica cumva activitatea mobilizatorilor (de exemplu, forțele de securitate).

Care sunt riscurile? Cum poate fi redus impactul acestora?

Este important ca la această etapă timpurie mentorii comunitari și ONG-urile partenere să nu fie considerați ca factori care ar consolida elitele de putere existente, prin solicitarea "permisiunii" sau aprobării procesului de mobilizare. Această etapă se referă doar la furnizarea și căutarea informațiilor, și, dacă este posibil, la verificarea modului de înțelegere de către părțile interesate a conceptelor și implicațiilor abilitării. Din acest motiv este esențial ca, în cadrul oricăror reuniuni, să fie acceptat faptul că acțiunile și rezultatele procesului să fi fost determinate în întregime de către comunități și nu de către autoritățile locale, agenții economici locali, ONG-uri, lideri neoficiali sau de program.

Recomandări esențiale

- Când identificați părțile interesate, la fiecare etapă întrebați-vă "Cine lipsește?"
- Este preferabil ca notițele acumulate (în cadrul reuniunilor) să fie tipărite în aceeași zi, în caz contrar informația riscă să fie pierdută, iar observațiile notate în mod neclar pot rămâne necitite!

ETAPA 2: Profilarea comunității

Care este obiectivul?

Comparați datele existente, culese la nivel central de program din surse "oficiale" cu analiza informației colectate într-un mod specific în cadrul comunităților. Aplicarea Evaluării Rurale Rapide (ERR) va contribui, de asemenea, la prezentarea datelor generale către comunități oferind asistență comunităților și mobilizatorilor în procesul de identificare și analiză a necesităților și a problemelor comunității în cadrul Etapei 3. Profilarea comunității este un exercițiu, care facilitează colectarea datelor de diferite tipuri despre comunitate și

Activitățile din cadrul etapei 2 vor fi conduse de mentorii comunitari, de ONG-urile partenere și de mobilizatorul comunitar, dacă acesta este identificat .

despre rezidenții acesteia, analiza cărora permite identificarea eventualelor lacune de egalitate, a modelelor de putere, a preocupărilor față de discrepanțele de gen și față de drepturile omului etc. Exercițiul de prezentare a comunității de asemenea este o oportunitate pentru a sensibiliza comunitatea cu privire la ceea ce este "mobilizarea", și beneficiile pe care aceasta le poate genera. Obiectivul final al acestei etape este identificarea persoanelor care doresc și sunt competente să acționeze în calitate de mobilizatori. Acest obiectiv poate fi atins chiar la începutul procesului, și în acest caz mobilizatorii de asemenea pot utiliza această etapă pentru a se familiariza cu tehnicile ERR.

Care sunt cerințele minime înainte de a trece la următoarea etapă?

- Se completează modelul profilului comunității;
- În cadrul elaborării profilului, este esențial ca în procesul de colectare a datelor să se realizeze un număr egal de interviuri cu bărbați și femei și cu grupurile focale, această prevedere specială a fost inclusă pentru a realiza întruniri cu persoanele marginalizate, și cu orice grupuri de femei sau OSC-uri;
- Trebuie să existe cel puțin un mobilizator comunitar identificat și numit pentru fiecare comunitate-țintă înainte de a trece la etapa 3.

Cum pot fi atinse obiectivele la această etapă?

Pentru a asigura participarea comunităților la studii comparative și contribuția lor la elaborarea unor studii regionale sau naționale referitoare la îmbunătățirea politicilor publice în domeniul abilitării și incluziunii sociale, este important ca la această etapă să fie adoptată o abordare standardizată. Astfel, datele trebuie să fie colectate în scopul completării modelelor convenite ale profilurilor comunității. *Modelul Profilului comunității* poate fi găsit în paragraful despre Setul de instrumente din prezentul ghid.

Modelul raportului Profilului comunității prezintă un cadru pentru care datele trebuie colectate, analizate și prezentate. Un astfel de raport ar trebui să fie elaborat ca un "document de lucru", ceea ce înseamnă că acesta nu este o lucrare de cercetare academică, ci mai degrabă un document practic, care poate fi utilizat de către toate părțile interesate (funcționarii APL, membrii comunității, organele administrației publice

centrale, categoriile societății civile, personalul PCDLI etc.), atât în procesul de planificare a dezvoltării locale, cât și pentru monitorizarea și evaluarea schimbărilor în domeniile aferente drepturilor omului. Astfel, Profilul comunității nu ar trebui să fie un document care să conțină o mulțime de statistici, ci mai degrabă un instantaneu concis al comunității descris în mod clar printr-o analiză standardizată a resurselor umane, prin prisma prevederilor ce țin de egalitatea de gen, și cu viziuni și perspective ale membrilor comunității, în special ale celor care fac parte din cele mai vulnerabile grupuri.

În termeni mai specifici, exercițiul de profilare a comunității este elaborat pentru a asista toate părțile interesate la identificarea răspunsurilor pentru următoarele întrebări:

- Care sunt **datele demografice de bază ale comunității**: populația totală, structura acesteia (gen, vârstă, etc.), compoziția etnică, bărbați și femei, migranți, tipurile de gospodării (cu copii mulți, mame/tați solitari, familii conduse de vârstnici/copii etc)?
- Care sunt **grupurile vulnerabile** din comunitate și în raport cu care prevederi ale drepturilor omului acestea sunt vulnerabile? Care este numărul lor și cum sunt distribuiți în întreaga localitate? Care sunt condițiile bărbaților și femeilor care reprezintă grupurile vulnerabile?
- Care sunt **disparitățile și preocupările de gen** în cadrul comunității în general, și în rândul grupurilor vulnerabile, în special?
- Care este **profilul social al comunității**?
- Care sunt **motivele și cauzele de bază ale îngrijorărilor legate de drepturile omului** și ale problemele ce țin de vulnerabilitate? Există surse de putere în comunitate? Structuri de putere? Există norme sociale și instituții din comunitate care prezintă un impediment pentru femeile și bărbații care reprezintă grupurile vulnerabile pentru a participa la procesul de dezvoltare, de luare a deciziilor, de satisfacere a necesităților și preocupărilor acestora?
- Care este profilul **factorilor decidenți** cu privire la abordarea preocupărilor aferente drepturilor omului și problemelor de vulnerabilitate?
- Care este **profilul economiei și infrastructurii** comunității?
- Care este **profilul de mediu și al dezastrelor** din comunitate?

Trebuie să fie elaborat un plan comprehensiv de colectare a datelor, care va fi implementat de către mentorii comunitari, alte categorii de personal din cadrul ONG-urilor partenere, și, dacă este posibil, orice mobilizatori recrutați pentru fiecare comunitate vizată de PCDLI. Datele ar trebui să fie colectate printr-o serie de activități în cadrul comunității peste câteva zile. Mai jos este prezentat un tabel al activităților de colectare a datelor, inclusiv câteva reuniuni, și aplicarea instrumentelor de cercetare, cum ar fi:

- Întâlniri cu APL, precum și cu orice organe guvernamentale (cum ar fi birourile de asistență socială; centrele medicale) ce deservește comunitatea, care pot oferi datele solicitate;
- Întâlniri cu orice OSC-uri care cooperează cu comunitatea, în special cu cele pentru femei (de exemplu, ONG-urile pentru femei, asociațiile mamelor solitare, etc.);
- *Discuții ale grupului focal* cu membrii comunității, sau realizarea *interviurilor cu membrii comunității*. În unele comunități, ar putea fi necesar să formați grupuri separate suplimentare din femei și bărbați, pentru a înțelege mai bine discrepanțele de gen;

- Reuniunile de vecinătate și vizitele directe atât în scopul colectării informațiilor despre gospodării, cât și în scopul verificării datelor din alte surse. Acestea trebuie să includă interviuri scurte, neoficiale cu reprezentanții celor mai vulnerabile grupuri, în special femei. Acestea pot fi realizate ca parte a unei "vizite în cadrul comunității", sau astfel propus de alți informatori.
- Elaborarea *Cronologiilor sau a Diagramelor Venn*, sau alte metode similare de colectare participativă a datelor, care facilitează colectarea și prezentarea preocupărilor identificate de membrii comunității, în special femeile și bărbații cei mai vulnerabili. Asemenea date contribuie la prezentarea cauzelor preocupărilor DO și a structurilor de putere în cadrul comunităților.

Schița planului de colectare a datelor indicative:

	Activitatea	Scopul	Înregistrările colectărilor de date	Resurse umane
Etapa 1	Prima întâlnire cu primarul și asistentul social	A ne prezenta și face cunoștință cu această comunitate	Formularul primei vizite	1 zi de lucru
	Identificarea și întâlnirea cu persoanele- resursă	A colecta informații detaliate cu privire la comunitate și la femeile și bărbații care reprezintă grupurile vulnerabile, ținând cont de acțiunile dedicate drepturilor omului/dimensiunii de gen	Formularele de interviu a persoanei- resursă	3 zile de lucru
Etapa 2	Restrângerea domeniului de aplicare	În baza informațiilor colectate anterior, a limita domeniul de aplicare a profilării la grupurile cele mai vulnerabile și cele mai serioase preocupări față de drepturile omului/dimensiunea de gen	Analiza preliminară și Formularul domeniului de aplicare	1 zi de lucru
	Colectarea suplimentară a informațiilor detaliate	A colecta suplimentar informații detaliate despre grupurile vulnerabile ale femeilor și bărbaților, distribuția geografică a acestora în întreaga localitate, și cauzele care stau la baza vulnerabilității. Informațiile pot fi colectate prin interviuri/observații, grupuri focale, vizite la fața locului, alte instrumente relevante și valabile	Formulare detaliate	5 zile de lucru
	Totalizarea și analiza datelor colectate	A totaliza și a analiza datele colectate și a elabora proiectul pe baza acestora – primul proiect al raportului cu privire la profilul comunității	Prima versiune a formularului raportului cu privire la profilul comunității	1 zi de lucru
	Prezentarea și validarea rezultatelor raportului cu privire la profilul comunității	A prezenta comunității și a valida (pentru a legitima) constatările profilării comunității	Procesul-verbal al evenimentelor comunității	3 zile de lucru
	Finalizarea raportului profilului comunității	A finaliza profilul comunității	Versiunea finală a formularului raportului cu privire la profilul comunității	1 zi de lucru

Instrumente și metodologii

După cum s-a menționat mai sus, pentru a colecta diverse date necesare pentru elaborarea Profilului comunității, Mentorii comunității vor aplica o serie de metodologii calitative și cantitative de colectare a datelor. Pentru a decide modul de utilizare a acestor metodologii, în special a celor care sunt participative și care implică înregistrări directe de către membrii cei mai vulnerabili ai comunităților, vă rugăm să consultați **Setul de instrumente** de însoțire și materialele de referință oferite de PNUD privind efectuarea unor analize rapide a mediului.

Exemple

Verificarea datelor existente: *În orașul Balykchy din Kârgâzstan, ONG-ul Umut a stabilit, în cadrul unei cercetări, că mai mult de 38% din datele incluse în lista oficială a persoanelor cu vârsta de pensionare nu sunt exacte. Cercetarea acestui ONG, realizată în cadrul unei campanii directe de o echipă de voluntari pentru a identifica persoanele în etate, a demonstrat că multe persoane incluse în listele elaborate de autoritățile locale "erau fie decedate, fie au migrat, și că un număr mare de persoane în etate nou-venite nu au fost deloc înregistrate".*

Care sunt riscurile? Și cum poate fi redus impactul acestora?

Pentru mulți membri vulnerabili ai comunității, situația în care agenții externi colectează informații este un alt aspect al consolidării excluderii și dizabilității lor. Astfel, este esențial ca procesul de colectare a informațiilor să se efectueze în mod cât mai participativ și transparent posibil. Potențialii informatori trebuie să fie complet informați cu privire la scopul colectării de date și trebuie să nu fie constrânși să participe sau nu. Orice luare de note trebuie să fie convenită cu informatorii și la sfârșitul interviului/reuniunii notele pot fi prezentate informatorilor. De asemenea, toți informatorii trebuie să fie conștienți de faptul că și constatările făcute în baza datelor culese sunt deținute în comun și vor fi prezentate și discutate în timpul următoarei Etape de mobilizare. Informațiile furnizate în mod confidențial nu trebuie să fie împărtășite cu alte persoane.

În mod ideal, chiar dacă de la începutul prezentării (sau și mai înainte) Mentorii comunitari au identificat un Mobilizator potrivit, această persoană ar trebui să participe la colectarea de date necesare pentru elaborarea Profilului comunității.

Un alt risc care apare în timpul acestei și în cadrul următoarei etape a ciclului MCA este riscul așteptărilor exagerate. Pentru majoritatea comunităților vulnerabile este comun faptul că, dacă cineva cu legături "din exterior" începe să vorbească despre dezvoltarea comunității și despre soluționarea problemelor, se presupune că această persoană "din exterior" de asemenea va prezenta soluții pentru probleme. Prin urmare, cei implicați în creșterea gradului de conștientizare în timpul exercițiului de conturare a profilului comunității, trebuie să fie fermi în ceea ce privește sublinierea abordării bazate pe drepturile omului și că soluțiile vor veni din interiorul comunității. Mentorii și Mobilizatorii trebuie să se asigure chiar de la prima interacțiune a lor cu membrii comunității că rolul lor este pur și simplu cel de facilitatori.

Recomandări esențiale

- Dezagregați pe genuri toate chestiunile relevante atunci când planificați o culegere de date pentru elaborarea Profilului comunitar. Date dezagregate în baza dimensiunii de gen înseamnă orice date care sunt clasificate în mod separat pentru femei și bărbați, băieți și fete. Datele clasificate în baza dimensiunii de gen reflectă rolurile, situațiile reale, condițiile generale ale femeilor și bărbaților în toate aspectele vieții societății. De exemplu, nivelurile de educație, dreptul de proprietate asupra afacerii, angajarea în câmpul muncii, diferențele salariale, persoanele aflate la întreținere, locuința și proprietatea funciară, împrumuturile și creditele, toate sunt incluse.
- Fără date dezagregate în baza dimensiunii de gen, va fi mult mai dificil să identificăm contribuțiile reale și potențiale ale unei jumătăți a populației pentru comunitate, ceea ce ar putea împiedica elaborarea unor planuri eficiente de dezvoltare locală.
- NU elaborați profilul comunitar dacă nu sunteți complet pregătiți pentru a utiliza instrumentele de colectare a datelor; interacțiunea cu comunitatea-țintă, prost gestionată, poate submina întregul ciclu de mobilizare la această etapă.

ETAPA 3: Formarea grupurilor de abilitare

Care este obiectivul?

Mobilizatorii comunitari sunt instruiți și implicați în susținerea comunităților în cadrul tuturor etapelor următoare. Sunt create grupuri comunitare de diverse formări, iar dezvoltarea lor organizațională trebuie evaluată.

Activitățile din cadrul Etapei 3 vor fi conduse de Mentorii comunitari și de Mobilizatorul comunitar.

Care sunt cerințele minime înainte de a trece la următoarea etapă?

- Mobilizatorii comunitari trebuie să fie instruiți cu privire la conceptele de bază (EG / ABDO/Abilitare), ciclul MCA, precum și la elementele fundamentale ale dinamicii de grup (de "formare", "asalt", "normare" și efectuare), la diverse modalități de grupare, și competențe de bază de care au nevoie.
- Mobilizatorii trebuie să se simtă încrezuți în faptul că aceste comunități au sentimentul de unitate.
- Membrii comunitari, în special cei mai vulnerabili bărbați și femei, au format cel puțin un grup de inițiativă organizat sau mai multe grupuri mici de auto-sprijin, printr-un proces facilitat de "auto-selectare", care reflectă necesitățile prioritare ale membrilor specifici ai grupului (care ar putea fi format doar din femei, din bărbați sau ar fi mixt).
- Grupurile comunitare au participat la întâlniri facilitate prin care au lansat un proces de consolidate a echipei, au identificat problemele generale ale comunității și au evaluat capacitatea de know-how în domeniul gestiunii de bază și a analizei problemei.

Cum pot fi atinse obiectivele la această Etapă?

Partenerii din ONG vor organiza un modul de instruire introductivă pentru Mobilizatorii comunitari identificați. O "fișă de post" cu caracter indicativ pentru Mobilizatorul comunitar este prezentată în Setul de instrumente. Acest modul va dura 2 zile (preferabil 2 zile consecutive, dar ar putea fi organizat sub formă de ședințe divizate). Ședințele vor ajuta Mobilizatorii:

- Să înțeleagă conceptele-cheie și să se plaseze în contextul EG și ABDO (și să se familiarizeze cu un *Glosar de termeni*);
- Să cunoască obiectivele și rezultatele așteptate de la fiecare Etapă din cadrul MCA;
- Să revizuiască Profilul comunității lor;
- Să consolideze competențele lor, necesare pentru unirea și formarea grupurilor, precum și cunoștințele despre diverse tipuri de OSC-uri;
- Să formeze orice abilități sau să dobândească cunoștințele necesare referitoare la ținerea evidenței, gestiunea financiară de bază, utilizarea elementară a calculatorului și a internetului.

Odată instruiți, Mobilizatorii pot lansa procesul de unificare a comunității. În dependență de situație, acest lucru poate fi realizat fie în cadrul unor întâlniri mici de vecinătate sau cu ajutorul grupurilor focale care ar întruni membrii comunității cu o trăsătură specifică de vulnerabilitate, sau în cadrul **adunărilor generale publice** cu un număr mai mare de participanți. Metodele utilizate vor depinde de hotărârea Mobilizatorilor reieșind din gradul de unitate a comunității sau în alt mod. Dacă există deja un sentiment al scopului și al intereselor comune, organizarea unei reuniuni mai mari (cu 30-40 de persoane) ar fi potrivită, dar în cazul în care există o diversitate mai mare și distincții clare de interese și capacități, reuniunile mai mici (3-12 de persoane) ar fi mai preferabile. În orice caz Mobilizatorii trebuie să se asigure de faptul că:

- i) reuniunile sunt organizate pe criterii sensibile la dimensiunea de gen (inclusiv o reprezentare corespunzătoare a femeilor și a bărbaților) și includ femeile și bărbații care reprezintă cele mai marginalizate grupuri;
- ii) mobilizatorul rămâne imparțial;
- iii) în timp ce conflictele trebuie evitate, diferențele trebuie să fie expuse și acceptate.

Mobilizatorul va trebui să se pregătească pentru aceste reuniuni, astfel încât acesta să poată realiza o prezentare succintă a despre necesitatea mobilizării comunității și a beneficiilor abilitării, să aducă exemple și să prezinte situații care să ilustreze conceptul și scopul. Exemplele trebuie să fie specifice unui anumit context; mai jos este prezentat un exemplu din Tanzania, care poate sau nu să se potrivească situației din Republica Moldova, și, de asemenea, alte **Studii de caz ale MCA** din materialele FF MCA. Mobilizatorii trebuie să aibă mai multe situații proprii. De asemenea, este important ca Mobilizatorii să nu țină prelegeri la aceste reuniuni, ci să acționeze ca facilitatori fermi, încurajând membrii comunității să vorbească și să nu permită faptul ca discuțiile să se axeze în mod exagerat pe problemele prioritare ale oricărei persoane. Scopul acestor reuniuni este ca la sfârșit majoritatea sau toți participanții să fie de acord ca procesul de mobilizare a comunității să continue în comunitatea lor, și să se formeze o înțelegere comună a ceea ce va implica mobilizarea. Reuniunile nu trebuie să fie prea îndelungate, dar să dureze suficient pentru ca să se facă declarații (30-60 de minute).

Odată ce în rândul membrilor comunității s-a format sentimentul de unitate, sau cel puțin în anumite părți ale comunității (de exemplu, în rândul femeilor, persoanelor în etate etc.), Mobilizatorul poate organiza una sau două "**Ateliere de formare a grupului**". Aceste ateliere pot fi organizate ca evenimente mari (cu participarea a 30 sau 40 de persoane divizate în câteva grupuri diverse în timpul atelierului) sau ca evenimente mai mici cu participanți specifici (ex. un grup de 5 sau 6 mame singure). Atelierele de lucru trebuie să fie organizate la o anumită locație în cadrul comunității (vezi comentariile de mai sus despre Resurse) și să dureze 1,5 - 2 ore, astfel încât ora desfășurării acestora să fie convenabilă pentru participanți.

Atelierele de formare a grupului:

- Vor acorda asistență participanților pentru a-și reconfirma dorința de mobilizare și vor *demonstra diferite tipuri de OSC*;
- Vor aborda cerințele față de activitățile în echipă și vor identifica ce tipuri de competențe și cunoștințe ar putea fi necesare pentru a conduce un OSC de succes;

- Vor facilita participanții să identifice tipurile de abilități și experiențe pe care le pot fi oferi grupului;
- Vor aplica un exercițiu de asalt al ideilor pentru a alege o denumire a grupului.

Exemple

Un Mobilizator experimentat din Tanzania explică: "Este util să fii un pic actor sau "o persoană spectacol" în procesul de mobilizare. Puteți utiliza metoda chibritelor, dar aceasta va consuma timp. Apelați la ajutorul unuia sau a doi voluntari; repetați în diverse moduri; faceți un spectacol din asta. Luați un chibrit și întrebați grupul dacă e ușor să-l frângă.

Solicitați răspunsurile acestuia. Apoi rugați voluntarul să-l frângă. Felicități voluntarul și faceți o mare agitație cu grupul despre faptul cât de ușor este să frângi un chibrit. Apoi luați o mână plină de chibrituri și legați-le împreună cu o bandă elastică; arătați chibriturile legate grupului. Rugați voluntarul să le frângă astfel cum a procedat și un singur chibrit. Voluntarul îi va fi dificil să le frângă sau (sperăm) nu va putea să le frângă deloc.

Astfel, veți spune că fiecare chibrit reprezintă o parte separată a comunității, iar toate chibriturile împreună reprezintă comunitatea integrală. Sărăcia și slăbiciunea divizează cu ușurință comunitatea, continuând să o disperseze în direcții diferite.

Arătați grupului chibriturile, explicând din nou analogia (metaforă, parabolă), un chibrit poate fi frânt obținând astfel o fracțiune, iar chibriturile legate sunt identificate ca fiind o comunitate unită. Utilizați acest exercițiu în cadrul mai multor întâlniri în diferite momente. (Niciodată să nu vă fie frică să repetați principiile voastre). Utilizați și alte instrumente și prezentați alte situații proprii sau împrumutate de la alți mobilizatori."

Care sunt riscurile? Și cum poate fi redus impactul acestora?

Având în vedere că procesul de mobilizare este susținut de PCDLI, Mobilizatorii și Mentorii, pentru a limita programul în timp și resurse, vor fi permanent tentați să încurajeze în mod excesiv membrii comunității să ia decizii convenabile. Astfel, în decursul Etapei de formare a grupului există riscul că tipul grupului, apartenența la un grup și rolurile membrilor grupului pot fi dictate de Mobilizator. Este important ca acest lucru să nu aibă loc. Pentru a evita acest tip de manipulare Mobilizatorii ar trebui să ia în considerație sfaturile prezentate mai jos.

Recomandări esențiale

- Sugerați membrilor comunității, în cazul în care nu sunt de acord cu structura grupului, să organizeze încă o întâlnire pentru a finaliza procesul de formare a grupului, și să nu grăbească acest proces;
- Părăsiți locația în care are loc atelierul de lucru pentru a permite membrilor comunității să discute singuri detaliile formării, și apoi reveniți ca să răspundeți la orice întrebări eventuale ale grupului cu privire la formarea propusă.

ETAPA 4: Identificarea necesităților prioritare și consolidarea grupului

Care este obiectivul?

Grupurile au planuri de acțiuni elaborate în mod independent și abilități de bază pentru a le gestiona, a elabora un proiect sensibil la dimensiunea de gen. Această Etapă este una foarte intensivă pentru MCA, dar, de asemenea, una extrem de lucrativă pentru ambele Grupuri și Mobilizatori, deoarece Grupurile trec de la etapa de "asaltat" la cea de "normare". (Acești termeni sunt parte a *Modelului de dezvoltare a grupului*.)

Care sunt cerințele minime înainte de a trece la următoarea Etapă?

- Grupurile au capacitatea să analizeze probleme și să proiecteze soluții care sunt sensibile la perspectiva de gen și care sunt adaptate la principiile ABDO, și sunt disponibile să prezinte și să explice analiza proprie și soluțiile în fața altora;
- Grupurile au o misiune clară, o structură organizațională și un set de instrucțiuni operaționale simple (înregistrarea oficială și o identitate juridică pot fi procesate, dacă este necesar);
- Grupurile au un Plan de acțiuni, care include cel puțin o propunere bugetată pentru implementarea unui proiect sau a unei acțiuni comunitare;
- Mobilizatorii au fost de acord cu Grupurile în privința fezabilității proiectelor/acțiunilor comunitare propuse.

Cum pot fi realizate obiectivele la această Etapă?

Etapa 4 va implica o perioadă intensivă de instruire, de antrenare și de planificare a acțiunii pentru Grupuri, Mobilizatori și Mentori. Prin urmare, este recomandabil ca Mobilizatorii să se reunească cu Grupurile pentru a planifica cu atenție activitățile de asigurare a disponibilității membrilor grupului și a altor resurse (cum ar fi locația cursurilor de instruire). Membrii grupului trebuie să înțeleagă faptul că în această perioadă vor trebui să aloce mult timp. Este puțin probabil că membrii grupului vor rezista, căci de obicei, la această Etapă comunitatea este foarte motivată. Mobilizatorii și Mentorii vor trebui, de asemenea, să se reunească pentru a partaja activitățile care urmează a fi implementate. Aceste cursuri de instruire și de planificare a atelierelor de lucru, precum și reuniunile grupului ar trebui să fie organizate în ordinea prezentată mai jos:

Activitățile din cadrul Etapei 4 vor include acțiuni de implementare și facilitare, efectuate de către Mentorii comunitari și de Mobilizatorul comunitar.

1. ½ zi de Instruire a atelierului de lucru pentru explorarea acțiunilor bazate pe drepturile omului și EG:

Obiective: membrii grupului pot reflecta asupra propriilor poziții și asupra pozițiilor altora în ceea ce privește respectarea drepturilor și a egalității.

Metoda: Mobilizatorul/Mentorul trebuie să elaboreze o abordare în funcție de profilul grupului.

2. ½ zi de Instruire a atelierului de lucru cu privire la Analiza problemelor și Prioritizarea necesităților.

Obiectivele: Grupul este de acord să evalueze situația; Grupul folosește *Arborele problemelor* (sau un alt instrument), pentru a identifica și a conveni asupra unor aspecte-cheie; Grupul este de acord cu privire la aspectele prioritare care urmează a fi abordate.

Metoda: Mobilizatorul/Mentorul prezintă Profilul comunității și susține Grupul la inițierea discuțiilor și la realizarea propriei evaluări; Mobilizatorul/Mentorul prezintă *Instrumentele de analiză a problemelor*, iar Grupul le utilizează; Mobilizatorul facilitează discuțiile pentru ca Grupul să prioritizeze problemele.

Materiale: copii ale Profilului comunității; hârtie, flip-chart și stilouri

3. ½ zi de instruire la atelierul de lucru cu privire la planificarea acțiunilor

Obiectivele: Grupul utilizează *Arborele soluțiilor* (sau un alt instrument) de care se va ghida în procesul de selectare a obiectivelor privind schimbările pe care dorește să le realizeze; Grupul este de acord cu eventualele activități care îl va ajuta să-și realizeze obiectivele (acestea ar putea fi colectate în cadrul unui proiect unic, sau a unei serii de acțiuni legate, dintre care unele ar putea fi elaborate în cadrul Etapei 7).

Metoda: Mobilizatorul/Mentorul prezintă instrumentul tip - Arborele soluțiilor (sau un alt instrument similar), iar Grupul îl utilizează; Mobilizatorul facilitează discuțiile pentru a susține Grupul să definească în mod clar obiectivele privind schimbările; Mobilizatorul facilitează discuția pentru ca Grupul să identifice activitățile de realizare a obiectivelor, să desfășoare activități și să estimeze efortul necesar; Grupul elaborează un Plan de acțiuni care include atât activități de proiect, cât și activități ce țin de dezvoltarea operațională a Grupului (de exemplu, necesitatea de a deschide un cont bancar; necesitatea oricărei instruirii profesionale specializate, etc.)

Materiale: diagrama Arborelui problemelor; coli de hârtie, flip-chart și stilouri; (Mobilizatorul va trebui să prezinte diferite exemple de proiecte de abilitare a comunității - vezi *Studii de caz* în Setul de instrumente).

4. Reuniunea Grupului de facilitare (2 ore) pentru a confirma misiunea, structura, rolurile membrilor, ghidul operațional simplu.

5. ½ zi de Instruire în cadrul atelierului de lucru cu privire la evidență și managementul financiar de bază .

Obiective: Membrii grupului trebuie să poată efectua analiza de bază a costurilor, bugetarea, să prezinte un raport privind cheltuielile, să păstreze procesele verbale ale reuniunilor și să înregistreze deciziile luate; Membrii Grupului înțeleg beneficiile și practică instruirea colegială.

Metoda: Mobilizatorul/Mentorul prezintă o evaluare de ansamblu a necesității acestor abilități și principiile de bază ale managementului și a evidenței financiare, și obțin experiențele Grupului; Mobilizatorul/Mentorul propune o serie de exerciții prin care membrii grupului analizează costul, elaborează un buget simplu și completează o foaie de calcul a cheltuielilor; Mobilizatorul/Mentorul prezintă o listă de verificare pentru realizarea evidenței pe durata exercițiului și revizuește lista de

verificare; Mobilizatorul ar trebui să solicite cei mai experimentați membri ai grupului să ofere asistență și să lucreze cu membrii mai puțin experimentați.

Materiale: coli flip-chart/stilouri; copii ale exercițiului și lista de verificare.

6. Organizarea reuniunilor de grup (atâtea câte sunt necesare) pentru ca grupul să lucreze asupra planurilor de acțiuni, precum și să abordeze orice probleme operaționale.

7. ½ zi de instruire în cadrul atelierului de lucru despre abilitățile de comunicare și activitatea de lobby de bază.

Obiective: Membrii grupului sunt încrezuți și au competențe de bază pe care le aplică în scopul implementării strategiei de comunicare pentru a atenua orice tensiuni/conflicte inspirate de opoziția scopurilor lor, și/sau pentru a întreprinde activitatea de lobby de bază.

Metoda: Mobilizatorul/Mentorul acționează în funcție de necesitățile grupului.

8. Întrunirea grupului facilitat (2 ore) pentru revizuirea fezabilității planurilor de acțiune.

Exemple

Fotografia prezentată mai jos este un exemplu al Arborelui problemelor elaborat în timpul unui exercițiu din cadrul formării cu privire la MCA

Care sunt riscurile? Și cum poate fi redus impactul acestora?

Etapa 4 se axează pe dezvoltarea individuală a membrilor grupului și pe abordarea necesităților organizaționale ale grupurilor. Din acest motiv, având în vedere faptul că membrii grupului vor avea capacități și experiențe diferite, este important ca Mobilizatorii să monitorizeze cu atenție ritmul de însușire a diverselor activități. Există riscul ca ritmul să fie prea rapid pentru unii membri ai grupului și ca aceștia să se simtă "lăsați în urmă", confuzi și demotivați. Pentru a evita acest lucru, Mobilizatorii au nevoie de mecanisme de control în timpul și după activitățile de învățare. Acestea ar putea include simpla observare a nivelurilor de participare și limbajul corpului membrilor grupului, discutând direct cu persoanele în timpul exercițiilor pentru a verifica nivelul de înțelegere a acestora, și a asigura faptului că sarcinile practice ale Grupului sunt partajate între membri (mai degrabă decât între liderii Grupului care își asumă majoritatea responsabilităților).

Recomandări esențiale

- Analiza problemelor/Planificarea acțiunilor poate fi utilizată de către grupuri pentru a identifica o serie de proiecte sau acțiuni care vor contribui la îndeplinirea obiectivului global de abilitare. Apoi, grupurile pot prioritiza, dar și plasa în ordine acțiunile propuse, astfel încât să aibă o "conductă" de proiecte pe care doresc să le implementeze.
- Analizați în permanență "arborele problemelor" pentru a vă asigura de faptul că și "cauzele și efectele", nu sunt amestecate, și că grupurile identifică "cauzele principale" reale mai degrabă decât cele mandatate.

ETAPA 5: Implicare!

Care este obiectivul?

Grupurile își prezintă obiectivele prioritare și planurile în cadrul comunității extinse și precizează obiectivele de promovare a acestora. Grupurile, precum și oricare alți aliați vor asigura, de asemenea, eliminarea oricăror bariere specifice procesului de MCA, identificate în cadrul Etapei 1. În sfârșit, grupurile convin asupra modului de cooperare și a resurselor necesare pentru a începe implementarea proiectului/activităților descrise în planurile lor de acțiune.

Care sunt cerințele minime înainte de a trece la următoarea etapă?

- Grupurile trebuie să poată demonstra capacitatea lor de a-și prezenta interesele și de a elimina provocările;
- Părțile interesate ale comunității extinse trebuie să accepte obiectivele și acțiunile planificate ale Grupurilor (de exemplu, prin declarații oficiale, acorduri de cooperare, etc.);
- Grupurile trebuie să asigure resurse minime de care au nevoie pentru a lansa procesul de realizare a proiectelor/ activităților lor.

Cum pot fi atinse obiectivele la această etapă?

Mobilizatorul va contribui la facilitarea Reuniunii Grupului, în cadrul căreia Grupul va discuta strategia și ideile cu privire la modul de prezentare a Planului de acțiuni altor părți interesate din comunitate. La această reuniune ar trebui să participe Grupul care ia decizii cu privire la faptul pe cine dorește să informeze și să influențeze, cum, unde și când se va face acest lucru. Ulterior Mobilizatorul, cu susținerea Mentorului comunitar, poate acorda asistență Grupului în pregătirea oricăror materiale de prezentare necesare, poate să fixeze întâlniri cu părțile specifice interesate, poate stabili locația întâlnirilor, dar și să organizeze reuniuni, să fixeze întâlniri cu orice alte Grupuri similare din regiune, etc. Cu toate acestea, în timpul oricărei "activități externe" a Grupului (cum ar fi întâlnirile, adunările generale, vizitele de cooperare), Mobilizatorul nu va juca niciun rol activ, doar pe cel de facilitator.

Activitățile din cadrul Etapei 5 vor implica în mare parte eforturi ale Mobilizatorului comunitar, dar și susținerea Mentorilor comunitari.

Primele "Activități externe" ale Grupului pot include unele sau toate activitățile prezentate mai jos:

- Prezentarea și discutarea cu APL
- Reuniunea publică (stilul adunărilor generale)
- Întâlniri bilaterale cu anumite părți interesate
- *Vizite de schimb* cu alte grupuri similare

Grupul, de asemenea, ar putea încheia un acord oficial cu programul PCDLI, în scopul asigurării susținerii pentru implementarea Planului lor de acțiuni. Încheierea acestui acord poate fi facilitată de Mobilizator care poate utiliza un *model* în formă scrisă a *Acordului de cooperare*.

Exemple/Subiecte de discuții

Programul de abilitare comunitară din Uganda a oferit o listă inițială de idei factorilor de susținere a acțiunilor comunitare așa cum este menționat mai jos. Prin ce s-ar distinge o astfel de listă pentru o comunitate din Republica Moldova?

Donații: numerar, teren, clădiri, materiale și echipamente donate de către persoane fizice care doresc să susțină comunitatea. (*Recunoscute și apreciate în cadrul adunărilor publice*);

Donații: numerar, teren, clădiri, materiale și echipamente donate de către programele de dezvoltare susținute la nivel internațional. (*Recunoscute și apreciate în cadrul adunărilor publice*);

Asistență comercială: cadouri de la firme și companii care doresc să facă publicitate cu bunăvoință și susținerea comunității. (*Recunoscute și apreciate în cadrul adunărilor publice*);

Muncă în folosul comun: timp și muncă donate de către membrii comunității, fiind uneori necalificată (*ordine pe teren, munci auxiliare*), uneori calificată (*tâmplărie, zidărie*), întâlniri, planificare, supraveghere);

Susținere agricolă: fermierii pot dona produse alimentare pentru proiect:

- Lucrătorilor comunalii care sunt implicați în proiect, *sau*
- Grupului pentru vânzare și acumularea de numerar pentru proiect;

Produse alimentare: oamenii pregătesc produse și băuturi răcoritoare pentru membrii comunității în zilele de muncă în folosul comun;

Contribuții și taxe: pentru clubul de credit și proiecte financiare similare, contribuții din partea tuturor membrilor; taxe de servicii, cum ar fi taxe pentru aprovizionarea cu apă;

Asistență acordată de Guvern: finanțare parțială din resurse guvernamentale centrale, raionale sau locale.

Organizații neguvernamentale (ONG-uri): organizații comunitare, biserici, ONG-uri externe care lucrează la nivel local; și

Donatori anonimi: binefăcători care rămân necunoscuți.

Care sunt riscurile? Și cum poate fi redus impactul acestora?

Procesul MCA prin natura sa este foarte provocator pentru structurile existente ale puterii, astfel la această etapă (precum și în cadrul altor etape într-o măsură mai mică), există o probabilitate mare că anumite grupuri de interes din cadrul comunității extinse vor încerca să influențeze sau să "coopteze" planurile de acțiuni ale grupurilor. Acest risc poate fi atenuat în modul cel mai reușit prin analiza prealabilă a părților interesate (așa cum s-a discutat mai sus, la etapele 1 și 2) facilitate de către Mobilizatori, iar Grupurile trebuie să fie pregătite pentru orice provocare. Astfel ar putea fi stabilit un număr suplimentar de întâlniri bilaterale și prin stabilirea relațiilor de alianță cu grupuri similare. La orice etapă, Mobilizatorii trebuie să motiveze membrii grupului să rămână dedicați planurilor lor de acțiune.

Recomandări esențiale

- Mobilizatorii ar trebui, de asemenea, să fie conștienți de faptul că orice provocări la adresa planurilor grupurilor lor pot fi privite ca niște semnale "pozitive", deoarece acestea constituie indicatorii de abilitare - adică rezistența la schimbare este adesea un semn că structurarea existentă a puterii arată că redistribuirea este iminentă.
- Grupurile trebuie să cunoască diferența între "cooperare" cu alte părți interesate și "cooptarea" de către alte părți interesate.

ETAPA 6: Implementarea proiectului

Care este obiectivul?

Pentru această etapă există două obiective principale. În primul rând, grupurile realizează obiectivele inițiale de abilitare și demonstrează capacitatea în fața comunității extinse. Și în al doilea rând, membrii grupului consolidează abilitățile de gestiunare și de promovare.

Care sunt cerințele minime înainte de a trece la următoarea etapă?

- Membrii Grupului trebuie să fie instruiți cu privire la abilitățile de bază în domeniul gestionării proiectului și trebuie să demonstreze competența lor de a gestiona implementarea activităților;
- Grupurile trebuie să aibă abilități de monitorizare și evaluare a activităților lor din punct de vedere al abilitării și sensibilității la gen, și trebuie să fie capabile a) să utilizeze informațiile pentru a lua decizii cu privire la gestiunea activităților, și b) să împărtășească și să officieze ceea ce au realizat și au învățat împreună cu ceilalți;
- Grupurile trebuie să aibă un plan pentru a asigura rezultate durabile (sau rezultate scontate) în baza proiectului/acțiunilor lor;
- Grupurile demonstrează angajamentul în calitate de OSC-uri durabile.

Cum pot fi atinse obiectivele la această etapă?

La această etapă Mobilizatorii și Mentorii vor începe să-și schimbe rolurile. În cadrul etapelor anterioare aceștia au fost la fel de "activi" ca și membrii grupului, dar la etapa 6 accentul ar trebui să fie plasat pe implicarea Grupurilor, iar Mobilizatorii ar trebui să le încurajeze și să le acorde asistență în ceea ce privește orice instruire tehnică și consiliere necesare. De asemenea, ei ar putea fi solicitați să asiste activitățile de cooperare între grupuri și părțile interesate din alte raioane din regiune.

Activitățile din cadrul Etapei 6 vor fi realizate în mare parte de Grupuri, dar Mobilizatorii și Mentorii comunitari sunt solicitați să ofere cursuri de instruire, consiliere și încurajare.

Înainte de a începe și în timpul implementării planurilor de acțiuni, membrii grupului vor avea nevoie de ateliere de instruire cu privire la diverse aspecte ale gestiunii proiectului. Acestea vor varia de la o comunitate la alta în funcție de natura grupurilor și acțiunile planificate. Cel puțin toate grupurile vor trebui să aibă acces la următoarele ateliere de lucru:

- ½ zi de instruire, în cadrul atelierului de lucru, despre bazele gestionării proiectului

Obiective: Membrii grupului au cunoștințe și abilități de bază pentru a gestiona implementarea unui proiect.

Metoda: Mobilizatorul/Mentorul oferă asistență grupului ca să efectueze o analiză critică a fiecărei etape a planului de acțiuni și să identifice abilitățile necesare de gestionare a fiecărei etape. (De exemplu, trebuie să gestioneze achizițiile unor bunuri, să organizeze din punct de vedere logistic un eveniment public, să raporteze situația financiară a proiectului etc.) Apoi Grupul revizuieste

capacitățile proprii la fiecare punct, iar Mentorul/Mobilizatorul explică modul în care "lacunele" pot fi soluționate.

- ½ zi de Instruire, în cadrul atelierului de lucru, cu privire la monitorizare

Detalii la tema monitorizării la Etapa 9.

Mai târziu, în timpul implementării planurilor lor de acțiuni, grupurile ar trebui să beneficieze de următoarele instruiri:

- 1 zi de atelier de instruire cu privire la Promovare

Acesta ar trebui să fie planificat cu atenție, în funcție de necesitățile și contextul fiecărui grup. ONG-urile partenere ar trebui să fie consultate cu privire la faptul cum să proiecteze și să organizeze un astfel de atelier.

În afară de cursurile planificate de instruire minimă pentru grupuri și de antrenare la locul de muncă a membrilor grupului, Mobilizatorii vor trebui să discute cu grupurile și să monitorizeze procesul de implementare a planurilor lor de acțiuni cu scopul de a identifica și de a elimina lacunele în abilitățile solicitate în cadrul grupurilor pentru a finaliza cu succes implementarea proiectelor/acțiunilor lor. Apoi aceste "lacune ale abilităților" pot fi împărtășite cu Mentorii comunitari, iar unele măsuri corespunzătoare pot fi luate pentru a forma capacitatea relevantă.

Exemple

Un ONG internațional din Marea Britanie, Centrul de Instruire și Cercetare (INTRAC) oferă mai multe definiții ale termenilor de Monitorizare și Evaluare, inclusiv următoarele:

Monitorizarea este evaluarea sistematică și continuă a progresării unei activități în timp, care verifică faptul că lucrurile "intenționează să fie planificate" și vor putea fi ajustate într-un mod metodic.

Evaluarea este estimarea periodică a relevanței, performanței, eficienței și a impactului unei părți a activității cu privire la obiectivele sale. De regulă, evaluarea se realizează la o etapă semnificativă a elaborării proiectului, de exemplu, la sfârșitul unei perioade de planificare, când proiectul trece la o nouă etapă, sau ca răspuns la o problemă critică.

Astfel, dacă ar trebui să recurgem la o analogie, pentru a pleca într-o excursie cu un grup, în autobuz, călătoria va fi monitorizată de către conducătorul auto și de alte persoane. Conducătorul auto și pasagerii pot monitoriza traseul, viteza, cantitatea de combustibil consumat, efectuând ajustări pentru a ajunge la destinație în siguranță și la timp. După ce au ajuns la destinație, pasagerii pot evalua călătoria, analizând costurile și timpul, prin comparație cu alte tipuri de transport, apreciind cât de confortabilă a fost călătoria, și ce servicii oferite pe parcursul călătoriei cu autobuzul ar putea fi îmbunătățite.

Feuerstein 1986:19

Care sunt riscurile? Și cum poate fi redus impactul acestora?

Un risc apărut în decursul implementării semnifică faptul că activitățile eșuează, fie din cauza insuficienței de resurse, a planificării necorespunzătoare sau a deficiențelor tehnice. Totuși, acestea nu sunt riscurile majore. În timpul implementării, cu siguranță pot interveni unele eșecuri, iar Mobilizatorul trebuie să lucreze cu Grupurile la aceste etape pentru ca acestea să înțeleagă și să facă concluzii cu privire la eșecuri, luând măsuri pentru a evita repetarea acestora. Astfel, filosofia de "învățare prin acțiune" ar trebui să fie încurajată.

Recomandări esențiale

- Mobilizatorii de acum încep să ofere mai multă susținere, cu toate acestea, este foarte important ca ei să continue monitorizarea performanței grupurilor și să ofere sugestii acestora dacă observă abateri de la obiectivele de abilitare - de exemplu, este firesc faptul ca grupurile să convină asupra unei rotații a conducerii, dar în realitate sarcinile de conducere și de gestiune deseori revin uneia sau la două persoane. Astfel, mobilizatorii ar trebui să reamintească grupurilor să partajeze rolurile.

ETAPA 7: Proiecte și acțiuni secundare

Care este obiectivul?

Grupurile și-au consolidat abilitățile pentru a elabora soluții și a promova schimbarea, și au consolidat modificările aferente abilității.

Care sunt cerințele minime înainte de a trece la următoarea etapă?

Odată ce grupurile s-au maturizat în măsura în care să fie capabile să se angajeze în elaborarea și implementarea acțiunilor secundare aferente proiectului lor comunitar inițial, Mobilizatorii pot fi siguri de faptul că nu mai au un rol central în proces și că pot contribui la etapele rămase fără a se retrage din Etapa 7 în curs de finalizare. Totuși, la această etapă, Mobilizatorii trebuie să poată oferi consiliere grupurilor astfel ca progresul lor și dezvoltarea organizațională să depindă de:

- Posibilitatea de a aplica lecțiile învățate de la începutul implementării proiectului până la planificarea viitoarelor acțiuni, în special în ceea ce privește aplicarea principiilor de EG și ABDO;
- Având cunoștințele necesare și abilități de a mobiliza resurse, pentru a implementa alte acțiuni;
- Utilizând unitatea lor organizatorică pentru a asigura faptul ca toți membrii grupului să beneficieze în mod egal de procesul de proiectare și de implementare a acțiunilor.

Activitățile din cadrul Etapei 7 vor fi implementate în mare parte de Grupuri, iar Mobilizatorii comunitari, și într-o măsură mai mică Mentorii comunitari, vor trebui să ofere consiliere, să facă critici constructive și să încurajeze.

Cum pot fi îndeplinite obiectivele la această etapă?

Disponibilitatea grupurilor de a se angaja în acțiunile secundare după proiectul/acțiunile lor comunitare va varia considerabil de la o comunitate la alta. Unele dintre aceste variabile includ domeniul de aplicare/amploarea acțiunii inițiale și timpul și resursele necesare pentru a avansa în direcția realizării, până la maturizarea grupului și eficiența trecerii de la "normare" la "efectuare", și schimbările (sau rezistența) apărute în mediul în care operează grupul. Mobilizatorii vor discuta cu grupurile și le vor acorda asistență în procesul de luare a deciziilor cu privire la noile acțiuni pentru a se dezvolta și a se angaja în cadrul primului ciclu de MCA.

Procesul de luare a deciziilor pe durata acțiunilor secundare va implica:

- ½ zi de activitate a atelierului de lucru care va revizui analiza problemelor și progresul realizat până în prezent

Obiective: Grupurile înțeleg aspectele practice de gestiune și monitorizare și pot lua decizii cu privire la acțiunile planificate în funcție de schimbările circumstanțelor.

Metoda: Mobilizatorul facilitează revizuirea diagramei originale a "analizei problemei" și Planul de acțiuni și sugerează grupului să observe a) ce s-a realizat; b) dacă realizările au fost obținute cu

ușurință, sau au existat probleme c) dacă activitățile contribuie la realizarea obiectivului prevăzut în Planul de acțiuni, sau este necesar să se schimbe ceva. Apoi Grupul analizează viitoarele acțiuni și decide care dintre acestea ar trebui să fie modificate, dacă este cazul.

- ½ zi de activitate a atelierului de lucru pentru Planificarea viitoarelor acțiuni și mobilizarea resurselor

Obiectivele: Grupurile convin asupra uneia sau a mai multor acțiuni "secundare", care vor complementa sau contribui în mod direct la obiectivul vizat în Planul de acțiuni original, și pe care probabil îl pot asigura cu resurse.

Metoda: Acest atelier de lucru ar trebui să urmeze procesul de revizuire menționat mai sus. Acesta va implica în esență aceleași discuții cu privire la planificarea inițială a acțiunilor, dar de data aceasta grupul trebuie să identifice acțiunile pe care le poate asigura în mod independent cu resurse și/sau poate identifica posibili donatori sau parteneri suplimentari.

Apoi aceste ateliere vor facilita implementarea acțiunilor suplimentare planificate, cu elemente repetate din cadrul etapelor 6 și 7.

Exemple

În mod indicativ, Grupurile pot decide să efectueze acțiuni secundare, cum ar fi:

- Acțiuni de colaborare cu APL pentru a stabili mecanisme inovatoare care să faciliteze participarea celor mai marginalizate persoane la procesul de luare a deciziilor;
- Campaniile locale trebuie să promoveze schimbări în domeniul prestării serviciilor în baza rezultatelor acțiunilor-pilot realizate în cadrul proiectului comunitar inițial;
- Învățarea colegială și acordarea susținerii mobilizării în alte comunități;
- Formarea coaliției sau realizarea activităților de cooperare cu grupuri similare.

Vezi studiile de caz pentru a se vedea exemple unor astfel de acțiuni

Care sunt riscurile? Și cum poate fi redus impactul acestora?

Având în vedere faptul că ONG-urile partenere sunt supuse unor constrângeri ale programelor de susținere și ale propriilor probleme organizatorice, există riscul că mobilizatorii comunitari s-ar putea simți obligați să motiveze grupurile să acționeze dincolo de capacitățile lor în curs de formare în cadrul primului ciclu de mobilizare. Pentru a reduce acest risc, Mentorii trebuie să se asigure de faptul că printr-o monitorizare detaliată aceștia sunt capabili să asiste și să consilieze mobilizatorii în dezvoltarea organizațională a grupurilor. Atât membrii grupului, cât și mobilizatorii trebuie să se simtă liberi, având capacitatea și angajamentul de grup să se implice în acțiuni secundare.

Recomandări esențiale

- Evitați orice "acțiuni secundare" care necesită contribuții pentru infrastructura "grea".

ETAPA 8: Lucrul cu APL-urile

Care este obiectivul?

Procesul de mobilizare a comunității în scopul abilitării este cel mai eficient atunci când acesta nu depinde de planificarea administrației publice locale, iar grupurile comunitare formate ar trebui să fie rezistente la acțiuni de co-optare din partea funcționarilor aleși la nivel local. Cu toate acestea, este esențial ca atât procesul, cât și rezultatul procesului de mobilizare să fie coordonate cu activitățile APL-urilor și ca acestea să fie percepute ca paralele și complementare planificării administrației publice locale. Astfel, obiectivul acestei etape este ca toate părțile interesate, în special funcționarii APL, să înțeleagă conceptul și scopul mobilizării comunității și nu doar să salute rezultatele activităților lor de planificare, ci și să ofere "spațiu" corespunzător pentru ca acest lucru să aibă loc.

Etapa 8. Activitățile vor fi realizate pe tot parcursul ciclului MCA și vor fi, în mare parte, sub responsabilitatea ONG-urilor partenere și a mentorilor comunității

Este important ca funcționarii aleși la nivel local să înțeleagă diferența dintre mecanismele democrației reprezentative, procesul participativ de luare a deciziilor, precum și abilitarea celor mai vulnerabile grupuri. Toate sunt relaționate între ele, iar APL-urile trebuie să fie capabile să gestioneze aceste relații.

Care sunt cerințele minime înainte de a trece la următoarea etapă?

Comunitățile și administrațiile publice locale deja au o capacitate instituțională considerabilă. Această capacitate nu a fost utilizată din cauza lipsei abilitării locale corespunzătoare. Orice definiție a capacității, care se concentrează doar pe capacitatea tehnică nu va dispune de potențialul mare existent. Capacitatea existentă este cel mai bine definită ca o abilitate de a soluționa problemele. Oamenii care au supraviețuit, încercând să soluționeze problemele în condiții economice și politice dificile, au o capacitate considerabilă de a aplica experiența și aptitudinile lor de muncă, odată ce aceștia sunt abilitați. Astfel, această etapă este oarecum diferită de alte etape ale MCA, deoarece activitățile care urmează să fie întreprinse trebuie să fie realizate într-un mod mai degrabă continuu decât consecutiv, or obiectivul etapei în cauză ține de schimbarea atitudinilor funcționarilor APL, astfel încât aceștia să conștientizeze beneficiile enorme ale abilitării celor mai vulnerabile grupuri.

Există trei indicatori-cheie, care pot fi folosiți pentru a identifica în ce măsură APL-urile (și alte părți interesate) satisfac cerințele minime de MCA:

- Funcționarii APL organizează și îmbunătățesc participarea comunitară - Participarea reprezintă un pilon-cheie al procesului de abilitare. Beneficiind într-o măsură mai mică de servicii și subvenții, comunitățile și, în special grupurile cele mai vulnerabile, iau inițiativa în procesul de dezvoltare. Doar femeile și bărbații din comunitățile lor își cunosc condițiile și problemele și își pot identifica cel mai bine prioritățile. Procesul participativ oferă membrilor comunităților posibilitatea de a analiza și a discuta situația lor în mod sistematic, identificând necesitățile comunității și implementând planuri de acțiuni. Procesul participativ vizează toate grupurile diferite sociale, de gen, etnice și alte grupuri vulnerabile în cadrul unei anumite comunități. Acesta ia în vizor și caracterul eterogen al comunității care urmează să fie expus și, astfel, ar identifica necesitățile și

prioritățile comunității, care sunt indicate de toate grupurile sociale implicate. Procesele cu caracter participativ de planificare de asemenea oferă acces și utilizează capitalul social existent și contribuie la crearea și consolidarea capitalului social al comunității. Multe dintre metodele, instrumentele și tehnicile necesare pentru participarea comunității sunt incluse în diferite etape prezentate în acest ghid, în special în Profilarea comunității.

- Finanțarea comunităților prin intermediul granturilor – Pentru a dezvolta capacitățile locale de planificare și alocare a resurselor, este important să existe o trecere de la alocarea fondurilor la corespunderea granturilor necondiționate în cazul în care comunitățile exercită control asupra fondurilor. A dispune de granturi necondiționate nu înseamnă a aloca bani fără a stabili reguli sau condiții. Dimpotrivă, aceste alocații financiare trebuie însoțite de îndrumări pentru a asigura o participare amplă la nivel local; pentru a promova transparența și responsabilitatea; pentru a preveni fraudă și abuzul; pentru a evita capturarea de către elită și excluziunea socială. Bani nu vor fi alocați pentru anumite proiecte, dar vor fi alocați respectând procedurile aprobate de utilizare a acestora. Conceptul de corespundere a granturilor implică acoperirea de către comunitățile locale a unei părți din costurile proiectului. Mecanismele eficiente de responsabilizare socială, însoțite de o comunicare strategică și de o campanie de informare constituie o condiție prealabilă. Comunitățile trebuie să dispună de informațiile și de cunoștințele necesare, pentru a participa activ și a contribui la proiectarea și implementarea inițiativelor lor proprii de dezvoltare.
- Stabilirea intervențiilor pentru a asigura participarea grupurilor social excluse - Este important ca funcționarii APL să recunoască caracterul neomogen al comunităților, iar intervențiile pot fi necesare pentru a ajunge la grupurile vulnerabile excluse de obicei. O astfel de stabilire și recunoaștere a necesităților va fi demonstrată odată ce APL-urile vor lua cunoștință de constatările Profilurilor comunității și vor elabora planuri corespunzătoare.

Cum să realizăm obiectivele acestei etape?

Etapa 8 solicită ca ONG-urile partenere și mentorii comunității să întreprindă mai multe acțiuni:

- În cadrul întrevederilor inițiale cu funcționarii APL (la etapele 1 și 2), conceptul și procesul de mobilizare a comunității în scopul abilitării trebuie să fie explicat clar și cu o atenție deosebită. Astfel de explicație poate fi facilitată prin utilizarea instrumentelor vizuale prezentate în acest Ghid și anume "Ciclul" și diagrama celor 10 etape. Copiile ghidului, de asemenea, ar trebui să fie puse la dispoziția funcționarilor.
- ONG-urile partenere trebuie să elaboreze Planuri integrate de acțiuni, care să prezinte diverse activități complementare ale MCA și ciclul de planificare a dezvoltării locale. Acest plan integrat trebuie să fie prezentat și convenit cu APL-urile.
- Ca parte a activităților oficiale de formare a capacităților în cadrul APL-urilor, modulul de formare cu privire la MCA trebuie să fie elaborat și prezentat funcționarilor aleși și desemnați. Această formare ar trebui să includă ședințe pentru: a explica conceptul de MCA și etapele cheie; a prezenta exercițiul de Profilare a comunității, inclusiv matricea pentru a reflecta asupra preocupărilor DO în rândul celor mai vulnerabile grupuri; a revizui procesul de Formare și de cooperare a grupului care ar putea fi necesară în relația cu administrația publică locală (de exemplu, necesitatea de înregistrare etc.); și formarea de bază cu privire la Monitorizarea și Evaluare Participativă și modul în care comentariile membrilor comunității pot fi incluse eficient în rapoartele oficiale ale APL.

- Formarea (fie printr-un atelier oficial de lucru sau prin intermediul instruirii "la locul de muncă") funcționarilor APL cu privire la modul de organizare și facilitare a adunărilor generale, astfel încât grupurile comunitare să poată prezenta și interacționa cu administratorii în scopul finalizării planurilor de dezvoltare locală.

Exemple

Studiu de caz: Abilitarea persoanelor cu dizabilități din Vietnam de către grupurile de auto-srijin

Rețeaua supraviețuitorilor câmpurilor minate din Vietnam (LSN-V) este o organizație neguvernamentală care își desfășoară activitatea în provincia Quang Binh, Vietnam, începând cu anul 2003. Fondată de către și pentru supraviețuitori, LSN-V abilitază persoanele, familiile și comunitățile afectate de acțiunea câmpurilor minate pentru a se reface după traumatizare, a-și recupera sănătatea și a-și exercita drepturile.

Rețeaua a contribuit la crearea mai multor grupuri de auto-susținere pentru supraviețuitorii câmpurilor minate. Mulți dintre acești supraviețuitori suferă de dizabilități cauzate de traume, dar trăsătura unică a grupurilor este faptul că printre membrii acestora de asemenea sunt persoane cu dizabilități care nu sunt cauzate de conflictul armat și de câmpurile minate. Scopul acestor grupuri este facilitarea procesului de auto-abilitare, depășind excluziunea socială, sporind participarea la procesele decizionale și îmbunătățind calitatea vieții. Scopul final al organizației LSN-Vietnam este de a crea un grup de auto-susținere în fiecare comună³.

Lucrătorii sociali din cadrul organizației LSN-Vietnam, dintre care mulți suferă de dizabilități, sunt responsabili de acordarea asistenței comunelor care sunt interesate să formeze un grup de auto-srijin. La început acești lucrători contribuie la stabilirea relațiilor de colaborare cu autoritățile locale și cu principalele organizații reprezentative cum ar fi Asociația fermierilor, Uniunea femeii și Asociația veteranilor. Aceștia oferă instruire în domeniul formării grupurilor de auto-susținere grupului de organizare și îndrumări cu privire la aspectele juridice ce țin de înregistrarea grupului în cadrul organelor autorităților locale, și organizează reuniuni ale părților inițial interesate.

Odată ce grupurile sunt oficial înregistrate și formate, acestea sunt gestionate în mod independent de către membrii lor. Lucrătorii sociali oferă asistență continuă atunci când aceasta este solicitată. De exemplu, lucrătorii pot oferi instruire membrilor grupului cu privire la problemele ce țin de dizabilități și/sau de facilitarea grupului (de exemplu, cum se conduc reuniunile). Membrii grupului sunt responsabili de gestiunea activităților care au inclus: **invitarea reprezentanților autorităților locale să participe la discuțiile pe marginea serviciilor medicale acordate persoanelor cu dizabilități, cooperării cu autoritățile locale în scopul îmbunătățirii calității și accesibilității serviciilor medicale acordate persoanelor cu dizabilități, organizării evenimentelor sportive locale, participării la evenimente sportive naționale, asigurării unei formări colegiale privind asistența medicală și tratamentul, creării afacerilor mici și asigurării oportunităților profesionale**, promovării unei imagini pozitive a persoanelor cu dizabilități în comunitatea locală. Multe grupuri de auto-ajutor și-au asumat responsabilitatea pentru organizarea Zilei naționale a persoanelor cu dizabilități din Vietnam, elaborând agenda acestei zile și organizând manifestări publice.

³ "Comună" în Vietnam este un sat care din punct de vedere administrativ reprezintă cea mai mică unitate a autorităților locale

Una dintre cele mai mari realizări ale grupurilor de auto-srijin este impactul pe care l-au produs asupra creșterii gradului de conștientizare a autorităților locale cu privire la necesitățile persoanelor cu dizabilități și rolul participativ important al acestor persoane în ceea ce privește abordarea necesităților lor. Următoarea etapă se referă la unirea eforturilor tuturor grupurilor de auto-srijin în scopuri comune.

Ce riscuri există? Și cum să reducem impactul acestora?

Mulți funcționari aleși la nivel local pot fi confuzi și, în cel mai rău caz, pot să se simtă amenințați de procesul de Mobilizare a Comunității în scopul Abilitării. Ei ar putea considera că, fiind funcționari aleși în mod democratic, deja prezintă un mecanism autentic de a reprezenta necesitățile și viziunile celor mai vulnerabile grupuri în comunitățile lor și mulți ar putea să considere că nu este binevenit faptul că preocupările față de o minoritate din cadrul comunității (de exemplu, necesitățile unui grup de persoane vulnerabile, cum ar fi persoanele cu dizabilități, sau o minoritate lingvistică) să prevaleze asupra preocupărilor față de majoritate.

Aceste considerații ale funcționarilor APL ar putea genera o provocare majoră la realizarea unei mobilizări eficiente. Singura modalitate eficientă de a atenua aceste riscuri este sensibilizarea și formarea continuă. Funcționarii trebuie să înțeleagă:

- caracterul complementar al democrației reprezentative și al dezvoltării participative;
- bazele EG/ABDO și modul în care acestea exercită un impact asupra sărăciei și a problemelor sociale din comunitate;
- procesul de abilitare poate crea capacități complementare în cadrul comunității și poate transforma întreaga comunitate în una mult mai independentă și puternică;
- comunitatea care are un caracter divers și incluziv, și este capabilă să propună soluții pentru problemele cu care se confruntă, va fi percepută ca un obiectiv mult mai atractiv pentru investitorii externi (publici și privați) decât comunitățile care nu reușesc să abordeze problemele excluziunii sociale.

ETAPA 9: Monitorizarea procesului de instruire, durabilizare și abilitare

Care este obiectivul?

Grupurile pot colecta și analiza informațiile de monitorizare și le pot utiliza pentru informare cu privire la luarea deciziilor și autogestione. Analiza progresului realizat cu privire la obiectivele inițiale de abilitare trebuie să contribuie, de asemenea, la informarea Grupurilor cu privire la modul în care acestea vor menține rezultatele acțiunilor și dezvoltarea Grupurilor.

Care sunt cerințele minime înainte de a trece la următoarea etapă?

- Grupurile au un cadru solid pentru colectarea informațiilor aferente monitorizării și le pot utiliza pentru a lua decizii și pentru a elabora buletine informative pentru o comunitate mai largă;
- Grupurile au schițat un Plan de durabilitate pentru rezultatele acțiunilor lor obținute până în prezent, și au un Plan de bază de dezvoltare organizațională pentru Grup.

Cum pot fi realizate obiectivele la această etapă?

Pe parcursul perioadei de implementare a proiectelor/acțiunilor comunitare, activitățile trebuie să aibă loc în paralel pentru a atinge obiectivele Etapei 9. Aceste activități vor include:

- Reuniunea facilitată a Grupului (2 ore) pentru raportarea Monitorizării participative.

Mobilizatorii oferă susținere Grupurilor pentru examinarea datelor colectate cu privire la monitorizarea formării în domeniul Monitorizării și pentru evaluarea relevanței, utilității și modului în care informațiile ar putea fi analizate și partajate în cadrul comunității mai largi.

- ½ zi a pentru Atelierul de instruire cu privire la evaluarea abilitării

Conținuturile posibile pentru acest atelier vor fi stabilite în baza rezultatelor FF, analizând Cadrul competențelor grupurilor comunitare.

Un alt domeniu important al performanței grupurilor care pot fi susținute de Mobilizatori și Mentori este comunicarea. În decursul Etapei 4 membrii grupului vor fi instruiți pentru a-și forma abilități de comunicare, dar în timpul implementării Mobilizatorii vor reaminti grupurilor despre importanța schimbului de informații în cadrul comunității și cu alte părți interesate. Acest lucru va contribui la transparență și va consolida abilitatea grupurilor. Tipurile de comunicare pot include tipărirea și distribuirea posterelor sau a buletinelor informative simple, dar și organizarea unor evenimente cum ar fi adunările publice. Pentru grupuri este la fel de important să celebreze public succesul, la fel și realizările lor.

Activitățile din cadrul Etapei 9 implică organizarea cursurilor de instruire de către Mentorii comunitari, dar în mare parte organizate de Grupuri cu facilitare acordată de către Mobilizatorii comunitari.

Pe parcursul acestei etape de dezvoltare organizațională, Grupul va efectua vizite la fața locului și vizite de schimb cu alte Grupuri similare, de asemenea va avea posibilitatea să coopereze cu OSC-uri angajate în domeniul lor focal. Mobilizatorii și Mentorii ar trebui să pună un accent deosebit pe susținerea instruirii colegiale și pe schimbul de informații cu organizațiile pentru femei.

Deoarece grupurile avansează spre finalul procesului de implementare a activităților lor inițiale, Mobilizatorii vor acorda asistență grupurilor în procesul de planificare a durabilității rezultatelor acțiunilor. În unele cazuri, aceasta poate prevedea pur și simplu planificarea următoarelor acțiuni ale Grupului, dar în multe cazuri (în special în cazul proiectelor legate de accesul și acordarea serviciilor) Grupurile vor trebui să creeze comitete/unități dedicate sau alte entități care vor fi responsabile de gestionarea rezultatelor și extinderea beneficiilor, precum și de mobilizarea resurselor necesare pentru a susține această gestiune.

Recomandări esențiale

- Dacă un grup cu siguranță nu va fi durabil ca entitate (indiferent de motiv), Mobilizatorii ar trebui să ofere asistență membrilor grupului pentru implementarea unei strategii de tip "predare-primire", astfel încât un partener sau o organizație nouă să-și poată asuma responsabilitatea cu privire la rezultatele proiectului, iar pentru membrii grupului existent să planifice ceea ce preconizează să realizeze în continuare ca persoane.

ETAPA 10: Evaluarea și următoarele etape

Care este obiectivul?

Grupurile, fiind abilitate, sunt capabile să realizeze o analiză și să demonstreze altora practici reușite de promovare a egalității de gen și mai multă dezvoltare locală incluzivă.

Care sunt cerințele minime înainte de a trece la următoarea etapă?

- Grupurile au realizat o evaluare participativă a acțiunilor lor de până în prezent și au înregistrat constatările și impresiile într-un format potrivit pentru propria instruire, pentru instruirea altora, precum și pentru împărtășirea cunoștințelor cu alte părți interesate.
- Grupurile au un plan fezabil de dezvoltare organizațională, actualizat după orice "lecții învățate" din evaluarea proiectului.

Cum pot fi atinse obiectivele la această etapă?

Pe durata Etapei 9 membrii grupului vor beneficia de o activitate de instruire cu privire la abilitarea de evaluare. După aceasta, odată ce grupurile aproape că vor finaliza acțiunile lor inițiale, Mobilizatorii vor facilita Reuniunea Grupului pentru a elabora un plan de evaluare. Acest plan va confirma indicatorii care urmează a fi utilizați pentru a schimba măsurile, metodele de colectare a informațiilor și a surselor de informare care vor participa la acest proces, și timpul necesar pentru efectuarea evaluării. Având în vedere că sarcina estimării "schimbării" este o provocare majoră pentru oricine, grupurile ar putea avea nevoie de susținere din partea Mentorilor și Mobilizatorilor comunitari.

Etapa 10 va fi condusă doar de Grupuri cu facilitarea Mobilizatorilor comunitari. Mentorii comunitari și ONG-urile partenere vor trebui să interacționeze cu Grupurile deoarece acestea prezintă evaluările sale și următoarele etape.

Odată ce grupul a colectat informații despre auto-evaluare, acesta ar trebui să organizeze o (sau mai multe) reuniune pentru a discuta rezultatele obținute și a decide ce să facă cu ele. Aceasta poate include:

- Elaborarea unui document simplu pentru a înregistra rezultatele acțiunilor grupului și a stabili care acțiuni au avut cel mai puțin sau mai mult succes și de ce;
- Prezentarea rezultatelor evaluării în cadrul unei reuniuni publice;
- Prezentarea evaluării pentru părțile interesate, cum ar fi APL-urile în cadrul întâlnirilor bilaterale;
- Interacțiunea cu Mobilizatorii și Mentorii pentru a elabora "*Istorie de succes*".

Mobilizatorii de asemenea vor susține grupurile în cadrul revizuirii planului lor de dezvoltare organizațională elaborat la Etapa 9, utilizând orice constatări relevante din procesul de evaluare și din comentariile și opiniile altor părți interesate.

Care sunt riscurile? Și cum poate fi redus impactul acestora?

Mobilizatorii vor constata faptul că grupurile au ajuns la etapele finale ale ciclului MCA în perioade diferite. Dacă grupurile încă mai sunt implicate în activitățile din cadrul Etapei 6 în timp ce susținătorul programului încetează să acorde susținere, există un risc sporit că grupurile nu se vor maturiza în mod durabil. Pentru a diminua într-o oarecare măsură acest risc, Mobilizatorii ar trebui să colaboreze îndeaproape cu Mentorii comunitari și ONG-urile partenere pentru ca grupurile să identifice susținători alternativi cel puțin cu 3 luni înainte ca susținătorul inițial al programului să-și înceteze activitatea.

Recomandări esențiale

- Cheia documentării succesului nu constă în concentrarea asupra întrebărilor despre „ce am făcut”, ci mai degrabă asupra celor de tipul "ce s-a schimbat în viața noastră?" și "ce am realizat?"
- Niciodată nu subestimați "puterea" celebrării succesului!

SCOPUL !

Care este obiectivul?

Bărbății și femeile care reprezintă grupurile vulnerabile au creat organisme durabile (GAS-uri, OSC-uri, ONG-uri), care pot promova în mod eficient și pleda pentru includerea necesităților și a intereselor lor în procesul de dezvoltare locală.

Cum pot fi îndeplinite obiectivele la această etapă?

Obiectivele vor fi îndeplinite implementând cu succes Etapele 1 - 10, și ar trebui să fie urmate de evenimente publice pentru a promova și a celebra realizările grupurilor.

Este durabilitatea mereu necesară?

Vor exista circumstanțe în care grupurile formate prin MCA au realizat obiectivele lor inițiale și care nu mai sunt valabile în forma lor existentă. Astfel, membrii grupului ar putea solicita menținerea realizărilor lor prin transformarea într-un alt fel de grup sau fuzionarea cu o organizație existentă.

Mobilizarea comunității în scopul abilitării
Set de instrumente

august 2011

Cuprins

<i>Introducere</i>	61
<i>Tipologia „organizațiilor comunitare”</i>	65
<i>Modelul profilului comunității</i>	67
<i>Matrice pentru analiza părților interesate</i>	71
<i>Matrice pentru analiza de tip SWOT și explicarea acesteia</i>	72
<i>Câteva instrumente de colectare a datelor calitative</i>	73
<i>O selecție a metodelor de eșantionare pentru colectarea unor date calitative</i>	75
<i>Gestionarea discuțiilor cu grupurile focale</i>	76
<i>Cronologii</i>	78
<i>Diagramele Venn</i>	79
<i>Dezvoltarea grupului - modelul etapelor</i>	80
<i>Schema de analiză a problemelor/Arborele problemei</i>	81
<i>Analiza traseului critic</i>	84
<i>Înțelegerea conceptului de „putere” și a cadrelor de abilitare:</i>	86
<i>Surse de putere – Imagini</i>	88
<i>Analiza grafică sub forma scheletului de pește</i>	89
<i>Formarea rețelelor și alianțelor</i>	90
<i>PCDLI MCA – Descrierea postului de mobilizator al comunității</i>	91
<i>Mobilizarea în scopul abilitării. Studii de caz</i>	94

Introducere

Acest set de instrumente este elaborat ca să însoțească Ghidul PCDLI de Mobilizare a Comunității pentru Abilitare. Setul nu prezintă un document "independent", și nici o listă definitivă de instrumente de elaborare a unui profil al comunității sau de întreprindere a activităților de mobilizare. Acesta, mai degrabă, prezintă câteva recomandări practice pentru activitățile propuse în ghid și ar trebui să fie utilizat împreună cu alte instrumente.

Acest set de instrumente este prezentat în versiune preliminară cu scopul de a fi utilizat în calitate de mecanism-pilot, iar utilizatorii pot să remită comentarii în adresa PCDLI, privind modul în care acesta ar putea fi consolidat și actualizat pentru o implementare mai amplă întru susținerea Mobilizării Comunităților în scopul Abilitării în Republica Moldova. Astfel, comentariile cu privire la instrumentele și experiența de utilizare a acestor recomandări (și a altora) sunt foarte binevenite.

Comentariile pot fi expediate echipei de elaborare la adresa electronică simon.forrester@eurasiasocialchange.com

Simon Forrester

Consultant internațional cu privire la MCA pentru PCDLI/UN Women

august 2011

Glosar de acronime și termeni

Acronime

- OBC: Organizație bazată pe comunitate (poate fi un grup informal sau un grup înregistrat oficial)
- MCA: Mobilizarea Comunității pentru Abilitare
- OSC: Organizație a societății civile
- EG: Egalitatea de gen
- ABDO: Abordare bazată pe drepturile omului
- PCDLI: Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată
- APL: Administrația Publică Locală
- ONG: Organizație non-guvernamentală
- SHG: Grup de auto- susținere (un grup informal)

Câțiva termeni asociați conceptului de mobilizare a comunității pentru abilitare

- Comunitate:** Conform enciclopediei electronice "Wikipedia", prin anii 1950 existau 94 de definiții diferite ale termenului "comunitate". În continuare se precizează că, în cadrul *comunităților umane*, intenția, convingerile, resursele, preferințele, necesitățile și riscurile pot fi prezentate ca o serie de condiții comune, care afectează identitatea participanților și gradul lor de solidaritate.
- Acțiune comunitară:** Un set clar definit de activități, proiectate, susținute prin diverse resurse și implementate de către comunitate, pentru a atinge un scop convenit în comun. Este posibil ca acțiunea să fie realizată într-o perioadă relativ scurtă de timp (3-9 luni) și poate avea un scop care implică resurse materiale (ex. o sală renovată din școală sau o rampă de acces pentru persoanele în scaune cu roțile în clădirea administrației publice locale) sau finalizează cu realizări mai puțin tangibile (de exemplu modificarea unui regulament local sau majorarea bugetului local pentru educație).
- Mentor al comunității:** Mentorii comunității sunt aleși din rândul personalului și colaboratorilor ONG-urilor partenere. Rolul principal al mentorilor este de a asigura liderismul în cadrul fazelor inițiale ale procesului MCA, oferind sprijin pentru consolidarea capacității mobilizatorilor și grupurilor comunitare, atât prin ateliere de lucru organizate, cât și prin asistență "la fața locului". Mentorii de asemenea facilitează activitățile care vor susține abilitarea durabilă a GAA/OBC.
- Mobilizator al comunității:** Mobilizatorii comunitari fac parte din comunitățile-țintă. Calificările, profilurile, sarcinile și responsabilitățile mobilizatorilor sunt descrise în "Fișa de post a mobilizatorilor". Mobilizatorii sunt ghidați și susținuți de către mentorii comunității și primesc rambursări din cadrul Programului, atât pentru cheltuielile

suportate, cât și pentru perioadele specifice în care au contribuit la procesul de MCA. Rolul principal al mobilizatorilor este de a iniția și a dezvolta un proces social în cadrul comunităților țintă, pentru o analiză comună a necesităților comunității, o acțiune colectivă care conduce la soluționarea problemelor depistate și pentru asigurarea auto-susținerii și auto-gestionării procesului. Auto-gestionarea va fi organizată prin formarea de grupuri (GAA/OBC), în care mobilizatorii vor juca un rol important la identificarea potențialilor membri și catalizatori ai grupului. Mobilizatorii se vor asigura că procesele sunt sensibile la dimensiunea de gen și sunt bazate pe drepturile omului.

- Diversitate:** Diversitatea poate fi definită în diverse moduri. Una dintre abordările diversității este privită ca un angajament de recunoaștere și apreciere a varietății de caracteristici care determină unicitatea oamenilor într-o atmosferă care promovează și încurajează realizarea individuală și colectivă.
- Exemple de atare caracteristici sunt: vârsta, stilul cognitiv, cultura, dizabilitatea (mintală, de studiere, fizică), situația economică, nivelul de educație, etnia, identitatea de gen; contextul geografic; limba (limbile) vorbite; starea civilă/statutul de parteneriat, aspectul fizic; afilierea politică, rasa, convingerile religioase, orientarea sexuală.
- Abilitarea:** Implică persoanele - atât femeile, cât și bărbații - care preiau controlul asupra vieții lor: stabilind propriile lor agende, formând deprinderi (sau obținând recunoașterea propriilor abilități și cunoștințe), dobândind un grad mai mare de încredere în sine, soluționând problemele și dezvoltând independența proprie. Abilitarea este atât un proces, cât și un rezultat. (Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor, 2010)
- Evaluarea:** Evaluarea periodică a relevanței, performanței, eficienței și a impactului unei activități în raport cu obiectivele stabilite. Evaluarea este realizată de obicei la o etapă semnificativă în desfășurarea proiectului, de exemplu, la sfârșitul unei perioade de planificare, la trecerea proiectului într-o nouă fază sau ca răspuns la o problemă critică specială.
- Egalitatea de gen:** Presupune că toți oamenii sunt liberi să își dezvolte abilitățile personale și să facă alegeri fără bariere structurale sau sociale, cum ar fi stereotipurile, rolurile rigide de gen sau prejudecățile. Egalitatea de gen presupune că aspirațiile, comportamentele și necesitățile diferențiale ale femeilor și bărbaților sunt luate în considerare, evaluate și favorizate în mod egal la toate nivelurile și în toate spațiile publice și private. Egalitatea de gen nu implică asemănarea dintre femei și bărbați, ci asigură faptul că drepturile materiale, responsabilitățile și posibilitățile nu depind de sexul biologic. (ILO 2000)
- Indicator:** Indicatorii sunt un element foarte important al unui sistem de monitorizare și evaluare. În acest context, un indicator este o schimbare sesizabilă sau un eveniment care oferă dovezi că ceva s-a întâmplat - fie s-a produs un rezultat, s-a obținut un efect imediat sau au fost observate schimbări pe termen lung. Indicatorii sunt mai degrabă niște semne decât dovezi ale faptului că evenimentul sau procesul revendicat a avut loc cu adevărat (sau are loc în prezent). Probele

- oferite de mai mulți indicatori vor forma baza pentru argumentarea afirmațiilor făcute.
- Monitorizare: Evaluarea sistematică și continuă a progresului unei activități de-a lungul perioadei de lucru, care stabilește dacă lucrurile se desfășoară conform planului și permite efectuarea unor ajustări necesare într-un mod metodic.
- Capitalul social: Capitalul social este definit de Robert D. Putnam ca "valoarea colectivă a tuturor rețelelor și speciilor sociale (cunoscute de oameni), precum și tendințele care reies din efortul de a face ceva unul pentru altul (norme de reciprocitate)." Capitalul social în acțiune poate fi văzut în tot felul de grupuri, inclusiv, de exemplu, în simplul proces prin care vecinii supraveghează proprietatea străină în timpul absenței stăpânului sau atunci când oamenii împrumută bani de la prieteni.
- Excluziunea socială: Se referă la procesele în care oamenii și comunitățile sunt blocați sistematic să beneficieze de drepturi, oportunități și resurse (de exemplu, locuințe, locuri de muncă, asistență medicală, angajare civică, participare democratică și acces echitabil la justiție), care sunt în mod normal la dispoziția membrilor societății și care sunt esențiale pentru integrarea socială. (Institutul Excluziunii Sociale de la Școala de Psihologie Profesională din Adler, Statele Unite ale Americii)
- Transparența: Transparența este implementată printr-un set de politici, practici și proceduri care permit cetățenilor să se bucure de informația deținută de autorități care este accesibilă, utilizabilă, informativă, inteligibilă și pasibilă auditului.
- Vulnerabilitatea: O persoană vulnerabilă este o persoană extrem de sensibilă la un anumit pericol, cum ar fi violența, în special violența bazată pe gen (inclusiv violența sexuală), maladiile, imobilitatea, sărăcia, lipsa de adăpost. Diferite categorii de oameni, cum ar fi femeii, bărbații, mame sau tați singuri, copii, tineri, persoanele în vârstă, persoanele infectate cu HIV/SIDA, persoanele cu dizabilități, LGBTQ (lesbiene, gay, bi-sexuali, transsexuali, queer) și persoane care se confruntă cu șocuri traumatice sau post-traumatice, se confruntă cu riscuri diferite și în măsuri diferite - trec prin experiențe de conflict în mod diferit și au necesități diferite. (Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor, 2010)

Și, în sfârșit ...

... **Sărăcia** – "Un om care a trăit într-o cabană a fost perfect fericit până când a venit un vecin și a construit un palat. Atunci proprietarul cabanei a început să se simtă defavorizat". (Karl Marx, "Munca salariată și capitalul")

Tipologia „organizațiilor comunitare”

Există un număr mare de organizații, care se ocupă de cercetarea aspectelor dezvoltării comunitare din ultimii 20-30 de ani, multe dintre acestea încercând să explice modul în care capitalul social ar putea fi influențat și modul în care comunitățile reușesc să se organizeze. Studiind literatura din acest domeniu, putem vedea că de obicei analiza tipologiilor organizațiilor comunitare pornește de la a) funcțiile acestora; b) originile și asociațiile acestora; și c) mijloacele de legitimitate ale acestora. Astfel, mai jos, sunt prezentate mai multe forme de constituire a organizațiilor comunitare.

Grupurile de inițiativă - reprezintă, de obicei, un grup neoficial de membri ai comunității, care se unesc și sunt de acord să lucreze împreună pentru a soluționa o problemă comună și urgentă. Grupurile pot fi destul de mari și diverse (de exemplu, toți adulții dintr-un sat mic), însă, de obicei, există un „comitet executiv” format din 5 sau 6 membri, aprobat prin consens, care are funcția de gestionare a sarcinilor grupului. De cele mai multe ori, grupul nu este abandonat după ce obiectivul imediat a fost realizat; în multe cazuri, acesta poate să extindă într-o organizație cu statut permanent și să solicite recunoaștere legală.

Grupurile de auto-susținere/Grupurile de sprijin reciproc - reprezintă grupuri mici, formate în jurul câtorva membri, care au un interes general comun de creare a mecanismelor, prin intermediul cărora indivizii din acest grup vor fi susținuți de către grup în ansamblu. Motivarea esențială a acestora constă în solidarizare și capacitatea de sprijin reciproc.. Astfel de grupuri au, de obicei, 8-15 membri și după constituire, acestea restricționează expansiunea grupului. Inițial, aceste grupuri se pot aduna doar pentru solidarizare și pentru a-și împărtăși problemele, însă în cele din urmă acestea iau decizii cu privire la acțiuni comune, care, din punct de vedere operațional, pot necesita un anumit tip de recunoaștere oficială (de exemplu, pentru a deschide un cont bancar). Astfel de grupuri, de obicei, își consolidează pozițiile, formând coaliții sau federații cu alte grupuri similare.

Grupurile de credit și economii - aceste grupuri sunt asemănătoare, după proporții și numărul de membri, cu grupurile de auto-susținere, însă se deosebesc prin funcția principală a acestora de a oferi membrilor grupului asistență pe probleme economice. Susținerea este posibilă prin gestionarea în grup a economiilor și disponibilitatea corespunzătoare a creditului grupului pentru fiecare membru.

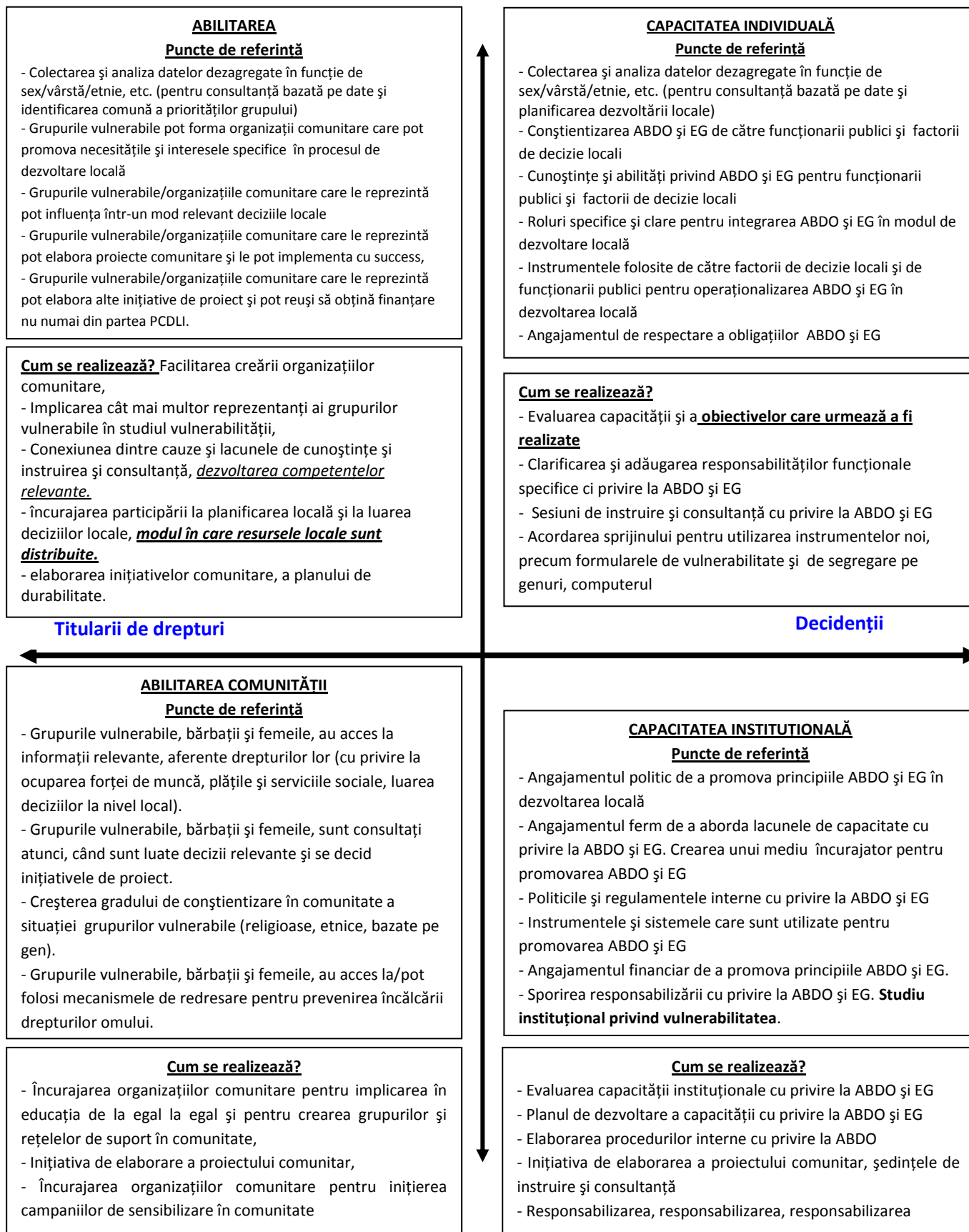
„Comitetele” de vecinătate - acestea sunt niște tipuri de organizații comunitare, care au fost fondate fie în baza tradiției culturale/antropologice de a ajuta la administrarea unei comunități teritoriale, fie în baza unor reglementări legale specifice. De exemplu, asociațiile pentru locuințe formate în perioada sovietică în anumite țări post-sovietice.

Grupurile de utilizatori - acestea reprezintă grupurile înființate ca un mecanism, prin care comunitatea mai largă (de exemplu, un sat sau un grup de fermieri) poate auto-administra infrastructura care deservește comunitatea. Aceste grupuri sunt, de obicei, înregistrate în mod legal și funcționează în baza unor principii operaționale specifice, cu un mandat clar și simplu (de exemplu, gestionarea aprovizionării cu apă potabilă).

Grupurile religioase - sunt asemănătoare cu grupurile de auto-susținere și cu grupurile de inițiativă, însă membrii acestora aparțin unei anumite religii și, de obicei, unei anumite biserici, moschei, templu etc.

Cadrul ABDO și EG pentru mobilizarea comunității în scopul abilitării

Schimbare individuală

Schimbare de sistem/schimbare a instituțiilor

Modelul profilului comunității

Profilul comunității

.....
(denumirea și locația comunității)

Raportul este elaborat de către

Xxxxxx

(Numele “Mentorului comunitar”, denumirea organizației și datele de contact)

data

Sumar

Introducere

1. Metodologie
2. Constatări:
 - 3i. Date generale despre comunitate
 - 3ii. Profilul economic
 - 3iii. Evaluarea reducerii dezastrelor ecologice și naturale
 - 3iv. Grupuri vulnerabile
- 3v. Preocupări privind drepturile omului
3. Perspectivele comunității:
 - 4i. Cartografierea situației sociale
 - 4ii. Program de activități
 - 4iii. Distribuirea autorității
 - 4iv. Necesități prioritare
4. Concluziile echipei de cercetare

Anexe: harta; reprezentări grafice ale comunității; listele informatorilor; orice date suplimentare etc.

(În total raportul nu trebuie să conțină mai mult de 50 de pagini, și, dacă este posibil, mai puțin de 40 de pagini. Acesta trebuie să fie scris într-un limbaj accesibil, și, dacă este posibil, să utilizeze grafice și instrumente vizuale, pentru a explica situația, astfel încât toți membrii comunității să poată înțelege,. De asemenea, prezentarea Profilului comunității prin fotografii ar constitui un avantaj).

Introducere

Descriere succintă a scopului Profilului comunității și a principiilor directe ale metodologiei și ale conținutului. Rețineți că scopul Profilului comunității ar trebui să vizeze 3 aspecte:

Un studiu al aspectelor demografice, sociale, fizice, economice și de mediu ale satului (satelor), orașului sau ale localității APL definite. Studiul poate identifica necesitățile comunității, precum și oportunitățile de dezvoltare pe viitor, dar și impedimentele care ar putea stagna dezvoltarea;

O analiză a oricăror grupuri din cadrul comunității care împărtășesc trăsături comune de vulnerabilitate;

Un profil pregătit pentru și în cooperare cu membrii comunității .

1. Metodologia

- *Cadrul analizei și "întrebările-cheie"*
- *Metode și instrumente utilizate*
- *Informații despre persoanele care colectează date, despre sursele de informare și informatorii (și modul în care au fost identificați aceștia)*
- *Informații privind colectarea de date*
- *Comentarii cu privire la orice dificultăți și probleme neașteptate apărute în timpul cercetării*

2. Constatări:

i. Date generale despre comunitate

Acest paragraf ar trebui să includă date generale demografice și date fizice ale comunității, precum și date despre infrastructură și trăsăturile specifice ale acestei comunități prin care se deosebește de altele (acestea ar putea fi trăsături "pozitive" sau "negative")

ii. Profilul economic

Acesta ar trebui să descrie infrastructura economică și piața locală a muncii, și să prezinte principalele surse de venit ale membrilor comunității. Tipul de date și modul în care sunt prezentate acestea ar trebui să urmeze recomandărilor cursului de formare a formatorilor PCDLI privind Planificarea strategică locală.

iii. Evaluarea reducerii dezastrelor ecologice și naturale

Acest punct ar trebui să fie completat în conformitate cu metodologia propusă de PCDLI: Evaluarea rurală rapidă.

iv. Grupuri vulnerabile

Descrise în baza celor 6 domenii de interes evidențiate în taxonomie, cu date statistice prezentate în tabele și rezumate succinte ale oricăror date calitative relevante, obținute în cadrul interviurilor etc.

Identificarea, descrierea și analiza grupurilor vulnerabile. Clasificați cele mai vulnerabile și mai puțin vulnerabile grupuri. Prezentați analiza tip arbore al problemelor și posibilele intervenții.

v. Preocupări privind drepturile omului

Date prezentate în șabloanele matrice, urmate de orice note de subsol și de informații calitative suplimentare.

3. Perspectivele comunității:

Aceste paragrafe pot varia de la o comunitate la alta, în funcție de domeniile de interes sugerate de constatările inițiale și de analiza prezentată mai sus, dar și în funcție de gradul de angajare și de accesibilitate a membrilor comunității în decursul exercițiului de conturare a profilului. Cu toate acestea, paragraful în cauză poate conține constatările prezentate de către unii membri ai comunității, sau de către toți membrii, în cadrul următoarelor exerciții participative:

i. Prezentarea situației sociale

Prezentarea amplasării geografice a comunității cu date despre gospodăriile și grupurile de gospodării considerate vulnerabile de către comunitate, precum și activele importante și instituțiile comunității.

Distribuirea cartografică tip orto-fotografie, fie digitală sau grafică (preferabilă) a gospodăriilor.

ii. Program de activități

Poate fi utilizat pentru a prezenta evenimente sau activități specifice care au avut un impact semnificativ asupra comunității în ultimii 10 ani (sau mai mult). Impactul poate fi calificat ca fiind pozitiv sau negativ (sau având un caracter mixt).

iii. Distribuția autorității

Membrii comunității utilizează diagramele Venn pentru a demonstra importanța, influența și locația instituțiilor sau a persoanelor care afectează calitatea vieții lor.

Cartografierea structurilor puterii în cadrul comunității, măsuri specifice în anexă

iv. Necesități prioritare

Acestea pot fi prezentate sub forma unei liste de probleme care sunt identificate de către membrii comunității în cadrul oricăror interviuri realizate de către grupurile focale sau în cadrul unei astfel de interacțiuni în timpul procesului de colectare a datelor. Necesitățile ar trebui să fie înregistrate cu referire la membrii comunității care le-au identificat (dar fără a indica numele persoanelor).

4. Concluziile echipei de cercetare

Concluziile succinte sunt convenite cu Mentorul comunitar și cu echipa de cercetare, alături de recomandările care ar putea fi luate în considerație de către membrii comunității în cadrul analizei problemei. Acestea nu ar trebui să depășească o pagină de text.

Matrice pentru analiza părților interesate

Grupurile de părți interesate	Rolul lor în chestiunile comunitare	Impactul politicii asupra grupurilor de părți interesate	Influența grupului de părți interesate asupra acțiunii comunitare		
			<i>Etapa pregătire</i>	<i>Etapa decizie</i>	<i>Etapa implementare</i>
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

Inscripție:

U = necunoscut

1 = fără importanță

2 = importanță redusă

3 = importanță relativă

4 = importanță sporită

5 = nivel critic

Exercițiu. Părțile interesate. Studiu de caz

Municipiul Pitești a încercat, pe tot parcursul anului 2011, să restaureze o zonă mare din parcul central – Parcul Ștrand. În cadrul primei încercări de a stimula participarea cetățenilor, municipalitatea a identificat părțile interesate care vor deveni principalii beneficiari după restaurarea parcului:

- ◆ asociația de athletică;
- ◆ studenții unei universități din apropierea parcului;
- ◆ asociațiile de închiriere din vecinătate;
- ◆ familiile cu copii care locuiesc în zona parcului;
- ◆ elevii școlilor din apropiere;
- ◆ persoanele în vârstă, în special cele din Grupul consultativ al cetățenilor;
- ◆ comunitățile de romi din apropierea parcului;
- ◆ ONG-urile.

Reprezentanții părților interesate au fost intervievați și invitați să facă parte din grupurile focale, pentru a oferi informații echipei de proiect.

(Municipiul Pitești, strada Victoriei 24, 0300 Pitești, județul Argeș; tel: 048-626287; persoana de contact: Dan Teodorescu, Direcția pentru patrimoniu și activități sociale)

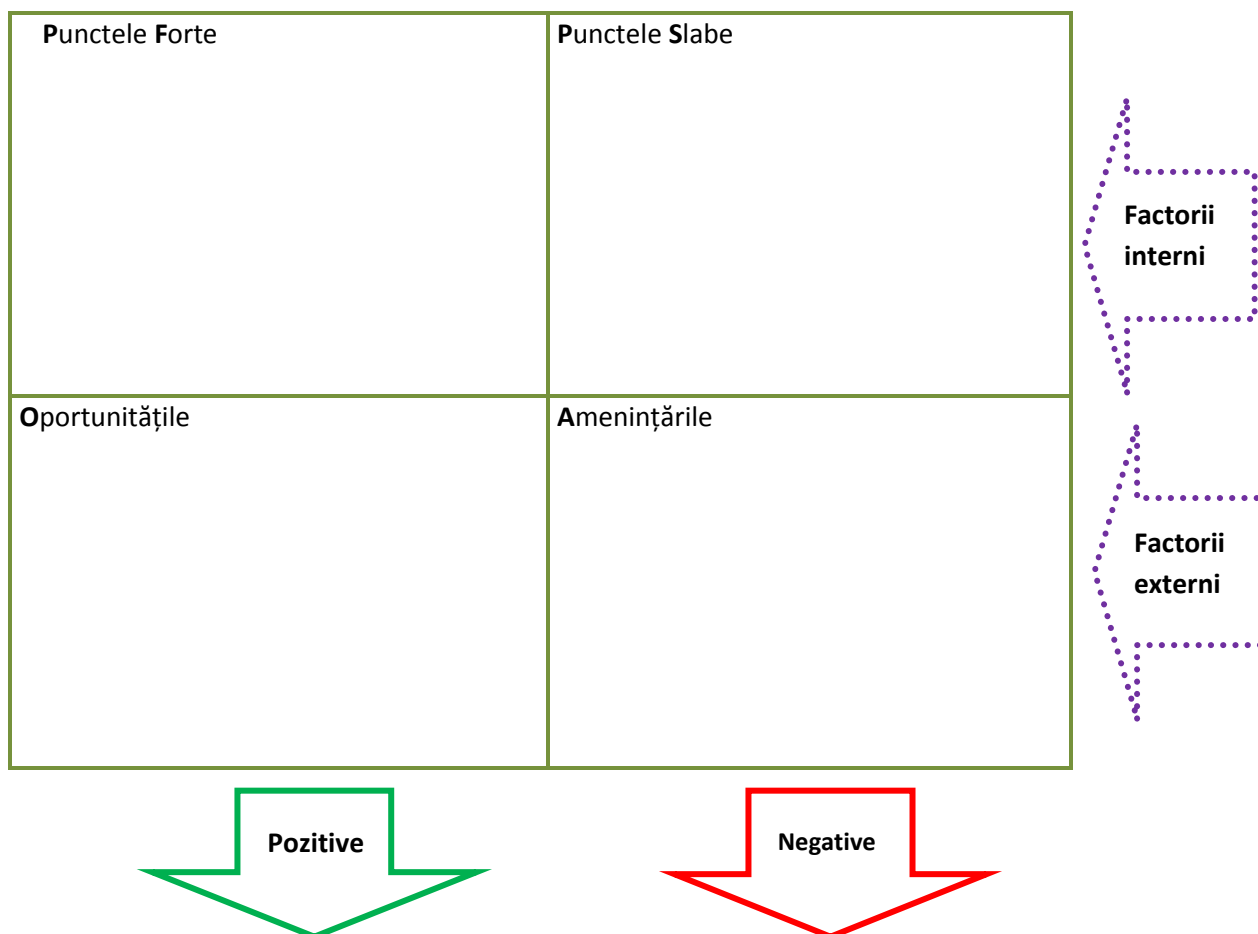
1. Credeți că există alte părți interesate în restaurarea parcului Ștrand din Pitești?

2. Să presupunem că reprezentați interesele (a) comunității de romi / (b) asociației de închiriere / (c) asociației de athletică / (d) ONG-ului ecologist – ce întrebări i-ați adresa managerului de proiect?

Matrice pentru analiza de tip SWOT și explicarea acesteia

Evaluarea mediului intern și extern reprezintă o parte importantă a procesului de planificare strategică. Factorii mediului intern pot fi, de obicei, clasificați ca *puncte forte* (PF) sau puncte slabe (PS), iar factorii mediului extern pot fi clasificați ca *oportunități* (O) sau *amenințări* (A). O astfel de analiză a mediului strategic este numită **analiza de tip SWOT**.

Subiectul analizei de tip SWOT: (definește subiectul analizei aici – de exemplu, poziția unei organizații privind abilitarea grupurilor comunitare)

Câteva instrumente de colectare a datelor calitative

Mai jos este prezentată o descriere succintă a instrumentelor care pot fi utilizate pentru a colecta date calitative, inclusiv metode de facilitare a participării informatorilor în procesul de colectare a datelor. O selecție a acestor instrumente este prezentată în mod detaliat pe paginile ce urmează. Interviu și observații.

Interviuri neoficiale – Aceste interviuri au drept scop obținerea informațiilor prin conversații între interviuatori și respondenți. Acestea explorează, în linii mari, opiniile, experiențele și valorile respondentului, oferindu-i interviuatorului libertatea de a cerceta problemele, în ordinea în care apar acestea. Atât selectarea informatorului, cât și a tipurilor de întrebări, trebuie să fie sensibilă la perspectiva de gen.

Interviuri semi-structurate – se fac în baza unui ghid de interviuri cu o listă de întrebări care ar garanta abordarea principalelor subiecte. Se folosesc întrebări deschise, care admit o infinitate de răspunsuri, adresate într-o ordine flexibilă, care asigură discreția interviuatorului pentru abordarea unor chestiuni de gen și lasă loc pentru întrebări suplimentare adresate cu scopul abordării unor anumite subiecte de interes.

Grupuri focale – Un grup mic de persoane, care discută, în mod deschis, între ele și cu interviuatorul, deseori abordând subiecte întâlnite într-un exercițiu anterior. Aceste grupuri reprezintă un mijloc bun de analizare a modului în care oamenii interacționează și discută despre probleme, bazându-se pe interacțiunea dintre membrii grupului și nu doar pe interacțiunea dintre întrebările cercetătorilor și răspunsurile participanților. Selectarea persoanelor, care urmează a fi invitate pentru participarea la o discuție în cadrul unui grup focal, trebuie să fie efectuată în baza unui proces planificat anterior, care ia în considerație aspectele de gen, vârstă, etc. Din grup ar trebui să facă parte 5-8 persoane, iar moderatorul ar trebui să-și planifice din timp cum va înregistra răspunsurile (de exemplu, la un magnetofon acceptat de către participanți sau cu ajutorul unui dispozitiv de luare a notițelor). Alte detalii sunt prezentate mai jos.

Interviuri în comunitate – Aceste interviuri sunt deschise pentru toți membrii unei comunități sau vecinătăți și trebuie să fie planificate în mod minuțios pentru a avea succes. Ar trebui să fie utilizat un ghid structurat de interviu pentru a evita abaterea de la subiectul conversației. Totodată, este important să fie asigurat un echilibru de gen între persoanele care vorbesc, astfel încât interviul să nu fie dominat doar de un anumit grup. La fel ca și în cazul grupurilor focale, există necesitatea unei strategii clare pentru înregistrarea răspunsurilor.

Observațiile participantului – acest fapt presupune analiza vieții de zi cu zi a beneficiarilor, care este posibilă prin coabitarea în cadrul comunității sau prin înregistrarea observațiilor făcute de către membrii comunității. Această examinare poate fi posibilă și printr-o **traversare a l comunității**, prin care cercetătorul va parcurge localitatea, urmând un traseu planificat, și va lua notițe sau va lua interviuri prompte neoficiale de la oamenii din stradă.

Instrumente de participare

Harta activelor – O hartă a comunității reprezintă un desen schematic al unei zone, utilizat pentru a găsi locația și tipurile de resurse folosite de către o comunitate, din perspectiva locuitorilor săi.

Cronologie – O ilustrare a evenimentelor esențiale din viața unui individ, a unei gospodării, a unei comunități sau organizații pentru o anumită perioadă de timp din trecut. (Mai multe detalii sunt prezentate mai jos).

Diagrama Venn – Diagrama Venn constă dintr-un set de cercuri desenate, de diferite dimensiuni, fiecare reprezentând o instituție, pentru a arăta relațiile dintre o comunitate sau o gospodărie și instituțiile care o afectează. (Mai multe detalii sunt prezentate mai jos).

Organigrama – Un instrument vizual utilizat pentru urmărirea fluxului de resurse, beneficii sau efecte negative, care ilustrează impactului unui proiect sau al unei schimbări. Oamenii, instituțiile, resursele, ș.a.m.d., sunt reprezentați schematic, fiind desenate săgeți între categorii pentru a indica fluxul sau legăturile dintre entități.

Mărturii – O povestire înregistrată, de la persoana întâi, despre atitudinea sau experiența unui individ cu privire la o anumită situație sau proiect.

O selecție a metodelor de eșantionare pentru colectarea unor date calitative

Selectarea și tipurile de eșantion aleatoriu în procedurile calitative	
Tipurile	Definiția
Selectarea după principiul bulgărelui de zăpadă	Mai întâi se selectează informatorul principal. Acesta dă numele altor persoane, care pot oferi informații suplimentare utile
Selectarea în baza criteriilor convenabile	Selectarea se face în baza principiului de obținere a unei diversități cât mai extinse prin alegerea persoanelor cu funcții diferite sau în situații diferite, în măsura în care este posibil
Selectarea în baza unor cote sau proporții	Selectarea se face cu scopul de a avea reprezentanți ai tuturor grupurilor sociale în funcție de importanța acestora în sistemul social, astfel efectuându-se evaluarea
Selectarea aleatorie	O persoană care trece din întâmplare pe alături este selectată (sau utilizarea tabelor de eșantionare aleatorie)

Adaptat după Naryan, 1996. Citat din Banca Mondială

Gestionarea discuțiilor cu grupurile focale

Pregătirea discuției cu grupul focal (GF)

1. Identificați obiectivul principal al întrunirii - stabiliți informațiile necesare care trebuie obținute de la grup.
2. Formulați cu atenție cinci - șase întrebări (vedeți mai jos).
3. Planificați ședința (vedeți mai jos).
4. Încercați să asigurați faptul că membrii potențiali ai GF sunt invitați din timp să participe la reuniune. Dacă este posibil, prezentați în prealabil invitațiilor ordinea de zi propusă, ora ședinței și lista de subiecte care vor fi discutate. Prezentați o copie a raportului ședinței fiecărei persoane prezente..
5. Solicitați invitații să confirme locația și ora desfășurării discuțiilor grupului focal.

Formularea întrebărilor

1. Formulați cinci - șase întrebări. Ședința ar trebui să dureze 1 - 1,5 ore - timp în care o persoană poate adresa cel mult cinci - șase întrebări.
2. Întrebați-vă în primul rând pe sine ce problemă sau necesitate comunitară va fi abordată prin informațiile colectate în timpul ședinței. De exemplu, vedeți dacă un serviciu sau o idee nouă va funcționa, apoi înțelegeți cum și de ce o parte a politicilor sau a prestării serviciilor locale eșuează etc.
3. Pe lângă întrebările principale, formulați câteva întrebări suplimentare, pentru a ajuta grupul să găsească răspunsul în cazul în care "se blochează" la una dintre întrebări. Cu toate acestea, aveți grijă să nu adresați întrebări "prea sugestive".

Planificarea ședinței

1. Programare – Planificați reuniunile astfel ca acestea să dureze 1 - 1,5 ore. Asigurați-vă că acestea sunt fixate la o oră convenabilă pentru participanți - probabil în timpul prânzului sau la sfârșitul zilei de lucru ar fi optim.
2. Acomodarea și asigurarea cu băuturi răcoritoare - Desfășurați ședințele într-o cameră sau într-o încăpăre bine aerisită și iluminată. Plasați scaunele astfel încât toți membrii să se poată vedea unii pe alții. Oferiți băuturi răcoritoare, dar și prânzuri la cutie în cazul în care ședința are loc la prânz.
3. Regulile de bază - Este important ca toți membrii să participe cât mai activ posibil, deoarece ședința este reușită atunci când sunt generate informații utile. Întrucât ședința GF de multe ori este un eveniment singular, este util de stabilit câteva reguli succinte care să încurajeze participarea. Luați în considerație următoarele trei reguli de bază: a) mențineți focalizarea dialogului, orice răspunsuri incoerente trebuie întrerupte; b) mențineți ritmul; d) asigurați-vă de faptul că fiecare participant are șanse egale de a se pronunța; și c) fiți precauți la întrebări.
4. Ordinea de zi - Examinați următoarea ordine de zi: salutare, prezentarea ordinii de zi, a obiectivului reuniunii, a regulilor de bază, discuția propriu-zisă, întrebări și răspunsuri, încheiere.
5. Componenta - Grupurile focale sunt organizate de obicei cu participarea a 6-10 membri care au trăsături similare, de exemplu, vârsta, statutul în comunitate, funcția la locul de muncă, caracteristici de vulnerabilitate și alte trăsături similare. Selectați membrii participativi și reflexivi. Încercați să selectați participanți care nu se cunosc unul pe altul. Asigurați-vă că există un echilibru între numărul de femei și

bărbați în cazul în care organizați un "grup mixt" și planificați să formați grupuri cu membri de același sex pentru a putea dezagrega datele.

6. Asigurați înregistrarea ședinței cu echipament audio. Nu contați pe memorie. Dacă acest lucru nu este practic, implicați un co-facilitator care se fie prezent la acest eveniment pentru a lua notițe. Nu uitați să cereți permisiunea participanților înainte de a începe înregistrarea.

Facilitarea ședinței

1. Obiectivul major al facilitării este colectarea informațiilor utile..
2. Prezentați-vă și prezentați co-facilitatorul, dacă acesta este implicat.
3. Explicați mijloacele de înregistrare a ședinței.
4. Începeți activitățile ordinii de zi - (vedeți "ordinea de zi" prezentată mai sus).
5. Citiți cu atenție fiecare întrebare înainte ca aceasta să fie abordată de grup. Oferiți grupului câteva minute pentru ca fiecare membru să-și noteze cu atenție răspunsurile. Apoi, facilitați discuția cu privire la răspunsurile date la fiecare întrebare.
6. După ce s-a răspuns la fiecare întrebare, formulați cu atenție un rezumat al informațiilor prezentate (persoana care ia notițe ar putea face acest lucru).
7. Asigurați o participare uniformă. În cazul în care una sau două persoane domină reuniunea, încurajați participarea altor persoane. Examinați posibilitatea aplicării metodei mesei rotunde, inclusiv mersul într-o direcție în jurul mesei, oferind fiecărei persoane 1 minut pentru a răspunde la întrebare. În cazul în care dominația persistă, atrageți atenția grupului asupra acestui fapt și solicitați idei despre modul în care participarea ar putea fi mai activă.
8. Încheierea ședinței - Anunțați membrii că vor primi o copie a raportului elaborat în baza răspunsurilor lor, mulțumiți-le pentru participare și încheiați reuniunea.

Imediat după ședință

1. Verificați casetofonul, în cazul în care acesta este utilizat. Asigurați-vă că a funcționat pe parcursul ședinței.
2. Completați notițele luate, de exemplu, pentru a clarifica orice rectificări, asigurați-vă că paginile sunt numerotate, eliminați notițele care nu au sens!
3. Notați orice observații făcute în timpul ședinței. De exemplu, unde s-a desfășurat ședința și ce caracter a avut participarea grupului? Au existat careva surprize în timpul ședinței? Casetofonul a făcut pauză?

Cronologii

Instrumentele vizuale, cum ar fi hărțile, diagramele, cronologiile, sunt elemente importante ale cercetării participative. Acestea permit membrilor comunității, în special persoanelor mai puțin alfabetizate sau celor care au participat mai puțin la procesele de cercetare, să exploreze relațiile complexe și să analizeze problemele.

Ce este o cronologie?

O listă de evenimente-cheie din istoria comunității, care contribuie la identificarea tendințelor, problemelor și realizărilor în viața lor.

Scopul principal al elaborării cronologiei este de a ajuta echipa de cercetare să înțeleagă ce evenimente locale sau naționale sunt considerate de comunitate ca fiind importante în istoria ei. Cronologia este elaborată în baza discuțiilor cu un grup mic de membri ai comunității (fie un reprezentant al unei părți tipice a comunității sau un grup selectat în funcție de o trăsătură anumită a vulnerabilității). Grupul ar trebui să fie format din femei și bărbați.

Cronologiile pot include date cu privire la atâtea generații, câte își amintesc membrii comunității. , Dar este mult mai eficient când acestea sunt adaptate la necesitățile imediate ale profilului comunității și, astfel, sunt cel mai bine limitate la istoria recentă (probabil, la ultimii 10 ani). Cronologiile ar putea include subiecte cu privire la evenimentele politice, calamitățile naturale, recoltele bune/proaste, maladii, schimbări în serviciul public, migrație etc. Aceste discuții oferă o bună oportunitate de a solicita opinia membrilor comunității cu privire la tendințele anterioare și răspunsurile tradiționale, precum și cu privire la oportunitățile posibile de a soluționa problemele actuale.

Evenimentele cronologice sunt înregistrate de către membrii comunității, împreună cu echipa de cercetare care doar asistă, adresând întrebări. Grupul ar trebui să fie solicitat să identifice evenimentele care au avut loc în decursul unei perioade (de 10 ani), care a format și a influențat atât viețile oamenilor în parte, cât și viața comunității în general.

Echipa de cercetare va distribui foi mari de hârtie și marchere. Evenimentele din cadrul cronologiei trebuie să fie scrise cu majuscule și în mod lizibil.

Dacă există dificultăți în stabilirea datelor anumitor evenimente, încercați să le referiți la un eveniment cunoscut. După finalizarea acestui exercițiu, facilitatorul va încheia discuțiile cu un rezumat al cronologiei elaborate și va face fotografii pentru a utiliza imaginile în viitoarele rapoarte, darși în relațiile cu întreaga comunitate.

Echipa de cercetare trebuie să noteze particularitățile participanților (vârsta, genul) și ora / data și locul desfășurării exercițiului.

Diagramele Venn

Elaborarea diagramei Venn este o metodă de a afla cine anume, ce persoane sau organizații sunt importante în cadrul și pentru o comunitate.

Scopul principal al utilizării diagramei Venn este de a identifica grupurile și instituțiile care operează în comunitate și de a prezenta modul în care acestea interacționează unele cu altele, la fel și gradul de cooperare și implicare a acestora în procesul de dezvoltare. Diagramele Venn sunt de o utilitate fundamentală pentru membrii comunității la stabilirea importanței sau a influenței diferitelor instituții asupra vieții lor și asupra procesului decizional în cadrul comunității.

În termeni mai specifici, diagramele Venn pot fi utilizate de un grup de membri ai comunității, pentru a aborda:

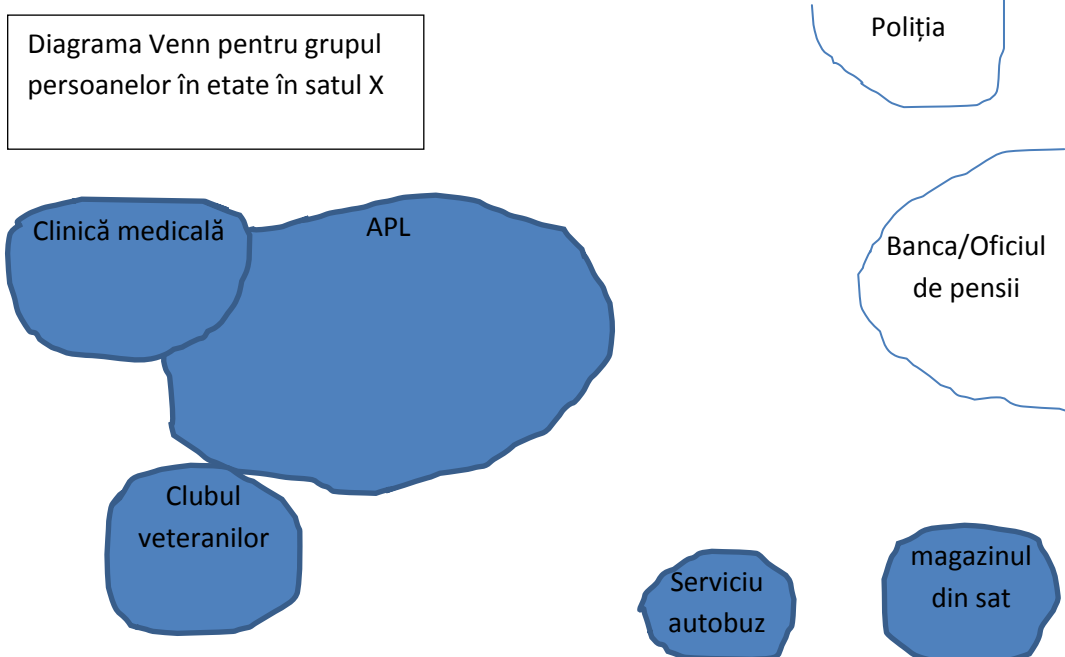
- Rolul și importanța diferitelor instituții
- Nivelurile de comunicare între organizații
- Rolul gestionarilor proiectului și al intervențiilor lor
- Îmbunătățirea conexiunilor între organizațiile existente
- Potențialul de cooperare cu organizațiile existente
- Rolurile potențiale ale noii organizații
- Grupuri oficiale și neoficiale și nivelurile lor de cooperare
- Percepțiile instituțiilor în comunitate

Cum să utilizăm diagramele Venn

Echipa de cercetare identifică un grup de informatori-cheie din rândul celor mai vulnerabile și marginalizate grupuri din comunitate (această identificare ar putea fi realizată prin 2 sau 3 grupuri diferite, pentru a reprezenta bătrânii, femeile, minoritățile etnice etc.), care împreună își asumă responsabilitatea de a asculta și a evalua persoanele fizice și instituțiile care influențează procesul decizional al comunității. Acest lucru poate fi realizat sub formă de "asalt al ideilor" pe o durată de 10-15 minute. Este important ca toți membrii grupului să-și exprime ideile.

Formați cercuri de diferite dimensiuni și notați care cerc reprezintă o anumită instituție și anume, cercul mare este foarte important prezentând decidentul, cercul mic are mai puțină importanță.

În cazul suprapunerii cercurilor, dimensiunea cercului indică importanța instituției, distanța dintre cercuri indică gradul de contact între instituții. De exemplu, o suprapunere mare indică o interacțiune mare. Lipsa suprapunerii indică relații distanțate.

Dezvoltarea grupului - modelul etapelor

Bruce Tuckman a analizat la mijlocul anilor șazeci circa cincizeci de studii privind dezvoltarea grupurilor și a sintetizat trăsăturile comune ale acestora în unul din modelele cele mai frecvent citate (Tuckman, 1965). Modelul descrie patru etape liniare (formarea, furtuna, normarea, funcționarea) prin care va trece un grup în calea sa de luare a deciziilor.

- Formarea:** Membrii grupului află mai multe unul despre celălalt și despre sarcina lor iminentă. Indicatorii acestei etape pot include: obiective neclare, neimplicare, membri fără sentimentul angajamentului, confuzie, moral decăzut, sentimente ascunse, ignorarea mesajelor, etc.
- După o perioadă comună de activitate, între membri vor apărea discuții aprinse cu privire la structura grupului. Această perioadă este deseori foarte stresantă și ilustrează lupta pentru un statut în grup. Următoarele activități ilustrează etapa furtunii: lipsa de coeziune, subiectivitate, agende ascunse, conflicte, confruntări, instabilitate, indignare, furie, inconsecvență, eșec.
- Furtuna:**
- Normarea:** Membrii grupului stabilesc reguli implicite sau explicite despre modul în care își vor realiza obiectivul. Aceștia abordează tipurile de comunicare, care vor fi sau nu de ajutor în realizarea sarcinii. Indicatorii acestei etape includ: punerea la îndoială a performanței, revizuirea/clarificarea obiectivului, schimbarea/confirmarea rolurilor, abordarea problemelor riscante, insistență, subordonare, testarea unei baze noi, identificarea punctelor forte și a celor slabe.
- Funcționarea:** Grupurile ajung la o concluzie și implementează soluția identificată pentru problema lor. Indicatorii acestei etape includ: creativitate, inițiativă, flexibilitate, relații deschise, mândrie, grijă față de oameni, instruire, încredere, moral ridicat, succese, etc.

Schema de analiză a problemelor/Arborele problemei

Ce este aceasta?

Schema de analiză a problemelor ajută la ilustrarea legăturilor dintre un set de probleme sau relații complexe, fixându-le într-o ierarhie de factori pertinenti. Aceasta este folosită pentru:

- A uni chestiuni sau factori diverși, care pot menține o problemă instituțională.
- A ajuta la identificarea originilor unei probleme instituționale.

Ipoteza principală care stă la baza schemei arborelui de probleme este relația ierarhică între cauză și efect.

Cum să o folosesc?

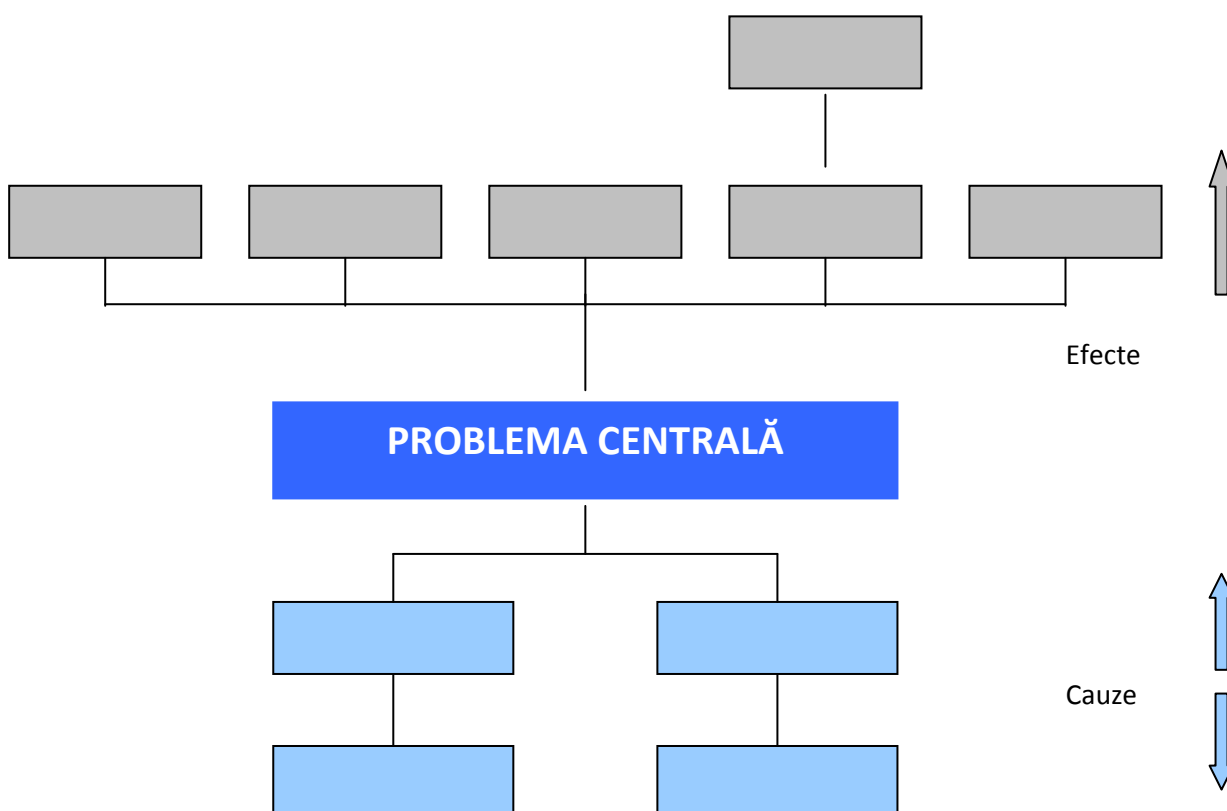
Identifică problemele/aspectele complicate majore existente, în baza informațiilor disponibile (de exemplu, printr-un concurs spontan de idei (brainstorming)).

Selectează o problemă centrală pentru analiză, de exemplu comunicarea limitată cu personalul.

Elaborează arborele problemelor, începând de la cauzele substanțiale și directe ale problemei fundamentale, de exemplu, cultura managementului de tip ierarhic și autocratic.

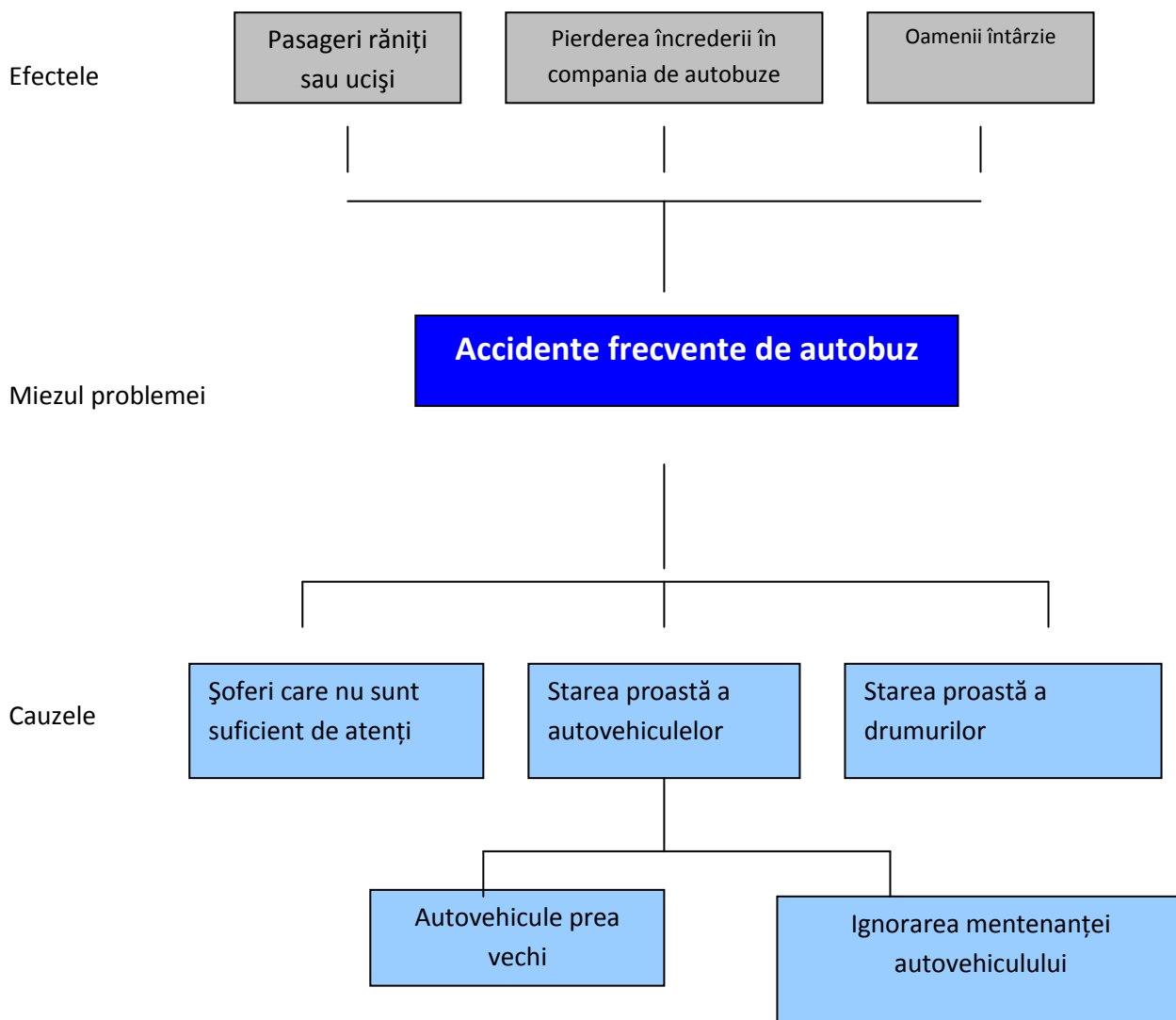
Următoarea diagramă ilustrează procesul:

Elaborarea arborelui problemelor

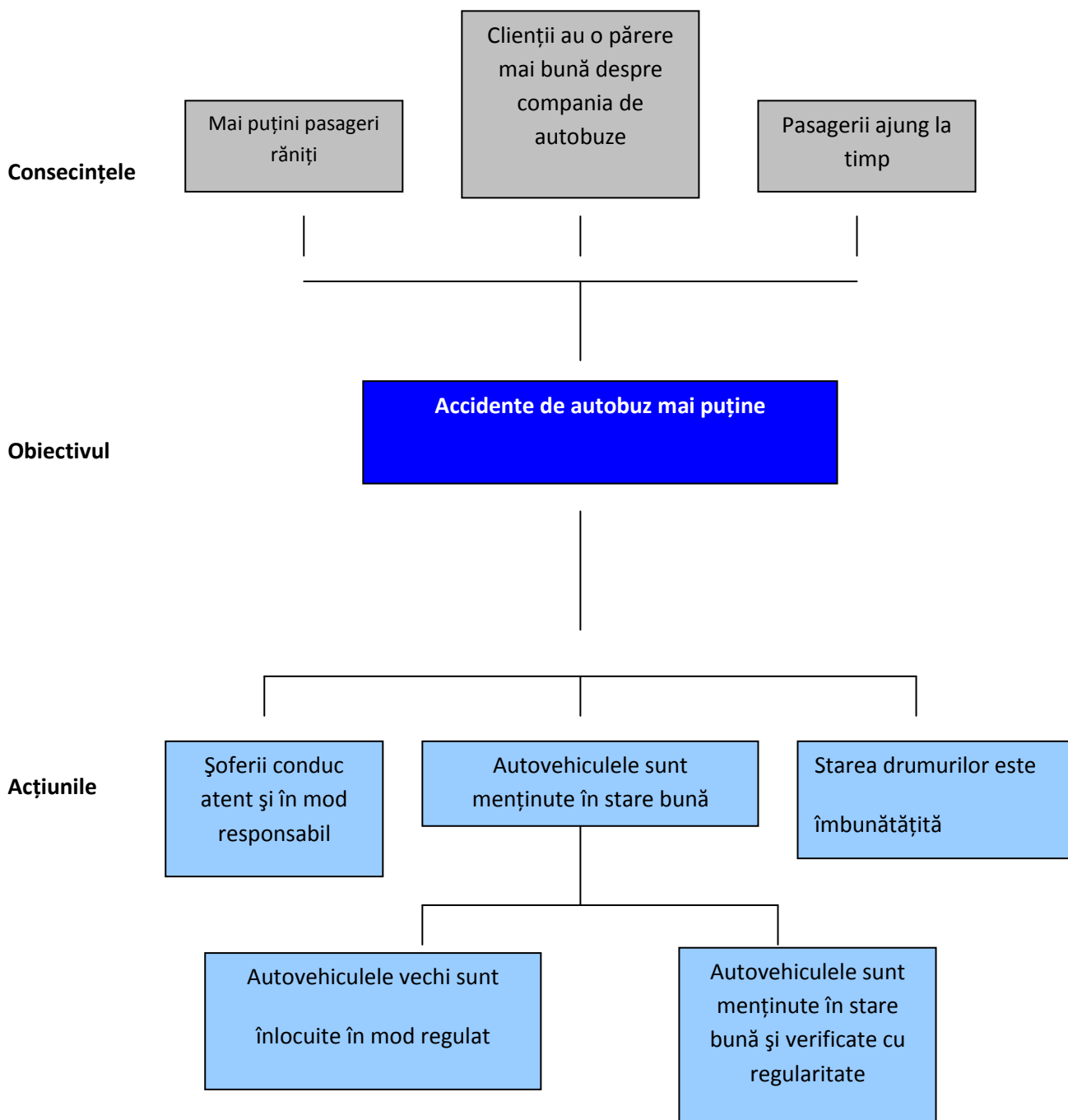

Acest proces poate ajuta la deosebirea rădăcinii unei probleme instituționale de efectele acesteia, la consilierea în cazul aspectelor critice, care trebuie să fie abordate în dezvoltarea instituțională. De exemplu, operațiunile bugetare lente sau sosirea târzie a fondurilor într-un minister pot fi efectele unui proces slab sau inexistent de gestionare a cheltuielilor publice sau efectele unor priorități slab evidențiate sau a lipsei de bani.

ANALIZA PROBLEMEI: Exemplul cu autobuzul

ANALIZA OBIECTIVULUI: Exemplul cu autobuzul

Analiza traseului critic

Analiza traseului critic (ATC) este un instrument semnificativ, care vă poate ajuta să planificați și gestionați proiecte/programe complexe. Aceasta a fost elaborată în anul 1950 pentru a monitoriza proiectele mari de defensivă și de atunci a fost utilizată permanent.

Ca și în cazul diagramelor Gantt, Analiza traseului critic vă poate ajuta să vă planificați toate sarcinile ce trebuie să fie finalizate în baza unui proiect. Aceasta stă la baza pregătirii unui program și la baza planificării resurselor. Atunci când gestionați un proiect, această analiză vă va ajuta să monitorizați realizarea obiectivelor proiectului și vă va ajuta să înțelegeți când va fi nevoie de întreprins acțiuni de remediere pentru a direcționa activitățile proiectului pe calea succesului.

Avantajul utilizării ATC față de diagramele Gantt constă în faptul că prin ATC se identifică, în mod oficial, sarcinile care trebuie să fie finalizate la timp, astfel încât și proiectul să fie finalizat în timp util (acestea sunt sarcinile pe traseul critic) și, de asemenea, identifică sarcinile care pot fi amânate pentru un timp, în cazul în care resursele trebuie să fie redistribuite pentru a recupera o altă parte a proiectului.

Dezavantajul ATC constă în faptul că relația dintre sarcini și timp nu este la fel de evidentă ca în cazul diagramelor Gantt. Acest fapt le poate face mai dificil de înțeles.

Cum se utilizează instrumentul:

La fel ca în cazul diagramelor Gantt, conceptul esențial din spatele analizei traseului critic, constă în faptul că nu poți începe alte activități, înainte de a le finaliza pe cele anterioare. Aceste activități trebuie să fie finalizate într-o ordine, în care fiecare etapă va fi încheiată într-o măsură mai mare sau mai mică înainte ca următoarea etapă să poată începe. Acestea sunt activități „consecvente”.

Unele activități nu depind de finalizarea oricăror alte sarcini. Puteți întreprinde o acțiune oricând doriți, înainte sau după ce o etapă anumită este încheiată. Acestea sunt sarcini independente sau „paralele”.

Desenarea unei diagrame de analiză a drumului critic

Conduceți-vă de următorii pași pentru a desena o diagramă ATC:

1. Notați pe o listă toate activitățile planificate

Pentru fiecare activitate, indicați cea mai timpurie dată a începerii, durata de timp estimată pentru realizarea activității și determinați dacă activitatea este paralelă sau consecventă. Dacă sarcinile sunt consecvente, indicați etapele de care depind acestea.

2. Reprezentați grafic activitățile sub forma unei diagrame cu cerc și săgeată

Analizele traseului critic sunt prezentate cu ajutorul diagramelor cu cerc și săgeată.

În această diagramă, cercurile reprezintă evenimentele din cadrul proiectului, cum ar fi începutul sau încheierea sarcinilor. Cercurile sunt, în mod obișnuit, numerotate pentru a face posibilă identificarea acestora.

O săgeată dintre două cercuri cu evenimente indică activitatea necesară pentru finalizarea sarcinii. O descriere a sarcinii este oferită sub săgeată. Durata îndeplinirii sarcinii este afișată deasupra acesteia. De regulă, toate săgețile sunt desenate de la stânga spre dreapta.

Punctele esențiale:

Analiza traseului critic reprezintă o metodă eficientă și temeinică de evaluarea următoarelor aspecte:

- Care sarcini trebuie să fie îndeplinite.
- Unde poate fi realizată o activitate paralelă.
- Cea mai scurtă perioadă de timp necesară pentru finalizarea unui proiect.
- Resursele necesare pentru realizarea unui proiect.
- Ordinea activităților, programarea și executarea la timp.
- Prioritățile sarcinii.
- Cea mai eficientă cale de reducere a timpului pentru proiecte urgente.

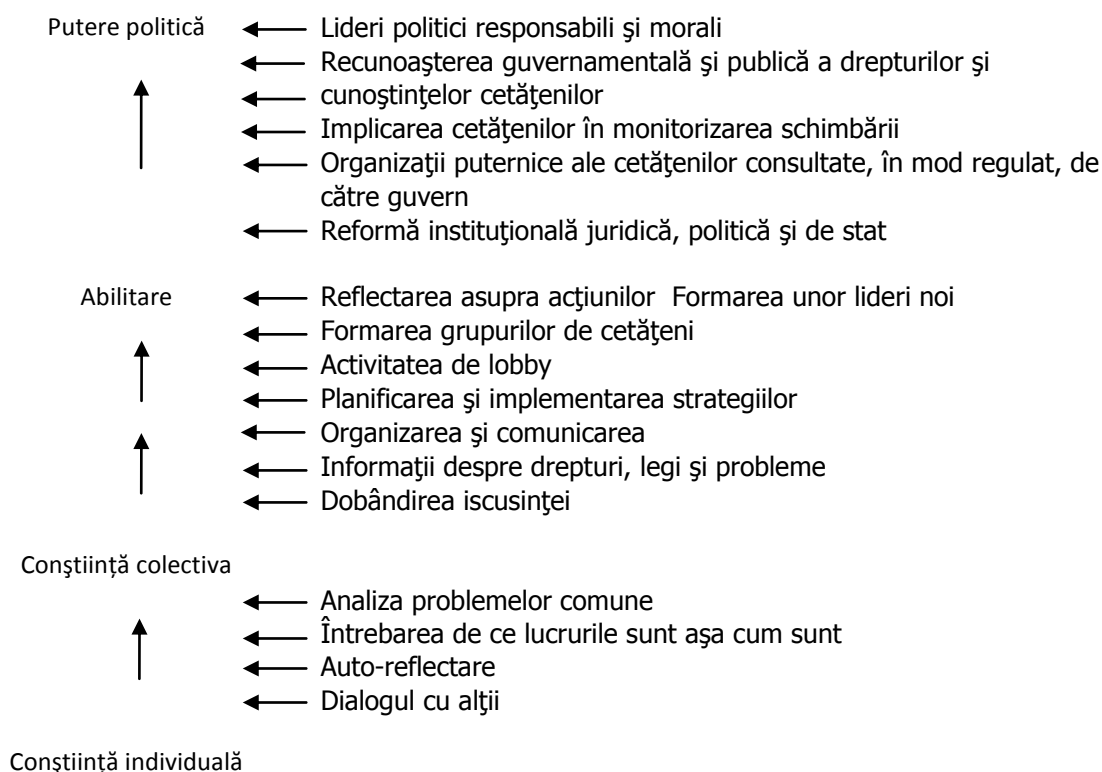
Înțelegerea conceptului de „putere” și a cadrelor de abilitare:

Extrase din Ghidul de acțiune cu privire la promovare și participarea cetățenilor

Putere, Participare politică și Transformare socială			
MECANISME ȘI STRATEGII	PUTERE ASCUNSĂ	PUTERE INVIZIBILĂ	PUTERE VIZIBILĂ
<p>Mecanisme: diferite forme și expresii ale puterii</p> <p>Participarea la luarea deciziilor publice pare a fi relativ directă la prima vedere. Aceasta este determinată de contextul politic, influența politică, de resursele și expertiza diferitor politicieni. Cu toate acestea, mecanisme invizibile de putere modelează eficiența participării cetățenilor. Aceste mecanisme pot stimula lipsa de putere, marginalizarea sau rezistența.</p> <p>Sunt necesare diferite strategii pentru a contracara aceste mecanisme, astfel încât participarea politică să devină mai democrată și oamenii să poată să-și exercite drepturile și responsabilitățile lor. (Vedeți mai jos)</p>	<p><i>Excluderea și ilegalizarea</i> ; Anumite grupuri sunt excluse de la procesul de luare a deciziilor prin regulile, practicile și acțiunile instituțiilor societății și guvernului.</p> <p>Plângerile acestora nu ajung la autorități, din cauza intimidării, dezinformării și cooptării. Liderii sunt etichetați ca generatori de probleme sau persoane nerelevante; problemele, precum violența în familie, sunt considerate chestiuni private și prin urmare nu pot fi supuse acțiunii de stat.</p>	<p><i>Socializarea și controlul de informații</i>; procesele, practicile, normele și tradițiile culturale care modelează înțelegerea de către oameni a necesității, rolurilor, posibilităților și acțiunilor acestora în modurile care împiedică întreprinderea unor acțiuni eficiente pentru schimbare.</p> <p>Printre grupurile marginalizate, socializarea interiorizează sentimente de subordonare, apatie, autoacuzare, de lipsă a puterii.</p> <p>Informațiile esențiale sunt ascunse sau inaccesibile.</p>	<p><i>Instituțiile oficiale, funcționarii și instrumentele</i>; Mecanismele vizibile care stabilesc regulile oficiale de bază ale societății.</p> <p>Instituțiile oficiale și funcționarii: Președintele, Prim-ministrul, tribunalele, ministerele, poliția, forțele militare, etc., Organizația Națiunilor Unite, FMI, Banca Mondială, corporațiile multinaționale, etc.</p> <p>Instrumente: politici, legi, constituții, regulamente, convenții, mecanisme de implementare, etc.</p>
<p>Strategii: Strategii principale de promovare pentru a contracara lipsa de putere și excluderea</p> <p>Promovarea eficientă a transformării sociale necesită alianțe și planuri cuprinzătoare de acțiuni, care abordează fiecare dintre diferitele forme de putere, atât vizibile, cât și invizibile.</p> <p>(Săgețile reflectă relațiile dintre diferite forme de putere și diferite tipuri de strategii.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Formarea circumscripțiilor active în jurul îngrijorărilor comune - Consolidarea organizațiilor, coalițiilor, mișcărilor sociale și desemnarea liderilor și structurilor responsabile - Mobilizarea și demonstrarea influenței prin acțiune directă - Cercetarea și diseminarea participativă a informațiilor care confirmă problemele grupurilor excluse. 	<ul style="list-style-type: none"> - Educații pentru respectul de sine, încredere, cetățenie, lucru în cooperare, sensibilizarea politică și analiza problemelor concrete - Activități, care consolidează cele de mai sus, cum ar fi împărtășirea povestirilor, discutarea și conectarea cu alții, afirmarea rezistenței, identificarea legăturii dintre problemelor zilnice concrete și drepturile legale. - Investigarea, cercetarea acțiunilor și diseminarea informațiilor tănuite 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitatea de lobby și monitorizarea de către grupurile de interes public și expertii în lobby; - Negocierea și litigiile; - Educația publică și media; - Cercetarea politicilor; - Rapoarte alternative; - Marșuri și demonstrații; - Votarea și candidarea la funcții publice;

Cadre de abilitare

Procesul de abilitare politică

Adaptat de la Margaret Schuler, Abilitarea și legea: Strategiile femeilor din lumea a treia, CEF International, 1987.

Cadrul de abilitare a femeilor

Nivelurile de abilitare	Descriere
Control	Femeile și bărbații dețin controlul legal asupra producției și distribuției de beneficii
Participare	Femeile și bărbații participă, în mod egal, la luarea deciziilor în toate programele și politicile
Conștientizare	Femeile și bărbații consideră că rolurile de gen pot fi schimbate și că imparțialitatea este posibilă
Acces	Femeile au acces la resurse, precum terenuri de pământ, locuri de muncă, credite, instruire, funcții publice, drepturi legale, în condiții egale cu bărbații
Bunăstare	Necesitățile materiale ale femeilor și bărbaților, cum ar fi hrana, venitul și asistența medicală, sunt îndeplinite

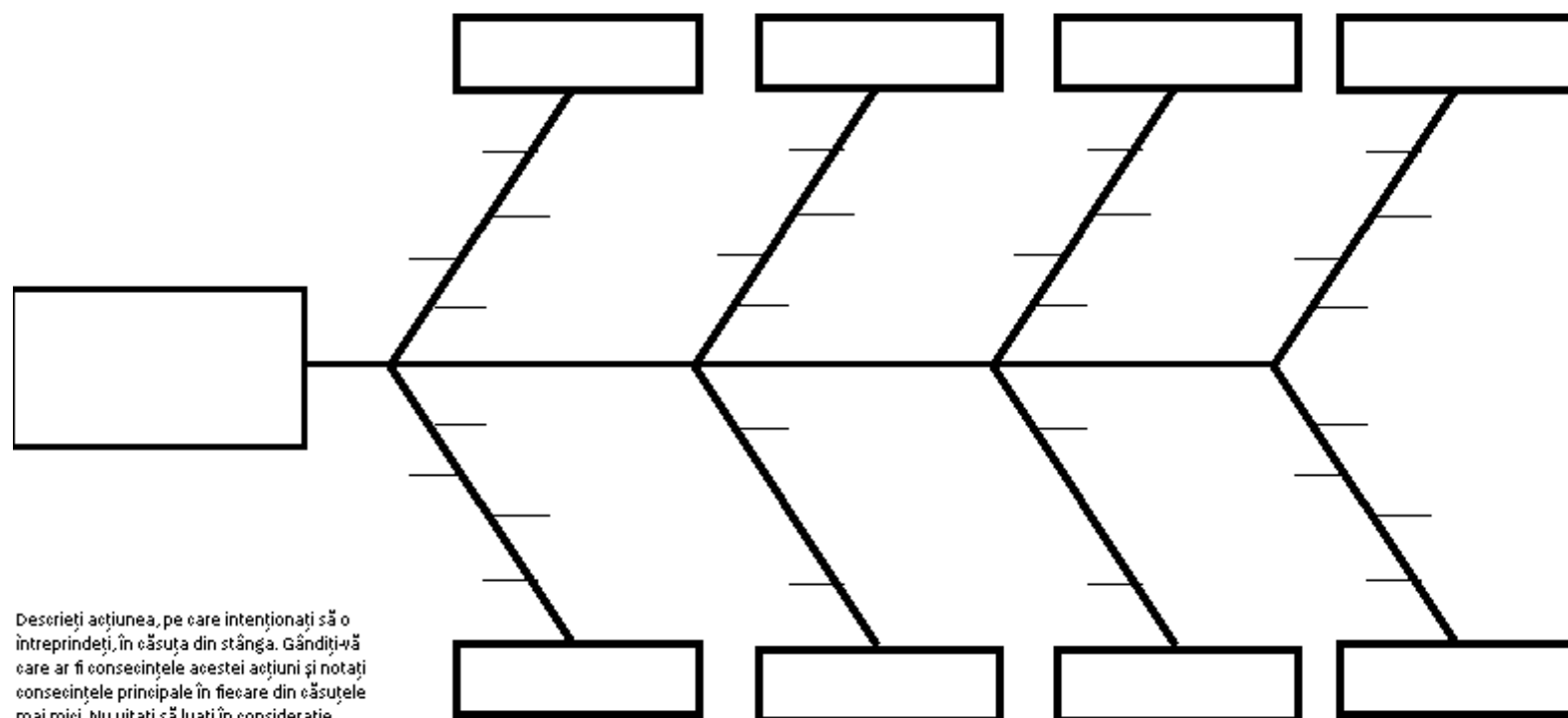
Elaborat de către Sarah Hupekile Longwe, specialist în dimensiunea de gen, Zambia.

Surse de putere – Imagini

Analiza grafică sub forma scheletului de pește

Analiza efectului schimbării

Descrieți acțiunea, pe care intenționați să o întreprindeți, în căsuța din stânga. Gândiți-vă care ar fi consecințele acestei acțiuni și notați consecințele principale în fiecare din căsuțele mai mici. Nu uitați să luați în considerație consecințele neintenționate ale acțiunii. Folosiți liniile mici pentru a nota consecințele minore sau alte detalii.

Formarea rețelelor și alianțelor

- recomandări preluate din cadrul unei evaluări a mobilizării comunității în Uzbekistan (2010)

Există o serie de mijloace cu ajutorul cărora grupurile comunitare își pot extinde și consolida relațiile cu alte părți interesate și pot forma alianțe cu alte grupuri, care au o ideologie asemănătoare. Mai jos sunt enumerate trei exemple de instrumente. Acestea au fost preluate din recomandările unui Raport de evaluare din cadrul unui program în curs de desfășurare vizând mobilizarea comunității din Uzbekistan.

Schimb de vizite - *Capacitatea comunităților de a-și determina propria dezvoltare socială și economică depinde, în mare măsură, de oportunitățile comunităților de a discuta atât cu administrația locală, cât și cu alte comunități. Până în prezent, rețelele de comunicare între comunități au fost limitate și prin urmare, în următoarele 6 luni, este recomandabil ca să fie facilitate schimburile inter-comunitare (între regiuni și dacă este posibil, între țări) cu delegații formate din membrii Grupului de inițiativă și parteneri. Astfel de schimburi ar trebui să fie structurate pentru a maximiza obținerea noilor cunoștințe, astfel încât la sfârșitul vizitei de schimb de experiență, participanții să organizeze un atelier de lucru pentru a demonstra și a documenta ceea ce au învățat, ceea ce pot aplica în comunitățile sale, ce restricții au fost depășite, ce idei au apărut pentru mobilizarea resurselor, etc. (Există o posibilitate evidentă de organizare a schimburilor între regiunile programului și, în plus, dacă condițiile politice permit, ar putea fi posibil de organizat vizite în țările din vecinătate – de exemplu, pentru activitățile de mobilizare sprijinite de către rețeaua ONG-urilor finanțată de către ICCO (Organizația inter-bisericească pentru cooperare în dezvoltare) din Kârgâzstan sau activitățile comunităților sprijinite de către Fundația Aga Khan din Tadjikistan.*

Campionii comunității - *Liderii comunității au menționat de mai multe ori că una dintre cele mai eficiente modalități de a câștiga încrederea membrilor comunității constă în demonstrarea unor exemple de proiecte de succes din alte comunități. Astfel, partenerii programului trebuie să înființeze o bază de date a „Campionilor comunității” – adică a liderilor grupului de inițiativă și a membrilor care sunt comunicatori abilitați, care ar putea merge în vizita în alte comunități pentru a vedea că procesul de mobilizare este posibil. Numărul acestor „campioni” va fi consolidat prin includerea mai multor femei și a persoanelor care, anterior, nu au deținut nici o poziție de conducere.*

Conferințe comunitare - *Mai mulți șefi ai administrației locale au sugerat că după încheierea sezonului de recoltare, aceștia ar dori ca să fie organizate evenimente de sensibilizare prin care proiectele comunitare de succes din cadrul programului să fie prezentate altor comunități din zona lor. Este o idee excelentă și este recomandabil ca partenerii programului să elaboreze un proiect pentru organizarea „conferințelor comunitare” – aceasta înseamnă că evenimentele nu trebuie să cuprindă doar prezentarea oficială a proiectelor de succes, dar, totodată, trebuie să fie înființat un forum, unde membrii comunității ar putea discuta punctele forte și slabe ale procesului de planificare a dezvoltării comunității și unde ar putea să împărtășească experiențele noi pe care le-au obținut.*

PCDLI MCA – Descrierea postului de mobilizator al comunității

Aceasta este o descriere de îndrumare. Obligațiile și responsabilitățile specifice vor fi enumerate în descrierea postului de muncă, când partenerii ONG-ului vor conveni asupra procesului MCA cu PCDLI.

Introducere

Câteva propoziții pentru a prezenta PCDLI, obiectivele, domeniul de aplicare și principalele părți interesate, precum și rolul MCA, plus o introducere a ONGului partener special.

Rolul general al mobilizatorului comunității

Mobilizatorii vor fi îndrumați și sprijiniți de către mentorii comunitari ai PCDLI și vor primi rambursări din partea programului pentru orice cheltuieli suportate, dar și pentru anumite perioade de timp dedicate procesului MCA. Rolul principal al mobilizatorului este de a iniția și a dezvolta un proces social în cadrul comunităților-țintă pentru analizarea colectivă a necesităților comunității, întreprinderea acțiunilor colective în scopul soluționării acestor probleme și pentru a asigura un proces independent și auto-gestionat. Autogestiunea va fi dirijată prin formarea unor grupuri (grupuri de auto-susținere/organizații comunitare), iar rolul mobilizatorilor va consta în identificarea membrilor și catalizatorilor potențiali ai grupului. Mobilizatorii vor asigura că procesele sunt sensibile la gen și bazate pe drepturile omului.

Sarcini specifice

ONG-urile partenere vor elabora și finaliza această listă de sarcini în conformitate cu planurile specifice de mobilizare și setul de „pași” MCA convenit. Cu toate acestea, este foarte probabil că sarcinile vor include toate sau majoritatea următoarelor acțiuni:

Pașii 1-3

- Contribuția la cercetarea de bază a comunităților selectate și continuarea monitorizării schimbării sociale și a noilor informații sociale relevante abilitării comunității;
- Identificarea liderilor și/sau organizatorilor potențiali ai comunității;
- Motivarea și încurajarea potențialilor lideri în discuția acestora cu ceilalți membri ai comunității despre unitate și abilitare;
- Inițierea acțiunilor menite să descurajeze pasivitatea, apatia și atitudinea prin care oamenii lasă pe alții să facă lucrul pentru dânsii;
- Sporirea campaniilor de sensibilizare, astfel încât membrii comunității să poată aborda autonom cauzele discriminării și excluderii sociale, prezentându-le modurile în care aceștia ar putea face acest lucru;
- Consolidarea încrederii, toleranței și cooperării între membrii comunității;
- Facilitarea interacțiunii între membrii comunității și PCDLI și garantarea faptului că toți membrii comunității pot participa la această interacțiune;
- Încurajarea și motivarea membrilor comunității de a întreprinde acțiuni, utilizând instrumente și metodologii oferite de către PCDLI, și îndrumarea acestora cu privire la modul cel mai adecvat de formare a grupului;

Pașii 4-6

- Acordarea asistenței membrilor comunității pentru organizarea evenimentelor (ședințe, ateliere de lucru, etc.) și folosirea acestor ocazii pentru a-i ajuta la identificarea necesităților și generarea soluțiilor, stabilind problemele prioritare, și efectuând analiza cauzelor acestora;
- Contribuirea la abilitarea membrilor grupului comunitar cu aptitudini și cunoștințe de management, care vor ajuta grupurile să devină independente. Oferirea ghidării în formarea aptitudinilor necesare pentru proiectarea, implementarea, monitorizarea și raportarea acțiunilor comunității;
- Acordarea asistenței comunității pentru obținerea resurselor externe disponibile, avertizând despre posibilele efecte negative, cum ar fi creșterea dependenței de resursele externe, și pentru negocierea cu alte părți interesate;

Pașii 7-10

- Acordarea asistenței comunității pentru monitorizarea acțiunilor puse în aplicare de către grupuri și a schimbărilor apărute în cadrul comunității, și oferirea informațiilor cu privire la modul în care pot fi partajate eficient aceste date de monitorizare și analize de evaluare cu mai mulți membri ai comunității și cu alte părți interesate;
- Acordarea asistenței comunității în crearea rețelelor de comunicare cu alte comunități și posibile structuri de sprijin pentru abilitare;
- Acordarea asistenței membrilor comunității în elaborarea și implementarea unui plan de durabilitate, atunci când aceștia nu mai au nevoie de serviciile mobilizatorului.

Pași generali/în curs de desfășurare

- Încurajarea și motivarea participării depline a tuturor membrilor comunității, acordând o atenție deosebită celor, care sunt, de obicei, uitați, marginalizați și trecuți cu vederea în procesul de luare a deciziilor;
- Acordarea asistenței comunității în obținerea informațiilor și cunoștințelor, care pot fi disponibile prin intermediul agențiilor guvernamentale și non-guvernamentale, prin programe de ajutor și de informare;

Competențe necesare unui mobilizator eficient:

- Abilitatea de a citi și a scrie bine în limbile locale și în limba națională;
- Abilitatea de a vorbi și a înțelege bine limbile locale și limba națională;
- Cunoștințe de operare a computerului sau potențial de a învăța;
- Abilități de lucru cu internetul sau potențial de a învăța, cu accent pe utilizarea internetului pentru cercetări și e-mail;
- Abilitatea de a comunica în fața unui grup fără frică sau aroganță;
- Abilitatea de a învăța capacități de mobilizare, care va permite utilizarea diverselor instrumente și metodologii propuse de către PCDLI;
- Dorința de a contribui la dezvoltarea națională prin intermediul abilitării comunității;
- Principii morale temeinice, în special onestitate, transparență, generozitate, altruism și respect;
- Membru de echipă, bine motivat, capabil să lucreze singur și/sau fără supraveghere;
- Abilitatea de a observa și a analiza indicatorii sociali; și
- Disponibilitatea de a urma o instruire suplimentară oferită și cerută de către program.

Calificări și experiență necesară

- Studii liceale;
- Experiență oratorică;

- Orice experiență de elaborare a și menținere a rapoartelor și documentelor.
- Membru/membră al/a comunității-țintă

Calificări și experiențe, care ar constitui un avantaj

- Studii superioare;
- Studii în domeniul științelor sociale;
- Abilități, instruire sau experiență în oricare din următoarele domenii: management, animație socială, cercetare socială, instruire pentru adulți, jurnalism.

Mobilizarea în scopul abilitării. Studii de caz

Abilitarea vârstnicilor și reducerea vulnerabilității – un caz din Kârgâzstan⁴

Îngrijirea vârstnicilor din Kârgâzstan și prestarea serviciilor acestui grup de persoane rămâne blocată, pe de o parte, de o infrastructură și un cadru legal defectuos de obârșie sovietică și, pe de altă parte, de strategiile de supraviețuire și rolurile tradiționale pentru vârstnici. Există lacune uriașe între acestea două, ceea ce îi face pe vârstnici și pe familiile lor deosebit de vulnerabili din punct de vedere economic și, în multe cazuri, expuși în mod nefericit riscurilor din cauza lipsei de asistență socială și medicală. Valurile mari de migrație externă și internă, în special, a etnicilor germani și ruși, care au părăsit Kârgâzstanul, au lăsat multe persoane în vârstă izolate, pe măsură ce rudele și prietenii lor au plecat.

Până în 2006, statul nu a făcut prea multe pentru a rezolva această situație. Resursele erau alocate prioritar pentru a asigura achitarea la timp a pensiilor, dar bugetul nu putea menține nivelul pensiilor la

nivelul costurilor cu care se confruntă vârstnicii în economia de piață, unde multe din serviciile subvenționate anterior sunt pe cale de dispariție. Asistenții sociali din sectorul de stat nu sunt reformați și nu au capacități și nici resurse pentru a răspunde provocărilor noi.

„Când eram tânără, mă speria sfredelul dentistului, dar mai recent mă speria nota de plată a dentistului. Acum nu mă mai sperie. Acum știu cum să beneficiez de tratament dentar gratuit!”

Această situație se schimbă în ultimii ani și forța motrice vine din realizările și alianțele de mobilizare ale unui ONG care și-a început activitatea în orașelul Balykchy. ONG-ul Umut a început să desfășoare activitatea umanitară de bază în anii 1990, iar din 1998 a lansat un program de susținere a Grupurilor de Suport Reciproc ale Vârstnicilor, scopul principal fiind de a le oferi securitate alimentară. Între 1998 și 2001, ONG-ul a mobilizat peste 300 din cei mai vulnerabili vârstnici din Balykchy în 19 GSR, 13 din acestea formând o Federație în 2001. Abordarea de mobilizare practică de Umut s-a dovedit a fi extrem de eficientă în abilitarea vârstnicilor și îmbunătățirea calității vieții lor. Aceasta a dus nu doar la replicarea metodei în alte regiuni din Kârgâzstan, dar și a încurajat ONG-ul Umut să creeze un Centru național de Resurse pentru Vârstnici, care a facilitat recent GSR în lobby-ul colectiv cu privire la politicile de stat.

Schimbarea atitudinilor; îmbunătățirea calității vieții

ONG-ul Umut a înregistrat progrese mari în reducerea vulnerabilității și excluderii prin serviciile pe care le prestează vârstnicilor în grupuri auto-gestionate și prin activitatea sa neconținută de sensibilizare. Activitățile de conexiune a generațiilor au schimbat atitudinile în Balykchy: persoanele în vârstă sunt văzute mai puțin ca o povară a asistenței sociale, ci mai curând drept membri de valoare ai comunității. Prin conexiunile sale cu structurile autorităților locale – departamentul servicii sociale, poliție, managerii serviciilor comunale – Umut și Federația GSR s-au angajat să schimbe viziunea reprezentanților

⁴ Informația pentru acest studiu de caz este preluată dintr-un Raport de Evaluare al ONG-ului Umut realizat de către Simon Forrester (INTRAC) în 2005

autorităților precum că prestarea serviciilor este un proces orientat într-o singură direcție - spre ofertă. Oficialii au început să înțeleagă complexitățile „aspectului cererii” acestor servicii și ale drepturilor persoanelor în vârstă și, respectiv, să-și schimbe atitudinea față de grupurile ce au nevoie de servicii.

Vârșnicii din Balykchy au demonstrat trei schimbări semnificative:

- Există o mulțime de destăinuiri ale vârstnicilor din Balykchy care exprimă o schimbare în viața lor și care ar putea fi numită abilitare. **Abordarea GSR a restabilit sentimentul de control în rândul membrilor săi**, care a fost pierdut în supărarea și disperarea provocată de infrastructura deficientă de origine sovietică. Membrii comunităților nu se mai simțeau neputincioși și vulnerabili în fața achitării inadecvate și/sau întârziate a pensiilor; **acum ei au mecanisme, care îi ajută să auto-reglementeze deficiențele financiare și mecanismele de promovare a intereselor lor.**
- Membrii a 19 GSR din Balykchy și din împrejurimile acestui oraș au beneficiat de activitatea de sensibilizare cu privire la drepturi și de consiliere juridică desfășurată de Umut. De exemplu, pensionarii din GSR posedă acum o **cunoaștere mai clară a asistenței medicale acordate** și, cu suportul Federației, **au stabilit mecanismele de fixare a costurilor pentru tratamentul dentar.** Aceasta nu este o ispravă minoră, dacă analizăm confuzia creată în Kârgâzstan în contextul reformării asistenței medicale și introducerii unui sistem complex de taxe. Agențiile de stat precum Fondul de Asigurare Medicală Obligatorie și Centrul Republican de Promovare a Sănătății informează populația despre aceste lucruri demonstrând acțiunile realizate pentru prima dată în Balykchy.

Unul din membrii mai tineri ai comunității a declarat: „Bunica mea participă la instruire – sunt atât de mândru de ea!”

- La nivel local, una din contribuțiile semnificative la **abilitarea persoanelor în vârstă constă în implicarea membrilor GSR în „Consiliile publice”,** o inițiativă inspirată și susținută de ONG-ul Umut. Consiliile sunt stabilite în 9 districte din Balykchy pentru a facilita planificarea participativă a dezvoltării locale și a reprezenta necesitățile celor mai vulnerabile persoane. Membrii acestor Consilii sunt din cartierele apropiate și se întrunesc sistematic de la fondarea Consiliilor în 2001. Discuțiile și deciziile luate de aceste Consilii sunt referite la unui Consiliu Public Mare de nivel superior pentru a fi examinate și implementate de Primărie și/sau de „unitățile teritoriale de auto-gestiune” mai mici.

Studiu de caz: Abilitatea grupurilor marginalizate din școlile rurale

În RPD Laos, un program de lungă durată susținut de organizația “Ajutorul Bisericii Norvegiene” (Norwegian Church Aid), a pilotat unele activități interesante de combatere a excluderii sociale a diferitor grupuri etnice stabilite în regiunile îndepărtate ale țării. Deși programul, prin activitatea de mobilizare,

vizează în primul rând copiii, , un număr mic de proiecte comunitare aveau drept scop și abilitarea părinților.

Suținând părinții în scopul creării unor asociații neoficiale, gestionarii programului de informare au facilitat un proces prin care părinții au identificat două aspecte principale de abordare: în primul rând, lipsa formării proprii, și pe de altă parte, accesul lor limitat la administrarea școlii. Părinții au înțeles că în cazul în care ar putea aborda aceste probleme, ar fi capabili să se implice mai activ în susținerea și educația copiilor lor. Ca răspuns, programul a susținut o serie de acțiuni comunitare auto-direcționate, inclusiv implementarea mai multor proiecte de "școală serală". Acestea au fost implementate în 9 sate, cu grupuri de adulți (în cea mai mare parte, dar nu în exclusivitate, cu părinții copiilor care fac parte din minorități etnice), care participă la 3 niveluri diferite de cursuri de seară.

O evaluare externă a programului a arătat că la "orele serale":

Participarea a fost impresionantă deoarece cursanții au manifestat o atitudine serioasă. Un aspect pozitiv, care nu ar trebui să fie subestimat, este oportunitatea cadrelor didactice de a interacționa cu sătenii adulți.

Dar evaluarea a relevat, de asemenea, unele dificultăți pentru desfășurarea "orelor serale" și câteva idei de îmbunătățire a activităților:

Cu toate acestea, cursurile serale prezintă unele provocări. Prima constrângere este volumul de muncă al cadrelor didactice. Ar trebui să fie luat în considerație faptul că profesorii sunt implicați în procesul de pregătire a orelor de zi, de pregătire pentru predarea propriu-zisă și pentru participarea la reuniuni cu șefii de studii. Principala motivație pentru predarea cursurilor serale este probabil suplimentul lunar în valoare de 10 dolari SUA. În prezent, cursurile serale au loc 5 zile pe săptămână, după sfârșitul anului școlar obișnuit.

Predarea atât a orelor de zi, cât și a celor serale poate fi considerată o abordare integrată sau globală a dezvoltării comunității. Pe de altă parte, aceasta ar putea fi argumentată, așa cum a iterat unul dintre intervievați, prin faptul că tentativa de a obține educația oficială, prin metodologia nouă atât pentru profesor, cât și pentru elev/participant la curs, (dar și educația neoficială) implică riscul de a le "pierde pe ambele".

Opțiuni de soluționare a acestei probleme:

- *Tentativa de a influența Departamentul de învățământ local pentru a implica încă un profesor în cursurile serale;*
- *Amânarea predării cursurilor serale până când cadrele didactice vor fi pregătite mai bine și, prin urmare, se vor simți mai confortabil la locul de muncă;*
- *Remunerarea unui fost absolvent (dacă este cazul) din localitatea rurală care va preda cursuri adulților din comunitate;*
- *Reducerea numărului de zile de cursuri serale la 3-4 săptămânal;*
- *Dacă cursurile serale vor continua, trebuie să fie analizată asigurarea cu energie electrică (nu e deloc ușor să faci aritmetică cu lumânarea).*

La moment, programul se află în curs de desfășurare și deocamdată nu se cunoaște cât au progresat proiectele "cursurilor serale". Cu toate acestea, în afară de ideea "cursurilor serale", în prezent asociațiile părințești mai implementează și unele acțiuni noi:

- Implicarea părinților în procesele școlare – grupurile părinților se întâlnesc cu administrația școlii și identifică acțiunile de voluntariat pe care le-ar putea întreprinde în școli ;
- Elaborarea unui "curriculum local" - în conformitate cu legislația din Laos, până la 20% din conținutul programului de învățământ școlar poate fi elaborat la nivel local. Astfel, grupurile părinților care fac parte din minoritățile etnice au început să colaboreze cu directorii școlilor din localitățile lor venind cu propriile propuneri, contribuind astfel la elaborarea curriculum-ului.

Studiu de caz: Abilitarea femeilor rome

În acest studiu de caz vom vedea modul în care anumite persoane joacă un rol-cheie în consolidarea capacităților și eficienței grupurilor de femei din comunitatea romă și cum contribuie crearea „spațiilor” dedicate pentru ședințele acestor grupuri la consolidarea încrederii între indivizi și grup.

Puterea modelelor de abilitare a femeilor

Mișcarea Romilor este dominată de bărbați: vocea femeii adesea nu este auzită. Cauzele sunt multiple și conexe. De exemplu: statutul femeilor în aceste comunități nu le permite adesea să vorbească în public, iar nivelul lor de studii este inferior celui al bărbaților. De fapt, ele se confruntă cu o discriminare dublă: sunt un grup marginalizat atât în ochii întregii societăți cât și în ochii bărbaților romi.

Pot apărea îndoieli dacă o mișcare este cu adevărat reprezentativă, atunci când jumătate din oamenii pe care susține că-i reprezintă nu au posibilitatea de a-și exprima necesitățile și a-și face vocea auzită. Prin includerea femeilor, mișcarea capătă putere și își consolidează aspirațiile de a reprezenta necesitățile și problemele populației rome. În plus, mulți savanți afirmă că, prin intermediul femeilor, se poate ajunge la familii întregi, în special, la copii și tineri. Abilitarea femeilor rome contribuie semnificativ la crearea unui mediu în care copiii romi cresc cetățeni deplini ai societății. Femeile care își cunosc drepturile și locul în societate transmit această încredere și copiilor lor. Aceasta este ceea ce Asociația Internațională Pas-cu-Pas, o rețea-cheie de educație și dezvoltare în copilăria timpurie din Europa Centrală/de Est și Asia Centrală, numește crearea „solului fertil”: stabilirea contextului politic, social, economic și comunitar, care poate promova practici calitative în copilăria timpurie.

Cercetările arată că primii ani din viața unui copil sunt cruciali în asigurarea succesului ulterior, a calității vieții și capacității de a contribui ca un cetățean responsabil. În același timp, copiii sunt cetățeni ai societății de astăzi; prin urmare, investițiile eficiente în primii ani sunt, de asemenea, importante pentru ca drepturile și necesitățile copiilor romi să fie satisfăcute. Axarea pe activismul și abilitarea femeilor rome și pe crearea condițiilor pentru dezvoltare în copilăria timpurie contribuie la o mișcare romă reprezentată mai bine și la un mediu mai bun în care să crească copiii romi.

Chiar dacă există excepții, activismul femeilor rome tinde să rămână orientat local: femeile sunt cele mai interesate în mediul lor direct de trai. Spre deosebire de tinerii romi, auto-organizarea la alt nivel decât cel local este problematică pentru majoritatea femeilor rome. În același timp, ruptura dintre puținele femei rome „de elită” implicate la nivel regional, național și chiar internațional și semenele lor de rând este

foarte mare. O metodă de reducere a acestei rupturi este crearea relațiilor mai strânse între femeile rome de rând cu semenele lor cu studii bune și cu statut mai înalt. Acestea sunt văzute ca modele de rol care contribuie la reprezentarea intereselor romilor simpli la nivel regional, național și internațional. Identificarea cu modelele de rol poate fi un instrument foarte eficient de abilitare.

Rolul femeilor-mediatori de etnie romă

Conceptul antropologic și cultural de mediator se referă, în mare parte, la oamenii care facilitează trecerea peste diferite sisteme culturale. Acest concept este utilizat pe larg în medicină, unde mediatorii au sarcina de a facilita accesul grupurilor indigene la serviciile medicale. Mediarea într-o abordare orientată spre servicii și într-o abordare orientată spre abilitare este, evident, diferit. Ea necesită specificități în tipul relației, mecanisme pentru stabilirea lor și natura legăturilor cu grupurile de romi simpli.

În plus, în realitatea comunităților rome, problema nu ține doar de sisteme culturale diferite, dar și de accesul la persoane strategice și lipsa de know-how, de capacități și studii. Acest lucru împiedică atât mobilizarea și activizarea femeilor cât și posibilitățile lor de a influența luarea deciziilor publice. Astfel, „mediatorii” nu doar unesc diferite realități culturale, dar și facilitează contactele dintre nivelul de oameni simpli și persoanele strategice. Ei dezvoltă și transferă experiențele și își utilizează capacitățile pentru a reprezenta interesele oamenilor simpli.

Femeile care ar putea îndeplini rolul de mediator trebuie să fie în stare să reprezinte interesele oamenilor simpli, să aibă o rețea în cadrul societății civile și/sau mișcării romilor, și/sau pe arena politică. Femeile mediatori pot fi găsite în cadrul, dar și în afara comunităților rome. Ele pot fi femei rome activiste sau femei care au relații profesionale cu femeile simple. Ele pot avea posturi de muncă sau pot fi „avocate” ale romilor și mediatore din alte proiecte.

Ceea ce confirmă rolul femeilor mediatori este faptul că ele au relații bune atât cu grupurile de femei simple, cât și cu alte grupuri strategice și/sau autorități, și/sau instituții. Ele deschid perspective noi pentru grupurile simple și le facilitează integrarea în domenii la care acestea nu ar fi avut acces fără ele. Rolul lor principal este de a ajuta femeile simple, reprezentându-le eficient interesele. Pentru a fi mediatori eficienți, care stimulează abilitarea femeilor din jur, ele trebuie să fie deschise să-și transfere capacitățile altor femei în grup și să împărtășească responsabilitățile de liderism.

Consolidarea încrederii între mediatori și organizațiile comunitare

O importanță esențială o are procesul de consolidare a încrederii între femeile mediatori și grupurile simple. Mișcarea Centrelor Mamelor a elaborat o metodologie pentru consolidarea încrederii în grupurile de femei simple. În plus, Spolu⁵ și partenerii săi au experiență în consolidarea încrederii în mediul

⁵ *Despre Spolu: Spolu este un Centru de Expertiză (www.spolu.nl) privind consolidarea capacităților umane și instituționale în rândul grupurilor de romi simpli din Europa. De-a lungul anilor, Spolu a consolidat capacitățile a numeroși lideri romi simpli, dar și organizații pentru a fi uniți în rețele de romi simpli. Acestea la rândul lor, organizează grupurile și organizațiile de romi simpli să-și obțină drepturile civice. Cu aproape cincisprezece ani de experiență, Spolu este recunoscută la nivel internațional pentru experiența sa și apreciată pentru faptul că facilitează crearea condițiilor favorabile pentru ca romii să-și îmbunătățească poziția în societate. De exemplu,*

grupurilor simple. În afară de partenerii Spolu, rețeaua centrelor mamelor (Mine) va fi implicată în activități sistematice de instruire și susținere atât pentru grupurile simple cât și pentru femeile mediatori. Un element foarte important al consolidării încrederii în cadrul grupurilor de femei și între mediatori și grupuri, este spațiul pentru contacte informale. În cadrul Centrelor Mamelor, acest spațiu este acordat în mod natural, deoarece și adunarea propriu-zisă are un caracter informal. De asemenea, acest spațiu ar trebui să fie acordat pentru alte grupuri. O parte din instruire constă în organizarea evenimentelor sociale, în care femeile pot interacționa și forma legături informale.

Pe durata programului Consolidarea Vocii Romilor, s-au dezvoltat experiențe și exemple reușite. O organizație cu filosofia apropiată de cea a Spolu și ERGO este Mine, Rețeaua Internațională a Centrelor Mamelor. Centrele Mamelor sunt centre pentru săraci deținute și gestionate de femei simple în care activitățile de lobby și promovare se dezvoltă în mod firesc. Centrul Mamelor Plamen din Bosnia a primit multe grupuri de romi și i-a inspirat să-și creeze propriile lor centre. În Bulgaria, câteva Centre ale Mamelor Rome au constituit un exemplu pentru grupurile de femei rome care au vrut să-și deschidă centrul lor propriu. Rețeaua Centrelor Mamelor Mine a elaborat metode pentru abilitarea femeilor simple care pot ajuta Spolu și ERGO să activeze și să mobilizeze femeile rome.

Studiu de caz: Abilitarea persoanelor cu dizabilități din Vietnam de către grupurile de auto-susținere

Rețeaua supraviețuitorilor câmpurilor minate din Vietnam (LSN-V) este o organizație neguvernamentală care își desfășoară activitatea în provincia Quang Binh, Vietnam, începând cu anul 2003. Fondată de către și pentru supraviețuitori, LSN-V abilitază persoanele, familiile și comunitățile afectate de exploziile de pe câmpurile minate pentru a se restabili după traume, pentru a-și recupera sănătatea și a-și exercita drepturile.

Rețeaua a contribuit la crearea mai multor grupuri de auto-susținere pentru supraviețuitorii câmpurilor minate. Mulți dintre acești supraviețuitori suferă de dizabilități cauzate de traume, dar trăsătura unică a grupurilor este faptul că printre ei sunt persoane cu dizabilități care nu au fost cauzate de conflictul armat și de câmpurile minate. Scopul acestor grupuri este facilitarea procesului de auto-abilitare, depășind excluderea socială, sporind participarea la procesele decizionale și îmbunătățind calitatea vieții. Scopul final al organizației LSN-Vietnam este de a crea un grup de auto-susținere în fiecare comună⁶.

Lucrătorii sociali din cadrul organizației LSN-Vietnam, dintre care mulți suferă de dizabilități, sunt responsabili de acordarea asistenței pentru comunele care sunt interesate să formeze un grup de auto-susținere. La început acești lucrători contribuie la stabilirea relațiilor de colaborare cu autoritățile locale în colaborare cu principalele organizații reprezentative cum ar fi Asociația fermierilor, Uniunea femeii și Asociația veteranilor. Aceștia oferă instruire în domeniul formării grupurilor de auto-susținere grupului de organizare și oferă îndrumări cu privire la aspectele juridice ce țin de înregistrarea grupului în cadrul autorităților locale, și organizează reuniuni ale părților interesate.

Odată ce grupurile sunt oficial înregistrate și formate, acestea sunt gestionate în mod independent de membrii lor. Lucrătorii sociali oferă asistență atunci când aceasta este solicitată. De exemplu, lucrătorii

Începând cu anul 2003, Spolu este factorul principal al [Rețelei Organizațiilor Europene ale Romilor Simpli \(ROERS\)](#), care promovează interesele romilor de rând și recunoașterea lor la nivel european.

⁶ "Comună" în Vietnam este un sat care din punct de vedere administrativ reprezintă cea mai mică unitate a autorităților locale

pot oferi instruire membrilor grupului cu privire la problemele ce țin de dizabilități și/sau de facilitare a grupului (de exemplu, cum se conduc reuniunile). Membrii grupului sunt responsabili de gestiunea activităților care au inclus: invitarea reprezentanților autorităților locale să participe la discuțiile despre serviciile de ocrotire a sănătății acordate persoanelor cu dizabilități, despre cooperarea cu autoritățile locale în scopul îmbunătățirii calității și accesibilității serviciilor de ocrotire a sănătății acordate persoanelor cu dizabilități, despre organizarea evenimentelor sportive locale, participarea la evenimente sportive naționale, asigurarea unei formări colegiale privind îngrijirea sănătății și tratament, crearea afacerilor mici și asigurarea oportunităților profesionale, promovarea unei imagini pozitive a persoanelor cu dizabilități în comunitatea locală. Multe grupuri de auto-susținere și-au asumat responsabilitatea pentru organizarea Zilei naționale a persoanelor cu dizabilități din Vietnam, elaborând agenda acestei zile și organizând manifestări publice.

Una dintre cele mai mari realizări ale grupurilor de auto-susținere este impactul pe care l-a avut asupra creșterii gradului de conștientizare a autorităților locale a necesităților persoanelor cu dizabilități și rolul participativ important al acestor persoane în ceea ce privește abordarea necesităților lor. Următoarea etapă se referă la unirea eforturilor tuturor grupurilor de auto-susținere în scopuri comune.

Acest Studiu de caz a fost elaborat în baza informațiilor obținute prin intermediul Programului de reabilitare a comunității cu ajutorul OMS (Componenta de abilitare) în Asia de sud-est, 2010.

Studiu de caz: Fotografia ca instrument de abilitare

Locuitorii or. Akyaka fotografiind, monitorizează activitatea autorităților locale

Akyaka este un oraș mic situat pe coasta turcească a Mării Egee. În afară de consiliul municipal ales, orașul, la fel ca și multe alte municipalități din Turcia, are un organ constituit de locuitorii orașului, numit „consiliu orășenesc”. Consiliul dat este constituit din membrii organizațiilor societății civile care își desfășoară activitatea în or. Akyaka și lucrează în strânsă colaborare cu oficialii și administratorii locali aleși. Una din măsurile sale inovatoare recente a fost

lansarea unei campanii de fotografiere în scopul încurajării locuitorilor să publice imagini care denotă problemele din municipiul lor. Textul prezentat mai jos este extras de pe site-ul consiliului orășenesc Akyaka:

“Să vedem problemele noastre”- Campanie foto

Vi s-a întâmplat vreo dată să vă confrunțați cu o situație neplăcută în timp ce vă plimbați cu aparatul de fotografiat în or. Akyaka? Vă rugăm să nu ezitați să o fotografiați și apoi să expediați imaginea la adresa electronică bilgi@akyakakentkonseyi.org.tr. Astfel veți contribui la îmbunătățirea administrării or. Akyaka. Fotografiile pe care le primim vor fi publicate pe site-ul nostru, păstrând confidențialitatea autorului. Vom discuta problemele relevate împreună cu administrația municipiului și vom elabora planuri de acțiuni pentru a le soluționa. Dacă problemele vor fi soluționate, vom face fotografii noi care vor reflecta problemele în cauză și le vom publica descriind acțiunile întreprinse. Astfel, problemele vor fi soluționate în mod eficient.

Acordarea camerelor digitale simple grupurilor, organizarea cursurilor de instruire minimă și a accesului la computere pentru a descărca și edita fotografiile poate fi un instrument eficient de abilitare. Persoanele marginalizate pot fără dificultate colecta dovezi vizuale ale problemelor vieții lor cotidiene, iar grupurile pot utiliza acest instrument pentru a schimba situația.

Puncte pentru discuții:

Ce dovezi vizuale ar putea contribui la susținerea eforturilor Dvs. de lobby?

Care ar fi un alt mod prin care fotografierea ar putea abilita persoanele vulnerabile?

Care sunt riscurile utilizării fotografierii în scopul abilitării?